

Sejem kmetijske mehanizacije

JOŽEFOVO '94

od 18. do 21. marca 1994

UGODNI SEJEMSKI POPUSTI

TABAKUM Novo mesto, Velika Cikava 25

DOLENJSKI LIST

Št. 11 (2326), leto XLV • Novo mesto, četrtek, 17. marca 1994 • Cena: 110 tolarjev

Krkinne priprave na lastninenje

Novomeška Krka, eno najuspešnejših podjetij pri nas, je v lanskem letu prodala za 14,5 odst. več zdravil kot predlani - Naložba v strokovne kadre se je obrestovala

NOVO MESTO - Novomeška tovarna zdravil Krka je lansko poslovno leto zopet uspešno zaključila. Prodajo zdravil so v primerjavi z letom poprej povečali za 14,5 odst. Skupaj z družbami (Krka Kozmetika, Krka Zdravilišča in Krka Novoterm) so prodali za 237 milijonov ameriških dolarjev izdelkov, od tega so tri četrtine izvozili na tuje. V naslednjem letu načrtujejo povečati prodajo za skoraj 10 odst. V Krki, ki je (so)lastnica 11 podjetij v tujini in ima 14 predstavništva v raznih državah, se pripravljajo tudi na lastninenje, ki ga nameravajo izpeljati v jeseni.

Krkinna največja izvozna tržišča so Poljska, Hrvaška in Rusija, v Ameriko, na Japonsko ter zahodno Evropo pa Krka izvažajo predvsem surovine, izdelane po lastnih tehnologijah. Izguba nekdanjih jugoslovanskih trgov jih za razliko od večine slovenskih podjetij ni prizadela.

Generalni direktor Miloš Kovačič je prejšnji teden na tiskovni konferenci poudaril, da so se v Krki držali poslovne filozofije, ki pravi, da se je potrebno pravih tržišč lotiti s pravo robo. V Krki vedo, da samo dobra in učinkovita zdravila niso dovolj za osvajanje trgov, zato so že dalj časa veliko vlagali v izobraževanje ljudi, ki so na nastale spremembe pravočasno reagirali in ustvarili kakovostno marketinško mrežo. Pri iskanju novih trgov v vzhodni Evropi so bili hitrejši celo od svetovno znanih farmacevtskih firm. Na Poljskem jim je uspelo, da so med 200 znanimi firmami prodajno najuspešnejši prav oni. Tako kot vsa leta nazaj je Krka tudi lani veliko vlagala v raziskave in razvoj. Rezultat vlaganj je 30 novih zdravil, 14 izdelkov iz programa zelena zdra-

noči, med gosti je bila petina iz zahodne Evrope, kakovost storitev so izboljšali z naložbo v Zavetje zdravja v Dolenjskih Toplicah. Promet se je v primerjavi z letom 1992 povečal za

8 odst. V Krki Novotermu, kjer ima Krka 20-odst. lastniški delež, pa so povečali proizvodnjo izolacijskih materialov od 12.000 na 17.000 ton na leto. V zadnjih letih so v Krki vložili veliko denarja v obnovo in izgradnjo novih zmogljivosti, samo lani so investirali 45 milijonov dolarjev. Sedaj med drugim končujejo predklinični inštitut, ki bo eden najboljših v Evropi, njihovih načrtov pa s tem še ni konec.

J. DORNIČ

USPEŠNA KRKA - Na tiskovni konferenci v gradu Otočec so generalni direktor Krke Miloš Kovačič, njegov pomočnik Jože Colarič, mag. Elica Rustja in dr. Peter Jerman predstavili uspešno poslovanje v lanskem letu in povedali, kakšne načrte ima Krka kot ena najuspešnejših slovenskih firm za leto, ko jih čaka tudi lastninenje. (Foto: A. B.)

KUČAN MED VITEZI VINA - Letnem zboru Gradiščansko panonskega reda vitezov vina za Slovenijo, ki je bil pretekli petek v gradu Mokrice, se je pridružil tudi predsednik države Milan Kučan. V njegovi prisotnosti so blagoslovili grajsko vinoteko in vino letnika 1993. Sledila je pokašnja izbranih vin iz Posavskega vinorodnega rajona ob ustrezni viteški pojedini. Več na 3. strani. (Foto: B. D.-G.)

Deponija odprta, a le nekaj ur

V ponedeljek zjutraj so z odstranitvijo vranoviških traktorjev naredili prosto pot na odlagališče odpadkov - Ko so policisti odšli, so ljudje pot zopet zaprli

ČRNOMELJ, VRANOVIČI - V ponedeljek, 14. marca, ob 6. uri zjutraj, natanko deset tednov potem, ko so prebivalci bližnjih Vranovičev zaprli dohod do črnomeljkega občinskega odlagališča odpadkov, so s posredovanjem Komune in inšpekcijskih služb ter ob pomoči policije odstranili traktorje, ki so zapirali dostop do deponije. Nekaj tovarnjakov je potem odpeljalo smeti na odlagališče, ko pa so po nekaj urah policisti odšli, so se krajanje postavili na pot, ki vodi na deponijo in tako zopet onemogočili odvoz smeti.

Potem ko so pred dobrimi tremi tedni Črnomeljci odpeljali za dobrih 900 prostorninskih metrov smeti na metliško odlagališče, so se začeli odpadki znova kopičiti po črnomeljski občini. In to zdaj, ko je vse toplejše vreme. Ker nevarnost širjenja epidemij postaja vse večja, so se pretekli teden sestali v Ljubljani ministri za okolje in prostor, notranje zadeve, zdravstvo in pravosodje. Po tem sestanku je Vranovičane na deponiji obiskal tudi minister za okolje in pro-

stori dr. Pavle Gantar, ki je ponudil predloge ministrstva za sporazumno odstranitev zapore odlagališča. Predlogi so zajemali posredniško vlogo ministrstva za čimprejšnjo ureditev nove lokacije deponije ter ekološki in sanitarni nadzor obstoječe deponije. Na to posredovanje je pristal tudi črnomeljski izvršni svet, ne pa tudi Vranovičani. Ministrstvo je v informa-

KLIC K STRPNOSTI

NOVO MESTO - V torek ob 14. uri se je na Glavnem trgu odvijal gledališki dogodek z nastopom Zija-ha Sokolovića. Bil je to le eden od vrste podobnih "happeningov" v okviru vseslovenske kampanje proti nestrpnosti "Skupaj in zdaj". Pobudnik akcije je društvo za prostovoljno delo MOST, ki pri izvedbi sodeluje tudi z lokalnimi Mladimi liberalnimi demokrati. Še isti dan so klic k strpnosti lahko zaznali tudi v Grosupljem.

Do konca tedna bo spremenljivo in nekoliko hladnejše vreme.

V Tenelu je zavladala popolna zmeda

Marca ostali brez januarjskih plač - Kršitev

NOVO MESTO - V torek so delavci Iskre Tenel Novo mesto v sodelovanju s Svobodnimi sindikati na zboru v prostorih tovarne seznanili novinarje s problemi, s katerimi se srečujejo v Tenelu. Delavci zahtevajo, kot so poudarili, da se "razčisti" določene nejasnosti v zvezi s poslovanjem družbe, takojšnje izplačilo januarjskih plač in takojšen odgovor na vprašanje, kaj bo z zaposlenimi, glede na to, da v tovarni ni dela in da delavci nimajo socialne varnosti.

Zaradi neizplačanih plač za januar so delavci februarja letos organizirali "spontan zbor delavcev", kjer so zahtevali pojasnilo o reševanju problemov v podjetju. V istem mesecu je Roman Androjna, predsednik UO Iskre Tenel, na sestanku zagotovil, da bo pospešil prodajo prostorov in iz kupnine izplačal delavcem januarski osebni dohodek. Kot so v torek povedali delavci Tenela, od tega dne ni prišlo do prodaje prostorov niti ni Sklad za razvoj omogočil, da bi začela poslovala novonastala podjetja. V ponedeljek, 14. marca, so delavci izvedeli, da je dal odpoved Tenelov direktor Prah in da je ob tem predlagal stečaj podjetja.

Razmere v Tenelu so nejasne. Podjetje ima blokiran račun, leto 1993 je zaključilo s 106 milijoni tolarjev izgube, podjetje nima naročil. Sindikat in sodišče sta zabeležila kršitev zakonodaja v zvezi s prodajo premoženja in kršitev zakona o delovnih razmerjih. Po sindikalnih informacijah se v dosedanjih postopkih tudi Sklad za razvoj kot lastnik ni držal pogodb.

L. M.

HALO - ALO PIZZA!

(068) 24-415
ZARADI VAS

JERNEJU PIŠKURJU JESENKOVO PRIZNANJE

LJUBLJANA - Med letošnjimi petimi dobitniki Jesenkovega priznanja za leto 1994 je tudi dolgoletni upravitelj pri Gozdni upravi Straža, inž. Jernej Piškur. Priznanje mu je bilo podeljeno za praktično uresničevanje ideje nege gozda in s tem nege celotnega okolja.

AVSTRIJSKA ETNOLOGINJA PREDAVALA

KOČEVJE - Dr. Maria Lackner-Kundegaber, etnologinja iz Gradca v Avstriji, ki že nad 33 let raziskuje kulturo kočevskih Nemcev, je 10. marca predavala v kočevskem muzeju o temi "Kako sem spoznala Kočevsko". Dvajset let, do leta 1970, je bila znanstvena sodelavka Avstrijskega muzeja za etnografijo na Dunaju, je zaslužna za postavitev Štajerskega deželne muzeja Joanneum na gradu Štajnc, do upokojitve pa je vodila Štajerski muzej za etnografijo v Gradcu. Od leta 1960 in tudi po upokojitvi se ukvarja z raziskovanjem Kočevske in kočevskih Nemcev. Predavanje je sodilo v okvir prireditev ob razstavi "Izgubljena dediščina kočevskih Nemcev", ki je še vedno v kočevskem muzeju. Predavanje je bilo simultano prevajano in spremljano z diapozitivi.

7. RAZSTAVA DOMAČE OBRTI IN KULINARIKE

TREBNJE - Društvo izdelovalcev domače obrti občine Trebnje, ki ga vodi Tone Zakrajšek iz Migolice pri Mirni, priredi v sodelovanju s trebnjsko kmetijsko svetovalno službo od 24. do 27. marca 7. razstavo domače obrti in kulinarike. Otvoritev razstave bo v četrtek, 24. marca, ob 12. uri v avli stare šole v Trebnjem. Ob tej priložnosti bo trebnjska šola pripravila kulturni spored, o razstavi pa bo spregovoril dr. Janez Bogataj, ki jo bo tudi postavil. Kdor bi želel razstavljanje, se lahko prijavi do vključno ponedeljka, 21. marca, pri kmetijski svetovalni službi ali pri gospodu Zakrajšku. Razstava bo ostale dni odprta od 8. do 18. ure.

PRIZNANJA MELAMINU

KOČEVJE - Jutri, 18. marca, bodo v podjetju Melamin, kemična tovarna Kočevje, svečano podelili certifikate sistema kakovosti, ki jih je Melamin dobil od SQS (švicarskega združenja za certificiranje) in SIQ (slovenskega inštituta za kakovost). Več o tem prihodnjic.

Avto-hit

Prodaja vozil in servis.

Novo mesto, Vel. Cikava 22
tel./fax 068/26-077

AVTOMEHANIKA VIBRID
SERVIS IN PRODAJA
68222 Otočec, Sentpeter 51
tel.: 068/85-180

CENEJŠI MODELI MICRA!

TERMOTEHNIKA

VEČ KOT TRGOVINA

• ogrevanje • izolacije • elektromaterial • vodovod • kanalizacija
• ogledi na objektu • plinske instalacije • popolna avtomatizacija kotlovnice in celotnega ogrevalnega sistema

Tel.: 068/322-550, 23-903, 23-933
Mačkovec 12, Novo mesto

Nagrajenec tega tedna je 93459 RAJKO RUPAR, VELJKA VLAHOVIČA 8/37, 68250 BREŽICE

Sejem kmetijske mehanizacije

JOŽEFOVO '94
Pri TABAKUMU v Novem mestu
od 18. do 21. marca 1994

TABAKUM d.o.o., export-import
Novo mesto, Velika Cikava 25, tel.: (068) 322 625

UGODNI SEJEMSKI POPUSTI

ANTONIO CARRARO GOLDONI tomo vinkovci Zetor SAME Torpedo Universal

Danes v Dolenjskem listu

- na 2. strani:
 - Teptane Suljevičeve svoboščine?
- na 3. strani:
 - Mokrice spet gostile viteze
- na 6. strani:
 - »Država« Boštanj okužila Kranjce
- na 7. strani:
 - Bo od Sopa ostala prazna hala?
- na 8. strani:
 - V knjižnih hramih manj novih knjig
- na 9. strani:
 - Policisti našli vseh šest slik
- na 11. strani:
 - Najava dohodnine ni šala
- na 12. strani:
 - Eno nadstropje do raja

Teptane Suljevičeve svoboščine?

Dve plati o "prevaranem, pretepenem in izgnanem" Šefketu Suljeviću, kot so bile predstavljene na seji skupščine v Ribnici - Začetek z dvema pismoma

RIBNICA - Delegat DPZ občinske skupščine Ribnica Franc Lovšin je naslovil na predsedstvo in IS občine Ribnica več vprašanj, pobud in predlogov, ki so se nanašali na "osebe iz poveljstva nekdanjega Garnizona JLA v Ribnici, ki so v času osamosvajanja Slovenije leta 1991 sodelovale v pogovorih z najvišjimi predstavniki političnih in oblastnih organov občine Ribnica ali pa pomagali pri uresničitvi doseženih dogovorov".

Vprašanja je delegat Lovšin utemeljil in razložil s svojimi mnenji in izkušnjami, saj je tudi on kot pogajalec sodeloval in omenjenih pogajanjih med JLA in predstavnikmi Slovenije. V utemeljitvi ni bil preveč prizanesljiv do TO, Janše, Bavčarja, Peterleta itd., pohvalil pa je enotnost vsega ljudstva in strank pa tudi lokalne poveljnice TO v nekaterih občinah. Zapisal je: "Poveljstvo Ribniškega garnizona je sodelovalo v pogovorih... se držalo dane besede... Zato smo dolžni držati besedo tudi tisti, ki smo v korist občanov Ribnice in s tem v korist Republike Slovenije vodili pogovore. Za življenja ribniških občanov, ki so se ohranila, in za mesto Ribnica in vasi okrog nje, kar bi bilo lahko ruševina, smo dolžniki tistim, ki so poveljevali tako na strani JLA - Garnizona Ribnica kot tudi na strani TO Ribnica."

Pismo s istim datumom kot Lovšinovo je naslovila na skupščino tudi Darinka Suljević z Brega 40 pri Ribnici. Naslovila jo je kot "prošnjo za pomoč pri reševanju družinske problematike - vrnitev moža in očeta v družino". V njem prosil skupščino, naj po svojih močeh pomaga, da se bo oče Šefket Suljević, njen mož in oče njenih dveh otrok, vrnil v družino. Zadalj namreč živi na Dunaju, ker ne sme v Slovenijo.

Suljevičeva, rojena Pakiž, v pismu pravi, da je mož nameraval 29. junija 1991 prestopiti v TO, a so bili postopki s strani TO zelo nekorrektni, in da so bile grobo kršene osnovne človekove pravice. Zato je izgubil zupanje v vojsko in poizkušal urediti dokumentacijo za izstop iz vsakršne vojske oz. za upokojitve. Zato je s svojo vojaško enoto odšel v Brčko, od koder se je po dobrem mesecu vrnil domov v ribniško občino, a so ga 17. oktobra 1991 pripadniki Morisa aretirali "na cesti pred ostalimi člani družine, v katere so tudi uperili svoje orožje ter groznje ter ga proti njegovi volji po enem tednu zapora poslali na ladj v Koper", piše profesorica slavistike Darinka Suljević in dodaja: "Vse se je odvijalo brez izdaje kakršnih koli dokumentov."

V pismu dalje navaja, da se je julija 1992 tudi vrnil v Ribnico, a so ga brez kakršne koli odločbe itd. pospremili na mejo. Od takrat so Suljevićevi naslovili na ustrezne republiške organe več vlog, a nanje do danes niso dobili pisnega odgovora. Zadalj se obrača na občinske organe, da bi ugotovili: "... ali so bila med vojno storjena kaznivá dejanja in katera so

ta dejanja. Ali je res upravičeno, da se ne upošteva tudi osnovne pravice otrok?"

Delegatka Stanka Hitij-Hočevar (SKD) je dejala, da je bil Suljević sicer simpatičen, da je bil kapetan KOS (Kontraobveščevalne službe JLA) in tako rekoč tretji najvišji v JLA v Sloveniji. Posebno je poudarila, da je sicer lepo, če razpravljajo o Suljeviću, a žal hkrati pozabljajo, da je na cesti brez dela 1.500 delavcev, ki so v hujših stiskah kot Suljevićevi, a si ne drznejo trkati na srca poslanec. Zahtevala je, naj se zadeva pošteno razišče in ljudem o njej tudi pošteno poroča. Vprašala je, koliko posojil so Suljevićevi dobili za hišo, avto, kako živi družina Suljevićevih. "Kakšni dohodki se jim stekajo mimo davkarije z bioenergijo?"

Razpravo je zaključila: "Kot kristjanka mu odpustim, zaupam mu pa ne."

Alojz Češarek je menil, da je Lovšinova ocena poveljevanja med vojno prehudá. O bivših oficirjih JLA, ki so se poročili z Ribničankami in imajo z njimi otroke, pa je menil, da bodo prišli nazaj. S takim odnosom do njih si delamo medvedjo uslugo, se pravi sovražnike iz njihovih otrok."

Poslanec Benjamin Henigman je dejal, da ga je šokiral Lovšinov komentar, ki bi ga bilo treba javno objaviti, da bi dobili odmev krajanov. Ta odmev pa ne bi bil tak, kot ga zagovarjata Mladina in Novice, saj ni odraz volje Ribničanov. Občinska skupščina ne more dati sodb na osnovi raznih člankov in tudi te pravice nima. Pri tem gre tudi za državno in nacionalno varnost.

Končno je prevladalo prepričanje, da občinska skupščina za reševanje te zadeve ni pristojna, lahko pa zahteva oz. da pobudo, da jo odgovorni organi razrešijo.

JOŽE PRIMC

Vse o turizmu na prvi borzi

Prva turistična borza bo od 13. do 15. maja v Športni dvorani - Bo Novo mesto najlepše mesto?

NOVO MESTO - Dolenjska turistična zveza bo pod naslovom "Dolenjska in Bela krajina vabita" od 13. do 15. maja v Športni dvorani pripravila prvo turistično borzo, na kateri bo predstavljena vsa turistična ponudba tega dela Slovenije, seveda pa bo to tudi velika priložnost za predstavitev regije v širšem prostoru. "Naša želja je, da vse to in še več pokažemo vsem tistim, ki naše kraje ne poznajo dovolj ali pa sploh ne. Predstaviti želimo vso turistično ponudbo, ki jo premoremo. Možnosti za to je dovolj: ponujajo jih gozdovi z lovom, reki Krka in Kolpa z ribolovom in vodnim športom, naravni zdravilišči, domače gostilne, turistične kmetije in kmečki turizem, cviček, metliška črnina in drugo," pravi o novi veliki prireditvi predsednik Dolenjske turistične zveze Alojz Serini in vabi vse, da na prvi turistični borzi prikažejo svojo ponudbo. V času prireditve bo poskrbljeno tudi za bogat spremljevalni program. Za borzo bo pripravljen tudi nov katalog turistične ponudbe Dolenjske in Bele krajine.

Na koncu velja omeniti, da bo v času borze v Novem mestu in njegovi okolici precej gostov, zato bo potrebno narediti še kaj, da bo kraj urejen in bo Novo mesto upravičilo svoje ime. "Veliko računamo na akcijo spomladanskega čiščenja in urejanja

okolja. Novo mesto je bilo po urejenosti in čistoči vedno na repu med slovenskimi mesti. Tokrat so ga uvrstili med sedem večjih mest v Sloveniji."

• Te dni je izšel tudi dolgo pričakovani Kalendar prireditve Dolenjske in Bele krajine za leto 1994. Po mesecih je zapisano skorajda vse, kar se bo zanimivega dogajalo v tem koščku Slovenije. V zeleni knjižici je moč najti še marsikaj zanimivega in lahko upamo, da bodo poslednje prireditve bolj obiskane tudi od obiskovalcev iz drugih slovenskih krajev in tujcev.

niji, mi pa želimo, da bi bil to najlepši in najbolj čist kraj. V naši zvezi že deluje komisija, ki bo pomagala s strokovnimi in praktičnimi nasveti,

REGIJSKI POSVET TURISTIČNIH DELAVCEV - Alojz Šoster (levo), glavni tajnik Turistične zveze Slovenije, je s predstavniki turističnih društev vseh štirih dolenjskih in belokranjskih občin govoril o strategiji razvoja slovenskega turizma, Alojz Serini pa je predstavil prvo turistično borzo in povabil vse, da se čimbolj tvorno vključijo v to dogajanje. (Foto: J. P.)

pri oskrbi z različnimi sadikami in vsem, kar bo prispevalo k lepši podobi mesta," pove Serini in vabi vse, ki bi potrebovali pomoč, da se oglašijo v novih prostorih Dolenjske turistične zveze na rotovžu na Glavnem trgu 7 v Novem mestu (v priltičju, v bivši pisarni odvetnika Toneta Šporarja).

J. PAVLIN

NAGRADE ZA RAZISKOVALNO DEJAVNOST V LETU 1993

TREBNJE - Na razpisani natečaj tukajšnjega občinskega sekretariata za občino upravo in družbene dejavnosti za podelitev nagrad za raziskovalne dosežke in inovativno dejavnost v občini je prispel le predlog za Tomaža Urbiča, ki pa je nagrado prejel že leta 1992. Posebna komisija je občinskemu izvršnemu svetu predlagala, naj bi podelili 150.000 tolarjev nagrade Klubu mladih raziskovalcev nove meške gimnazije za uspešno mentorsko delo z dijaki (med temi je namreč tudi precej Trebanjcev) in razvijanje raziskovalnega dela. Prof. Tatjana Mihičič-Gregorčič naj bi prejela 60.000 tolarjev nagrade za večletno inovativno in mentorsko delo pri glasbenem usposabljanju predvsem predšolske in osnovnošolske mladine, pri čemer je dosegla odmevne uspehe doma in na tujem. Nagrado v višini 60.000 tolarjev naj bi podelili še odboru za delo z mladimi gasilci pri Občinski gasilski zvezi Trebnje.

Ljudstvo bi utegnulo zakomplicirati

Razprave o občinah

NOVO MESTO - Krajevni zbori občanov o lokalni samoupravi v novejši občini ponujajo veliko odgovorov, a tudi veliko vprašanj. Vse kaže, da se tudi tu z izvedbo krajevnih zborov zelo mudi. V državi očitno manjka časa za to, da bi se prebivalci sedanjih krajevnih skupnosti temeljito pomenili o tem, s kom in kje, zlasti pa od česa bi radi živeli naslednja desetletja. Zdalj se dogaja, da ta ali ona krajevna skupnost organizira zbor občanov, sklene, h komu se bo pridružila oziroma da bo samostojna, in se hkrati odloča, da bo v naslednjih treh ali petih dneh skušala pridobiti za bodočo skupno lokalno življenje še kakšno sosednjo krajevno skupnost. Taka lokalna diplomatska posredovanja v tako kratkem času seveda ojačajo malo rezultate.

Oblasti je po vsem sodeč prav, da imajo ljudje iz Podgorja in od drugod premalo časa za razmislek o novih občinah in za temeljite pogovore na terenu. Zakaj ji to koristi, vedo tisti, ki zadevo organizirajo v državnem vrhu. Vsekakor drži, da bi se ljudstvu v obilici časa lahko porajala prav neverjetna vprašanja o bodoči lokalni samoupravi. Ob njih bi tvorci nove slovenske evropske zakonodaje ostali brez odgovora in ljudstvo se ne bi hotelo navdušiti za lokalno skupnost novega tipa, ampak bi lahko zadevo zakomplicirali.

Vprašanje po vaških dvoranah je sicer že zdaj veliko. Kadar uradni razlagalci smeri razvoja sistema slovenske lokalne samouprave ostanjo pred vaško dvorano brez odgovora, se vse skupaj nekako izteče v to smer: odločimo se, v kateri občini bomo, potem bo pa že kako. In vse skupaj spominja na dovpt, v katerem nastopa jugomarksist Edvard Kardelj kot živnozdravnik. Takoj po prvi kurti, ki jo je "Upajoči" predpisal za zdravljenje neke povojne slovenske krave, je le-ta poginila. Kardelj je potem ves užaločen rekel: "Škoda, da je poginila. Imel sem že toliko predlogov za njeno zdravljenje!"

M. LUZAR

USTANOVITEV KUD ARTOTEKA BELA KRAJINA

ČRNOMELJ - Inicijativni odbor KUD Artoteka Bela krajina vabi vse zainteresirane na ustanovni občni zbor, ki bo v četrtek, 17. marca, ob 19. uri v sejni sobi skupščine občine Črnomelj. Cilj KUD je ustvariti pogoje in primerno vzdušje, v katerem bi se kulturno življenje Bele krajine bolj razvijalo. To bi lahko storili s skupnimi močmi vsi umetniki: likovniki, pisatelji, pesniki, glasbeniki in tisti, ki želijo, da bi kulturno življenje dvignili na višjo raven. Zato vabljeni na ustanovni sestanek!

Manj javnih del

Za javna dela štirikrat manj denarja kot potreb - S 1.425 na 454 mesecev

NOVO MESTO - Letos naj bi bilo za javna dela v Sloveniji iz proračuna na voljo 700 milijonov tolarjev, kar je štirikrat manj, kot znašajo potrebe. Zato je treba programe javnih del uskladiti s finančnimi možnostmi, kar seveda pomeni zmanjšanje obsega javnih del.

V novejši občini bo tako letos za programe javnih del na voljo le 28 milijonov tolarjev namesto načrtovanih 110 milijonov. Prvotni program so skrčili od 1.425 na 454 mesecev. Tako rekoč vse programe so morali močno oklestiti, iz že sprejetega programa pa so v celoti izpadla dela predlagateljev: Krka Zdravišča: komunalno urejanje turističnih površin; sekretariat za občino upravo; gradnja romskega naselja; Pionir Standard: oskrba begunskega centra; OŠ Sentjerneje; urejanje športnih igrišč; teniški klub Novo mesto; urejanje športnih igrišč; splošna bolnišnica; urejanje javnih površin; Društvo pedagoških delavcev Dolenjske; klub nadarjenih učencev.

Če pa bo v tak obseg javnih del vključeno tudi javno delo v begunskih centrih, ki sedaj poteka prek Rdečega križa, bodo morali že tako skrajšane programe javnih del oklestiti še za 120 mesecev.

A. B.

naša anketa

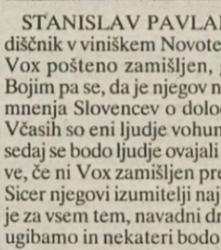
Vladni Vox za ljudstvo

Z ustanovitvijo vladne službe Vox se je oblast navidezno malce približala državljanom. Ljudstvo naj bi preko Voxa povedalo oblastnikom, kje ga čevelj žuli. Z ustanovitvijo službe slovenska oblast ni bila izvirna, kar verjetno tudi ni bil njen namen. Nekdaj je cesar imel neka dvorna vrata, na katerá je načeloma smel potrkati vsakdo, ki se mu je zgodila krivica. Novejšega datuma so t.i. dnevi odprtih vrat, ki so jih uvedli nekateri občinski predsedniki za časa samoupravljanja. Nekako v tistem času kot ti dnevi ali že malo prej so imeli ljudje možnost iskati pravico na maršalatu, kot se je reklo. Vse našete ustanove za pritožbe vladarju ali vladi bi bile kajpak nepotrebne, če bi vse v družbi in državi potekalo tako, da bi bilo prav. Tako ni bilo in ni in od zato ima oblast omenjene službe za neposredno zvezo z navadnimi smrtniki. Le-tem je tako dana možnost, če pa jo izkoristijo, je njihova stvar. Toda kaj lahko naredi taka vladarjeva služba, kakršna je navsezanje tudi Vox? Kvečjemu to, da bo obvestilo o določeni sporni zadevi poslala naprej drugi pristojni službi ali ustanovi. Možnosti, da bi se za koga posebej "potegnili", najbrže nima ali je vsaj ne bi smela imeti, če je zakon za vse enak.

FRANC BARTOLME, uslužbenec tiskarne Kočevski tisk Kočevje: "Za novo službo oziroma urad za pritožbe na ravni Republike Slovenije sem slišal. Nisem pa o tem še razmišljal, zato si nisem ustvaril mnenja o tej službi. Menim pa, da so tisti, ki se pritožujejo, večinoma taki primeri, ki bi jih moral obravnavati psihiater. Jaz se ne pritožujem predsedniku vlade ali komu drugemu."

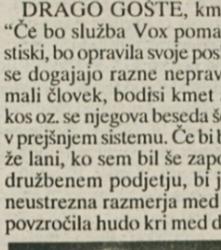
NATAŠA TANKO, dijakinja 3. letnika gimnazije iz Ribnice: "Prav je, da je taka služba, saj ima veliko ljudi težave, ki jih sami ne morejo rešiti. Upam, da bo delala učinkovito, se pravi, da bo hitro reševala zadeve. V Ribnici je samo iz Rika okoli 1.000 brezposelnih, med njimi moja starša. Imajo težave, ki jih sami ne morejo rešiti. Ljudje se imajo nad čim pritožiti: nad merili za štipendije, onesnaženjem okolja, socialno ogroženostjo družin."

STANISLAV PAVLAKOVIČ, skladiščnik v viniškem Novoteksu: "Če je bil Vox pošteno zamišljen, ga podpiram. Bojim pa se, da je njegov namen le zbrati mnenja Slovencev o določenih stvareh. Včasih so eni ljudje vohunili za drugimi, sedaj se bodo ljudje ovajali sami. Sam bog ve, če ni Vox zamišljen preveč politično. Sicer njegovi izumitelji najbolje vedo, kaj je za vsem tem, navadni državljani lahko ugibamo in nekateri bodo celo nasedli."

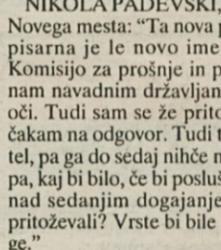
OTO NEMANIČ, tesar z Lokvice pri Metliki: "Župnik ima najprej spoved, potem pridigo. Partiji so nekaj najprej poslušali kongrese od mladincev naprej, potem so "pridigali" ljudem še na svojem. Tokrat pa gre vladá za to, da izve, kaj mislijo ljudje. A menim, da s tem stisk ljudi ne bodo ne reševali ne rešili. Da bi se šel potožiti na Vox, bi bilo gotovo zadnje, kar bi storil, ker ne verjamem, da bi vlada v Ljubljani reševala moje probleme."

DRAGO GOŠTE, kmet iz Jelovca: "Če bo služba Vox pomagala ljudem v stiski, bo opravila svoje poslanstvo. Danes se dogajajo razne nepravilnosti, ki jim mali človek, bodisi kmet ali delavec, ni kos oz. se njegova beseda še manj sliši kot v prejšnjem sistemu. Če bi bila služba Vox že lani, ko sem bil še zaposlen v nekem družbenem podjetju, bi jo opozoril na neustrezna razmerja med plačami, ki so povzročila hudo kri med delavci."

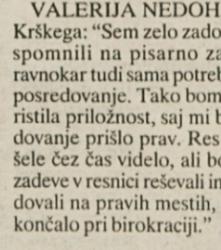
BRANKO JANEŽIČ, strojni tehnik iz Mokronoga, zaposlen v Tesnilih: "Ne verjamem, da bo lahko služba Vox kaj dosti naredila, saj so podobno poskušali pridobivati točke že nekateri drugi politiki, tudi pri nas. Vlogo službe Vox razumem bolj v posredniškem smislu in ne da bo ona operativno reševala določene probleme, na katere bi jo opozarjali. Mislim pa, da bi veliko storila, če bi se v pravoosodju začelo kaj spreminjati na boljše."

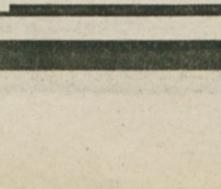
NIKOLA PADEVSKI, upokojenec iz Novega mesta: "Ta nova predsednikova pisarna je le novo ime za nekdanjo Komisijo za prošnje in pritožbe. To je nam navadnim državljanom le pesek v oči. Tudi sam se je pritožil, pa zaman čakam na odgovor. Tudi telefon sem vrtel, pa ga do sedaj nihče ni dvignil. Sicer pa, kaj bi bilo, če bi poslušali vse, ki bi se nad sedanjim dogajanjem v Sloveniji pritoževali? Vrste bi bile kilometre dolge."

SLAVICA ŠUMLAJ, učiteljica športne vzgoje iz Brežic: "Taka poteza vlade je dobrodošla, a imam občutek, da bodo reševali samo lažje rešljive zadeve, ne pa tistih pikantnih. Mislim, da bodo mali ljudje kljub vsemu težko našli pravico. Seveda bi me najbolj veselilo, če bi vsak našel pravico že spodaj, če bi se spri proti reševalo tako, kot je treba, ali vsaj po vloženih pritožbah. Potem take pisarne sploh ne bi bilo treba."

VALERIJA NEDOH, uslužbenka iz Krškega: "Sem zelo zadovoljna, da so se spomnili na pisarno za pritožbe, saj ravnokar tudi sama potrebujem pomoč in posredovanje. Tako bom kar hitro izkoristila priložnost, saj mi bo vsako posredovanje prišlo prav. Res pa je, da se bo šele čez čas videlo, ali bodo v Ljubljani zadeve v resnici reševali in ali bodo posredovali na pravih mestih, ali pa se bo vse končalo pri birokraciji."

Očiščevalna akcija do sredine maja

Za manj denarja v ta namen tudi manj muzike?

NOVO MESTO - Te dni je v novomeški občini stekla že utečena vsakoletna spomladanska akcija Urejanje okolice, ki bo trajala dva meseca, se pravi do sredine maja. V tem času naj bi lastniki čistili in urejali svoja zemljišča, prav tako naj bi upravljavci javnih površin in tem spomladanskem času opravili taka dela, skozi celo leto pa teče program sanacije črnih odlagališč odpadkov v okviru javnih del in pod vodstvom Komunale.

Za sanacijo črnih odlagališč in za javna dela nasploh bo letos na voljo manj denarja kot lani. Na prvem sestanku projektne skupine, ki naj bi vodila in usmerjala to očiščevalno akcijo, so "občinarji" jasno povedali, da bo letošnja akcija - restriktivna in da ne bo več financiranja odvoza odpadkov iz krajevnih skupnosti "na pamet", ampak mora biti vsak večji odvoz pred najavljene in odobren, sicer pa naj odpadke odvažajo v okviru rednega odvoza kosovnih odpadkov Komunale ali pa bo stroške odvoza morala pokriti krajevna skupnost.

Hkrati z občinsko poteka tudi spomladanska očiščevalna akcija Turistične zveze, širše zastavljeno akcijo pa pripravljajo novomeško potapljaško društvo; poleti naj bi ob sodelovanju ustanov, podjetij, šol, društev in posameznikov čistili reko Krko, njeno strugo in obrežja.

Predstavniki Komunale je odločno opozoril, da se nikakor ne bi smelo zgoditi, da zaradi letošnje "restriktivnosti" ne bi odpeljali kakšnega zbranega kupa odpadkov. "Če bi se to zgodilo, potem je bolje, da se nikoli več ne lotimo takšnih akcij!" A. B.

IZLET NA KUM

NOVO MESTO - Planinsko društvo vabi planince na izlet na Kum, ki bo v soboto, 2. aprila. Odhod avtobusa z avtobusne postaje v Novem mestu ob 6. uri, cena izleta pa je 700 tolarjev. Prijavite se lahko na tel 23-862 ali 21-446 do četrta, 31. marca.

DU ŠENTJERNEJ VABI

ŠENTJERNEJ - Društvo upokojencev Šentjerneji vabi člane na občni zbor, ki bo v nedeljo, 20. marca, ob 9. uri v osnovni šoli Šentjernej.

Novomeška delegacija v Langenhagnu

Darilo za otroke

NOVO MESTO - V Novo mesto se je nedavno vrnila novomeška delegacija, ki se je v Langenhagnu udeležila slovesnosti ob rojstnem dnevu tega nemškega mesta. Uradno novomeško 4-člansko delegacijo je vodil predsednik novomeške občinske skupščine Franci Koncilija, ki je na slovesnosti v Langenhagnu izročil tamkajšnji županji Waltraud Krückeberg spominsko plaketo občine Novo mesto. Delegacija je na obisku v Nemčiji spremljal pihalni orkester Straža. Straški godbeniki pod vodstvom Mira Sajeta so v Langenhagnu poželi velik aplavz.

Novomeška delegacija se je z nemškimi gostitelji pogovarjala o

● **Harmony Brothers, pevski zbor iz Langenhagna, je zbral in izročil novomeški delegaciji 1.000 nemških mark za prizadete otroke.**

športnem, kulturnem in gospodarskem sodelovanju. Dogovorila se je, da bo nogometna ekipa iz Langenhagna gostovala od 12. do 15. maja v Novem mestu, novomeški nogometaši pa bodo v Nemčiji od 17. do 19. junija.

Brez izobraževanja ne gre

Odbor gospodarske zbornice za izobraževanje in kadrovske dejavnosti je zasedal v Revozu in Krki

NOVO MESTO - Odbor za izobraževalno in kadrovske dejavnosti pri Gospodarski zbornici Slovenije je svojo 3. letošnjo sejo pripravil v Novem mestu. Sejo so začeli v Revozu, kjer jim je Božo Kočvar predstavil izobraževalni center in oblike izobraževanj, ki potekajo v njem. Po njegovih besedah je kupec "bog", do njega pa je moč prrdreti le s kakovostjo svojih izdelkov. Temelj kakovosti je izobraževanje, ki mu v Revozu namenjajo izjemno pozornost. Za letos načrtujejo preko 130 tisoč ur izobraževanja, za kar bodo namenili 5 milijonov in pol francoskih frankov.

Sejo so nadaljevali v izobraževalnem centru tovarne zdravil Krka, kjer ima izobraževanje že dolgo tradicijo. Krka je lani v 365 izobraževalnih programov vključila 3.247 delavcev, povprečno pa se je vsak krkaš izobraževal oziroma izpopolnjeval 10 ur. Krkini izobraževalni programi obsegajo zelo široko področje. Po predstavitvi obeh izobraževalnih centrov so člani odbora razpravljali o načrtovanju in razvoju kadrovskega izobraževalnega dejavnosti, uvodno predavanje na to temo pa je imel dr. Ivan Svetlik. I. V.

PODOKNIČAR V HINJAH

Prijubljeni podokničar in humorist Franci Pestotnik bo ta petek gostoval na Dolenjskem, v vasi Lazine pri Hinhah. Pri hiši, ki nosi številko 3 a, bo vasoval pri Jakličevih Jožici. Na povabilo Osine podoknice Nedeljskega dnevnika je Jožico prijavil njen mož Andrej na pobudo njenih treh hčera, k srečni izbiri pa je prispeval opis praznovanja Jožefovega, saj je pri Jakličevih v Lazinah kar pet ljudi, ki godujejo na ta dan in po tradiciji se takrat zbere pri njih v sva vas, Podokničar bo k Jakličevim prišel pod okno ob 18. uri, za veselo razpoloženje pa bo poskrbel ansambel Mesečniki. Sosedje bodo prišli Jožici za god "rompljat", pričakujejo pa velik obisk tudi od blizu in daleč, saj bo pijače in dobrot dovolj za vse, ki bodo prišli na to Osino podoknico. M. K.

sa, da ljudje niso bili s temi stvarmi seznanjeni tako, da bi se lahko odločali trezno in po pameti, ampak so se zgolj na podlagi razgretih čustev. K jasnejši podobi pa, žal, niso pripomogli niti občinarji, ki so se udeležili tega zbora. Manjkala je preprosta in jasna beseda in poštena razlaga stanja in posledic.

Prav Orehovčani so se odločili za svojo občino, ki bo štela manj kot 1.200 ljudi. V razgreti razpravi je bilo slišati zelo malo pomislekov. Le enega je zanimalo, kaj bi se zgodilo, če bi kasneje spoznali, da taka občina ne more uspešno živeti.

Po končanem skoraj 4-urnem zboru je poročevalcu neko odprto priznal: "Ni rečeno, da smo se prav odločili, ampak če bi v takem ozračju kdo hotel kaj drugega, bi v teh krajih za zmeraj veljal za dezertarjal!" A. B.

Premalo podatkov in veliko dela

Žužemberčani predlagali ustanovitev občine Žužemberk - Preveč vprašanj za sicer dobro pripravljeno občinsko delegacijo - Dvor pod Žužemberk - Kakšen razvoj?

ŽUŽEMBERK, DVOR - Prebivalci največje krajevne skupnosti v novomeški občini, KS Žužemberk, so se 11. marca zbrali v polnem številu k razpravi o lokalni samoupravi. Pokazalo se je, da si krajinani želijo novo občino, vendar so udeleženci nakazali veliko vprašanj in izrekli veliko kritik zaradi nepripravljenosti in v mnogočem nedorečenosti postopkov. Številna delegacija občine Novo mesto je bila sicer dobro pripravljena za temo pogovora, vendar ni imela vseh podatkov in argumentov, ki so jih zahtevali Žužemberčani.

Prisotni so menili, da je potrebno ob podpori strank preko poslancev v občinski skupščini zahtevati, naj se bremena novih občin porazdelijo enakomerno glede na stopnjo razvitenosti in gospodarske moči. Razmere v KS Žužemberk so zdaj take, da imajo vasi slabo razvito infrastrukturo. Krajci v

Suhi krajinani niso več med demografsko ogroženimi. Industrijci predstavljata samo Keko Žužemberk in Ergo na Dvoru. So tudi obrtniki in poleg

● **GABRJE V OBCINO NOVO MESTO - Na nedeljskem zboru občanov v Gabrju so se odločili, da bodo v tej krajevni skupnosti glasovali o priključitvi k bodoči občini Novo mesto. V zvezi z davki, ki bodo na tak ali drugačen način pomenili finančni vir bodočih občin, je po mnenju Franca Noseta potrebno upoštevati neko razliko. Gre za to, da naj bi kmetje s hribovitih območij plačevali nižje davke kot nižinski kmetje.**

teh delavci, ki se vozijo delat čez meje krajevne skupnosti.

Svet KS Žužemberk je v načrtu predlagal, naj bi krajinani v bodoče plačevali 2-odst. samoprisevek. Krajinani na zborih so načrtu potrdili. Samoprisevek bi med drugim uporabili za

asfaltiranje cest, napeljavo telefona do Šmihela in Drašče vasi ter ureditev mrliške vežice na Dvoru in v Žužemberku.

V predvideno občino Žužemberk bo spadal tudi Dvor, saj ni predlagal drugače. Na zboru občanov na Dvoru so veliko pozornosti namenili različnim razvojnim naložbam. Franc Škufca, predsednik sveta KS Žužemberk, je na zboru dejal, da so lani skoraj v celoti izpolnili načrte glede gradnje telefonskega omrežja, precej slabši je dosežek pri posodabljanju cest. Več vasi je še vedno brez asfalta in tega bo potrebno položiti v obdobju prihodnjega samoprisevka, potem ko se bo sedanji iztekel maja letos. Številni krajinani so v burni razpravi negodovali nad neuresničnimi načrti, ki naj bi jih izpeljali s sedanjim samoprisevkom. Za razliko od teh so

● **OBCINA HINJE - Udeleženci zbora občanov v prostorih osnovne šole na Prevolah, na katerem so se pogovarjali o lokalni samoupravi, so podprli predlog o oblikovanju samostojne občine Hinja. Nasprotovali so možnosti, da bi se skupaj z žužemberško krajevno skupnostjo združili v novo občino Žužemberk. V Hinhah menijo, da imajo dobro razvito infrastrukturo, kot so ceste in vodovod. Mislijo, da bi pretežni del denarja, če bi se združili z Žužemberkom, v prihodnje vzel Žužemberk, ki ima slabše razvito infrastrukturo.**

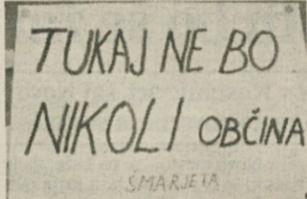
nekateri na zboru pohvalili delo zdajšnjega vodstva krajevne skupnosti.

Na zboru na Dvoru so postavili tudi vprašanje o celovitem razvoju tega kraja in pri tem o gradnji muzeja. Leta 1996 bo minilo 200 let, odkar je začela obratovati na Dvoru prva strojna tovarna in cesarsko privilegirana železarna.

S. M.

PEVCI IZ OTOČCA GOSTUJEJO

GABRJE - Pevci moškega pevskega zbora iz Otočca, ki jih vodi Jože Tori, bodo v nedeljo, 20. marca, ob 18. uri zapeli v kulturnem domu v Gabrju. Prireditelj je namenjena staršem ob bližnjem materinskem dnevu.

LOKALNA SAMOUPRAVA - Na tukajšnjem zboru občanov v nedeljo so sklenili, da bo sedanja krajevna skupnost **Bela Cerkev** na referendumu o lokalni samoupravi glasovala o svoji priključitvi k bodoči občini Novo mesto. Če združen z Novim mestom ne bo mogoča, bo KS Bela Cerkev zahtevala, da postane samostojna občina. Na zboru so se z veliko večino odločili, da se ne bodo priključili Smarjeti. Nihče od navzočih v polni dvorani v Beli Cerкви se ni izrekel za združenje s Smarjeto. Razpravljali pa so strpno in nežaljivo. Odločen ne Smarjeti so izrekli že pred zborom. Zjutraj je bil na oglasni deski na sedežu KS Bela Cerkev namreč nabiti papir z vsebino, ki je razvidna s fotografije. (Foto: L. M.)

SRAMOTA SREDI MESTA - Prejšnji četrtek so člani novomeškega Mladinskega kulturnega centra v zanemarjenem Narodnem domu v Novem mestu pripravili pogovor o tej stavbi, ki propada sredi mesta in mu dela sramoto. Gre za kulturni spomenik, ki očitno ni nikomur toliko mar, da bi odvezal mošnjo in prispeval za njegovo obnovo. Mladi bi radi v tej stavbi dobili prostore za svojo dejavnost, vendar si, kot je pokazal četrtkov razgovor, vso stvar predstavljajo precej nativno. Vsekakor bi bilo to možno, vendar je treba bodočo vsebino in obnovo zastaviti celovito in nikakor ni moč začasnino in mimo celotne prenove reševati samo vprašanja MKC. Ob morebitni prenovi (če se je bo bodo lotili kmalu, ne bo več kaj prenavljati, ampak bo treba vso stvar le še do konca podreti) pa bo treba za nekaj let dom tako in tako povsem izprazniti. (Tekst in foto: A. B.)

NOVA TRGOVINA NA URŠNIH SELIH - V soboto dopoldne je izredno veliko krajanov prišlo na otvoritev nove trgovine na Uršnih selih. Onorive pa sta se udeležila tudi novomeški župan Franci Koncilija in podpredsednik izvršnega sveta Andrej Kim. To je že četrta trgovina v tej krajevni skupnosti, v povsem novovrsten hiši sredi vasi pa jo je odprl Franc Kulovec, sicer obrtnik kovinske stroke. V lepo urejeni in dobro založeni trgovini - od kruha do pralnega stroja in od čevljev do plina - sta delo dobili Kulovecova žena, ki je bila na čakanju, in sosed. (Foto: A. B.)

DELNIČARJI - Nekateri Stopičani so na nedavnem zboru občanov rekli, da bo bodoča občina Stopiče dvignila ceno vode, ki iz stopičke izvira teče v Novo mesto in drugam. S tako podražitvijo naj bi občina Stopiče prišla do denarja. Bolj ko so občinski možje prisotne Stopičane prepričevali, da si ne morejo lastiti vode, bolj so stopički domačini gonili svojo. Sicer pa od podražitve ne bodo imele koristi samo Stopiče. Tudi ne bi bilo prav, saj se je včasih govorilo po Novem mestu in okolici, da je stopički vodovodni izvir umazan, češ da vanj teče gnojnica iz Gabrja. Če Gabrjtorci res prispeva v stopički izvir tisti svoj delež in če bodo Stopičani znameniti vodni izvir prepisali nase, bodo Gabrčani potem delničarji v Stopičah.

POGOJNO - Marjan Dvornik je zadnjič rekel, da če bo Mirna Peč občina, ima možnost za priključek na avtocesto. Verjetno se je mož šalil. Če je mislil resno, bi moral kaj obljubiti še tistim volicem, ki pešajo, se vozijo z bicikli in volovsko vprego in jim zato avtocesta ni mar. Pri teh verjetno "ne vžgejo" obljube o avtocesti.

ENE GOR - DRUGE DOL - Potem ko so nekateri že mislili, da med Dolenjskimi Toplicami in Gorenjo Stražo vlada tako velika medsebojna ljubezen, da bosta kraja ustanovila skupno občino, je prišlo na dan, da ni tako. Kako pa je, pove tale izrek razširjen med domačini: Gor. Straža - Dol Toplice. Eni sicer trdijo, da to pomeni samo okrajšavo imen obeh krajev (brez pikl), drugi pa pravijo, da je to treba razumeti nastančno tako, kot je napisano.

Ena gospa je rekla, da slutim novomeško prihodnost. Denarja je zdaj tako malo, da je Cesto hercepa Novo mesto asfaltiralo samo še v sredini, in še tukaj so ostale jame.

DEŽURNE TRGOVINE

- V soboto, 19. marca, bodo odprte naslednje prodajalne žnili:
- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Nakupovalni center, Daska
 - od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
 - od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
 - od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
 - od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
 - od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
 - od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
 - od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
 - od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
 - od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brunice
 - od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostonju, Prečna
 - od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas
 - od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
 - od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
 - od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
 - od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
 - **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Mercator, Samopostrežba
 - **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec
 - **Žužemberk:** od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
 - **Straža:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
- V nedeljo, 20. marca, bodo odprte naslednje prodajalne žnili:
- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna Glavni trg
 - od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
 - od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
 - od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
 - od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
 - od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
 - od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
 - od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
 - od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
 - od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brunice
 - od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostonju, Prečna
 - od 8. do 12. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas
 - od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
 - od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče
 - od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
 - od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

● Če bomo gobe nabirali v pretiranah količinah, bomo šli tudi sami po gobe. (Jelinčič)

TOVARNA - Vranovičani do roka niso sporočili (sedaj še) njihovi črnomaljski občini, kam bodo spadali po novem. Nekako so se nagibali h Gradcu, saj bi se s tem znebili neprestanega črnomaljskega nadlegovanja, kdaj bodo končno dovolili odprtje odlagališča odpadkov. Po drugi strani pa so tuhtali, ali jim bo v gradaški občini res dobro, ko pa nima nikakršne industrije. "Edina "tovarna" v novi gradaški občini bi bila, če bi se je priključili, naša deponija smeti, pa še ta je zaprta," so dejali. Res, da nekateri v tej "tovarni" prebijejo celo po dva šihita na dan, a kaj, ko zaslužka od tega ravno ni!

NOVE OBCINE - Sicer pa bo, kot kaže sedaj v novi lokalni samoupravi, Bela krajina dobila vrsto novih otočnih občin. Eno krajevna skupnost, ki hoče iti k občini, bo odrezala od izbrane občine drugo krajevno skupnost. Če se bo kaj takega tudi v resnici uresničilo, potem lahko pričakujemo celo - tako nekateri že namigujejo - zapornice med občinami. Pa še kakšne davke bi morale ob zapornicah pobirati občine, da bi morale preživeti.

KLAVIR - Medtem ko eni razmišljajo o občinah, drugi ugotavljajo, da črnomaljski kulturni dom nima koncertnega klavirja, semišpi pa nikakršnega. Ali ju bo moč kupiti še v enotni občini ali pa se bodo morali Črnomaljši in Semičani za glasbilo boriti potem, ko bodo vsak v svoji občini, ni povedal še nihče. Za sedaj ni popolnoma jasno niti to, kdo bo igral. Kdo bo plesal, se ve.

Sprehod po Metliki

PRED SPREJETJEM LETOŠNJEGA občinskega proračuna so se še posebej sestali metliški športniki in kulturniki. Enoglasno so ugotovili, da bo denarja za delo društev in skupin premalo ter da bi bilo vrh, če bi delili cvenk v Športni zvezi oz. v Zvezi kulturnih organizacij. Slednja se sestane samo še takrat, ko se je treba pogovoriti o denarju, sicer pa spi najtrdnješe sanjale.

PRIPRAVLJEN ODBOR VINSKE VIGREDI 94 se je sestel že dvakrat, saj se 20., 21. in 22. maj, ko bo velefešta, neusmiljeno bližajo. V kulturno-zabavnem programu ne bo kakšnih revolucionarnih sprememb od prejšnjih let, na drugih področjih pa bo treba vsekakor posvetiti več pozornosti predvsem mikavnejši postrežbi ter reklamam zunaj dolensko-belokranjskih meja.

LETOS DOBIVA UREJANJE PARKOV in zelenic velik poudarek, pa je pričakovati, da bo Metlika že v kratkem času v cvetju in zelenju. Prav zanimivo je, kako novo zasajenih dreves, grmov in rož krajani ne uničijo, kar bi človek težko trdil za prometno signalizacijo. Le-ta je v metliški občini v nezavidljivem stanju.

NAVDŽENSKI DRUŠTVA TVD PARTIZAN pothoma upajo na vrnitev sedanjega kulturnega doma v svoje roke. Poznavevalci denacionalizacijskega postopka pa zmagujejo z glavami in prijateljsko priporočajo, da je boljše ne drzati v to sršenje gnezdo.

Trebanjske iveri

ENOUMJE - Na zboru krajanov v Velikem Gabru predsednik skupščine krajevne skupnosti sploh ni hotel dati na glasovanje predloga za člana delovnega predsedstva. Predsedniku je šlo očito o nos, ker ta gospod ni pripadal njegovi stranki (SLS), ampak demokratu. Ko so po prepiranju in očitkih, češ kaj boste z občino, če še zapisnika ne znate voditi, le izvolili še zapisničarja (seveda iz vrst Slovenske ljudske stranke), je protestiral zoper takšno enoumje Janez Slak. Slakov poseg naj bi tudi največ prispeval, da so pozneje krajani v manjši meri podprli namero stankarskih veljakov pa tudi drugih ljudi, da bi postal Veliki Gaber samostojna občina.

ZAPOZNEL ASFALT - Odbornik Marijan Dolensček je na zboru v Mokronogu ponovil že na zadnjem zasedanju trebanjske občinske skupščine izrečeno mnenje, da je bila občina Trebnje v stanju, da je preusmerila republiški denar, predviden za posodobitev lakniške doline, za asfalt na odseku Velika Loka - Čatež. Zupan Ciril Pungartnik je na skupščini ostro protestiral proti posplošenim obtožbam, Dolensček pa je svojo pripoved dopolnil, da mu je to rekel Peter Deu st. Tega znanega mokronškega birta pa, žal, že nekaj časa ni več med živimi, da bi ga povprašali kaj o tem. Če bi se bil Pungartnik pojavil na zboru v Mokronogu, kot so najavili, bi verjetno spet doživel podobno sceno kot v Trebnjem, ki je po Dolenskovih besedah iz vasi postalo mesto, Mokronog pa iz trga - vas.

• Nevoščljivost je hujša od blagosstanja drugih. (Horac)

• Raje bodi levji rep kot pasja glava. (Talmud)

NOV KONCERT TRIA NOVINA

ČRNomeLj - Po uspelem nedejskem koncertu Družinskega tria Novina na Blanci (zbrali so 22.000 tolarjev) bodo nov dobrodelni koncert pod naslovom "Samo življenje za druge je vredno življenja" pripravili tudi v soboto, 19. marca, ob 20. uri v kulturnem domu v Črnomlju. Izkupeček prireditve bo prav tako namenjen otrokom, obolelim za rakom.

DVE DELOVNI AKCIJI

SINJI VRH - Turistično društvo Sinji Vrh pripravlja v marcu dve skupni delovni akciji. V prvi, ki je bila v nedeljo, so čistili divja odlagališča. V soboto, 19. marca, pa bodo ob 8. uri pričeli s sekanjem grmovja in sušev v vaškem gozdu ob cerkvi sv. Roka v Špeharjih. Orodje, kot so motorne žage, kosirači, sekire in škarje, prinesite s seboj!

BIOLOŠKA ČISTILNA NAPRAVA

ROSALNICE - Pri Rosalnicah nameravajo letos urediti testno biološko čistilno napravo, prvo tovrstno v metliški občini. Rosalničani so zanj že določili zemljišče, v občinskem proračunu je za projekte predvidenih 700.000 tolarjev, za njeno ureditev pa nadaljnjih 2,4 milijona tolarjev.

DRUŠTVO POMAGA ŽIVINOREJCEM

METLIKA - Čeprav metliško govedorejsko društvo, ustanovljeno pred dvema letoma, šteje le 28 članov, ki so v glavnem večji živinorejci, je delavno. Tako so lani po dolgih letih pripravili v Metliki razstavo goveje živine, ki je dobro uspela in na katero so zelo ponosni. Sicer pa so veliko pozornosti posvečali strokovnemu izobraževanju, kjer so dali poudarek obrezovanju parkljev pri govedu. Prav tako so opravili vitaminizacijo in dehelmintizacijo krav, ki je bila za živali članov društva brezplačna. V letošnjem letu načrtujejo poleg strokovnih predavanj, izletov in ogleda razstave goveje živine tudi skupno nabavo vitaminsko-mineralnih dodatkov pri ljubljanskem Leku. Kot je povedala tajnica društva Darinka Slanc, je govedorejsko društvo še kako dobrodošlo, saj so živinorejci prej pogrešali predvsem izobraževanje in različne skupne akcije, ki jim jih sedaj nudi društvo.

ŽUPNIKOV VPLIV NI VSEMOGOČEN

VELIKI GABER - Na zadnjih zborih občanov je bilo v večini občin, tudi v trebanjski, razveseljivo dosti tudi duhovnikov. Zvečine se niso oglašali v razpravi, so pa bili nekateri tudi bolj zavzeti. Dušni pastir v Velikem Gabru naj bi po pripovedovanju ljudi precej prepričeval ljudi tudi v krajevni skupnosti Sela-Sumberk, naj se združijo v novo občino Veliki Gaber. Toda ti so se, vsaj zdaj, odločili za občino Trebnje. So pa ocenili, da bi bilo veliko revščine na kupu še večja revščina, kot če bi ostali na obrobju močnejše občine.

Mirna in Mokronog za svoji občini

Z zborov občanov o določanju referendumskih območij v trebanjski občini - Velika Loka in Dobrnici k občini Trebnje - Mirna bolj zadržano, Mokronog skoraj enotno za svojo občino

TREBNJE - O čem ta zbor sploh odloča? Kaj pomenijo strokovne podlage referendumskega območja, ko se pa ve, da ima zadnje besedo državni zbor, se niso spraševali le maloštevilni (18) Trebanjci in na petkovem zboru občanov. Naposed so salomonsko sklenili, da se območje krajevne skupnosti Trebnje priključi tistemu referendumskemu območju, ki bo določeno za referendumsko območje občine Trebnje.

Istega dne so se krajani na zboru na Veliki Loki soglasno odločili za priključitev občini Trebnje. Precej drugače je bilo pretekli petek na Mirni, kjer so zaradi težav pri štetju glasov ponovili glasovanje. Jeziček na tehtnici za to odločitev je bil ravno glas predsednika sveta KS, na katerega so pozabili pri štetju, in vdrugo so naštel 44 glasov za samostojno občino Mirna, 35 pa proti. Če bi Suhokrajinci verjeli, da jim bo država kot manj razvitemu območju kaj bolj izdatno pomagala, bi verjetno nastala nova občina na območju Dobrniciške fare, tako pa so se preteklo nedeljo Dobrničani raje odločili za občino Trebnje.

ŠE PRITOŽBE, KER NI ŠTIPENDIJ ZA KMETE

TREBNJE - Predsednik tukajšnje podružnice Slovenske kmečke zveze Božo Kravcar nam je povedal, da so vsi kmečki otroci, ki obiskujejo srednje šole, dobili odločbe o zavrnjeni štipendiji. Kravcar je poudaril, da kmetje ne vedo, da je njihov poslanec v državnem zboru Alojz Metelko prodiral s pobudo, da bi pristojne službe pri izračunu upravičenosti do štipendije poleg katastrskega dohodka v letu 1993 upoštevale tudi aktualno škodo zaradi suše v letu 1993 in zaradi predlanske. SKZ je zahtevala, naj se rok za pritožbo na izdane odločbe podaljša.

Še nejasnosti

Ponekod ponovitev zborov krajanov

ČRNomeLj - 13. marca, ko so se po vseh krajevnih skupnostih v črnomaljski občini zvrstili zbori krajanov in so na občinsko skupščino dobili zapisnike o sestankih, so ugotovili, da bodo morali v Vranovičih, Bojancih, Gribljah in na Sinjem Vrhu zbere ponavljati. Po sedaj znanih podatkih naj bi bile v črnomaljski občini štiri nove občine.

Najbolj jasno je v semiški krajevni skupnosti, saj se meje bodoče občine pokrivajo s sedanjimi mejami KS. V KS Vinica, kjer naj bi meje bodoče občine prav tako obsegale sedanje krajevne meje, so se v Bojancih ter na Sinjem Vrhu in še petih okoliških vaseh odločili za črnomaljsko občino. Tretje referendumsko območje za novo občino bo KS Dragatuš, ki pa bo s tem odrezala od črnomaljske občine KS Stari Trg. Vse ostale KS razen Gribelj, ki so se odločile za gradaško občino, naj bi po novem tvorile črnomaljsko občino. Do ponedeljka, ko je nastajal ta zapis, na občino še niso prejeli zapisnika z vranoviškega zbora krajanov. Vranovičani so namreč tudi razmišljali o tem, da bi se pridružili občini Gradac.

RIBIČI PROSJO ZA POMOČ

METLIKA - Ribiška družina "Kolpa" iz Metlike je občinski izvršni svet zaprosila za sofinanciranje raziskave o vsebnosti PCB v ribah v rekah Krupi, Lahinji in Kolpi. Metliška vlada je prizadevanja ribičev za raziskave podprla ter obljubila, da bo z denarjem, namenjenim v proračunu za raziskovalno dejavnost, pomagala pri sofinanciranju raziskav. Hkrati je ribičem predlagala, naj vlogo za pomoč pošljejo tudi v črnomaljsko občino.

Ob Kolpi odpirajo vrata turizmu

Vendar v nedavno ustanovljenem turističnem društvu "Kolpa" prisegajo na okolju prijazen turizem - Možnosti za zaslužek na kmetijah - Kmalu več opleševalnih akcij

ZILJE - Pred kratkim so ljudje v obkolpskih vaseh Podklanec, Zilje, Bal-kovci in Preloka ter okoliških zaselkih ustanovili turistično društvo, ki so ga poimenovali "Kolpa". Ideja o tovrstnem društvu je sicer stara že dve leti, očitno pa tolikšne potrebe po društvu kot sedaj doslej še niso čutili. Brezposelnost namreč narašča in vse več mladih ostaja doma. Zato jim želi društvo pomagati, da bodo lahko svoje pridelke prodali turistom.

A to ne bo edini namen društva, ki je bilo ustanovljeno iz potrebe po izkoriščanju naravnih danosti ob Kolpi. Predvsem želijo v društvu okrog petsto ljudem, ki živijo na tem območju, omogočiti kulturnejšo in humanejšo raven življenja, kar je mogoče le z ekološko humanim turiz-

Franc Peršič

mom. Prednost teh krajev je, da ni industrije, ki bi ogrozila še neokrnjeno naravo. Vendar se ljudje zavedajo, da njihovi kraji ne bi prenesli množičnega turizma, ampak zgolj individualnega. Radi bi se posvetili predvsem gostom, ki si želijo med oddihom miru.

"Zavedamo se, da bo preteklo kar precej časa, preden bo društvo popol-

nome zaživel. Seveda je glavna pobuda pri ljudeh, res pa je, da pričakujemo tudi pomoč družbe, zlasti pri urejanju infrastrukture. A z ustanovitvijo društva smo storili prvi in za nas zelo pomemben korak pri nadaljnjem razvoju," pravi predsednik turističnega društva "Kolpa" Franc Peršič. Po drugi strani pa drži, da ti kraji tudi doslej niso bili turistom povsem neznan. Zlasti zadnja poletja je bilo ob Kolpi veliko kampiranja na črno, s katerim imajo domačini slabe izkušnje. Zato si bodo toliko bolj prizadevali za organizirano turistično

ponudbo. Pri tem so ledino že zaorali Erdelčević z bio kmetijo, Jože Čemas z razvijanjem kmečkega in lovnega turizma, saj goji tudi damjake, ter Franc Peršič z izletniškim turizmom.

Ker pa se v društvu zavedajo, da je najpomembnejši prvi vtis, ki ga turist dobi ob prihodu v kraj, bodo najprej uredili okolico hiš in gospodarskih poslopj, za kar je potrebno veliko dobre volje, a malo denarja. Vsako leto bodo na cvetno nedeljo, letos bo to 27. marca, pričeli s tednom urejanja okolja, uredili pa tudi bregove Kolpe, kopališča ter določili parkirišča in šotorsišča. V dolgoročnem načrtu pa so predvideli predvsem akcije, s katerimi bodo turistom približali naravne, kulturne in etnološke zanimivosti, ki jih v teh krajih ne manjka.

M. BEZEK-JAKŠE

Metliška občina na dvoje

V metliški občini bosta dve referendumski območji - Metličani pohvalno o vodstvu KS

METLIKA - Najbrž se le malokje in redkokdaj zgodi, da bi ljudje hvalili oblast. A da je tudi to mogoče, so na zboru krajanov dokazali Metličani, ko so razpravljali o delu v preteklih letih ter o načrtu za letos v največji krajevni skupnosti v metliški občini. Res je bilo tudi nekaj kritik in predlogov, ki so jih v vodstvu krajevne skupnosti skrbno zapisali in obljubili, da jih bodo izpolnili. Predvsem pa so krajani iskreno povedali, da so veseli, ker se je v Metliki toliko naredilo in se ob tem niso pozabili zahvaliti vodstvu KS in občine.

Zbor krajanov je bil sicer sklican zaradi določitve referendumskega

območja za novo občino. V metliški KS so se tako kot v ostalih enajstih KS v občini na zborih krajanov odločili, da ostanemo v sedanjih metliški občini. Le v KS Gradac, ki šteje 530 prebivalcev, so izglasovali svoje referendumsko območje, gradaška občina pa naj bi obsegala še sedanjo KS Griblje.

Na zboru krajanov v Metliki so torej za odločanje o novi občini porabili malo časa, zato pa več za to, kaj vse bo potrebno še postoriti v krajevni skupnosti. Čaka jih še ureditev nekaterih cest, pločnikov, naselij, mrliške vežice, javne razsvetljave pa preselitev policijske postaje v sedanji gasilski dom ter gradnja novega v bližini Elektra in tudi ureditev gasilskega doma v Križevski vasi. Nadaljevali bodo revitalizacijo mestnega jedra in oplešavo mesta. Se vedno bo ena pomembnejših skrb za vodooskrbo predvsem v okoliških vaseh. Od republiške vlade pa so že večkrat zahtevali ureditev dostopne poti do metliškega kopališča s ceste, ki vodi v Križevsko vas, zgradišča parkirišča pred mejnim prehodom in alternativno cesto v Križevsko vas. Toda doslej so Metličani naleteli na gluha ušesa. Še celo zemlje, na kateri stoji mejni prehod, niso dobili plačane. Metličani pričakujejo tudi prostocarisno prodajalno, ki je republiška vlada ob južni meji še ne dovoli odpreti, ter prostocarisno cono. Pripravljajo se tudi na plinifikacijo mesta, gradnjo obrtno-poslovne cone, še ene bencinske črpalke na postavitve posebnega namakalnega centra in razširitev odlagališča odpadkov.

Krajani so predlagali, da se končno preseli nazaj v stari del mesta sejem ter odpre tržnica, v parkih pa uredijo tudi prostori za starejše ljudi in otroke.

M. BEZEK-JAKŠE

Uprave za javne prihodke, ki bi morala prispevke izterjati.

Prav zaradi neizterjanega plačila prispevkov je bilo na izvršnem svetu slišati precej kritik na račun metliške izpostave Uprave za javne prihodke. Člani občinske vlade so menili, da že do tistih občanov, ki redno poravnava svoje obveznosti ni pravičino, da se davkarja pri izterjavi dolgov bolj ne potrudijo. Zato na izvršnem svetu že razmišljajo, da bi v prihodnje nadomestilo prispevka za uporabo stavbnih zemljišč zaračunavali skupaj s komunalnimi storitvami na položnicah Komunale, plčevali pa bi ga mesečno in ne po četrtrletjih kot doslej.

M. BEZEK-JAKŠE

Ljudje sami popisujejo žrtve pobojev

Kmalu "zelena luč" za grobišče na Rojah?

TREBNJE - "Komisija se je lani zelo trudila, da bi s pomočjo še živih starejših občanov ugotovila dejansko število žrtev v grobišču na Rojah pri Čatežu. Na naša pisna vabila se ni nihče odzval," pravi Marijan Dolensček, predsednik komisije za spremljanje izvajanja zakona o denacionalizaciji in ugotavljanje poveljnih množičnih pobojev, pravno dvomljivih procesov in drugih nepravilnosti v občini Trebnje.

Dolenskov komisiji lani ni uspelo opraviti popisa vseh žrtev revolucije v občini. Nekaj tega dela so opravili kar občani sami, in sicer domnevajo, da je končano raziskovanje pobojev na Trebelnem, v Dobrnici in Velikem Gabru, drugje pa popis še poteka. Obstoj grobišča na Rojah obeležujejo opazna znamenja. Ljudje, verjetno predvsem svojci žrtev, že 45 let prižigajo

sveče na istem kraju, zbrali so izjave sorodnikov žrtev, po mnenju Dolenske komisije pa tudi odlaganje odpadkov v jamo na Rojah kaže skrb nekaterih, da bi boleč narodov spomin čimprej prekrila zemlja. Da bi grobišče trajno zavarovali, je komisija naročila pri arhitektu Ravnikarju izdelavo projekta za postavitve skromnega obeležja.

Zastran zaznamovanja grobišča na Rojah je bilo na trebanjski občini že nekaj hude krvi, saj so pravniki Dolensku dokazovali, da je prekoračil svojo pooblastila. Ker je predstvo trebanjske občinske skupščine dvomilo o zakonitosti početja Dolenske komisije, so naposed na skupščini odborniki sklenili, da ustavijo vse aktivnosti v tej smeri, dokler ne dobijo ustreznih navodil iz Ljubljane. Predsednik Dolensček je bil nekoliko razočaran nad stališčem Pučnikove komisije, nedavno pa mu je uspelo pridobiti pisno mnenje Lojzeta Janka z ministrstva za zakonodajo in s podpisom državnega sekretarja za borce in vojaške invalide Franca Godeše. Med drugim opozarjata, da morajo občinske skupščine uskladi-ti svoje odloke o pokopališki dejavnosti z novo zakonodajo.

P. P.

ZAKAJ RAZBITOST? - Mokronožani so se s 56 glasovi za in enim vzdržanim (posnetek je z glasovanja) odločili za svojo občino. Podobno so se enotno oz. z veliko večino odločili krajani na zborih na Belem Griču, Sv. Vrhu, v Hrastovici in Srednjih Laknicah. Občinski odbornik Marijan Dolensček je pojasnil, da je do razbitja KS na 5 zborov prišlo na svetu KS, kjer so se sklicevali na zapisnik, ki naj bi dokazoval, da sta tako razpršenost zborov po KS zahtevala predsednika krajevnih odborov SKD in SLS, kar pa sta obadva zanikala. (Foto: P. Perc)

Bo od SOP-a ostala prazna hala?

V Skladu za razvoj odločajo o usodi proizvodnje podjetja SOP Novoline v Krškem - Delavcem ne pripada 20 odst. delež - Razprodaja lastnine po delih?

KRŠKO - Od podjetja SOP, nekdanje ene izmed gonilnih sil krškega gospodarstva, je danes ostalo boro malo, nedavni razpis Sklada za razvoj o odprodaji proizvodnih sredstev v Krškem pa vzbuja dvome o tem, da se bo proizvodnja sploh ohranila. Rok za zbiranje kupcev je že potekel, vendar se o njih uradno nič ne ve. Med delavci vlada velika negotovost in razburjenje, po Krškem pa krožijo govorice, da bo Sklad prodal imetje bivšega Sopa po delih ne glede na usodo delavcev in proizvodnje.

Premoženje bivšega podjetja SOP - Oprema je pred dvema letoma vključno s posli in okrog 150 delavci vzel v najem SOP Novoline za dobo 10 let. Podjetje, njegov direktor je Dušan Plut, posluje z nihanji, vendar zagotavlja redno delo 110 delavcem v Krškem in 40 zaposlenim v inženirskem biroju v Ljubljani. Izkoristilo je bogate izkušnje delavcev in v svetu poznano blagovno znamko ter obnovilo lep kos poslovanja. Ustvarilo si je dobro prodajno mrežo in ima do junija podpisanih za 1,5 milijona mark poslov ter napeljanih za naprej še za čaka 2 milijona. Podjetje naj bi tako v tem letu opravilo za 8,4 milijona mark poslov predvsem za Češko in Slovaško, Madžarsko, Hrvaško in še nekatere druge trge.

Bojan Mikec, direktor proizvodne enote SOP Novoline v Krškem, meni, da bodo njihovi načrti in cilji padli v

vodo, če bo Sklad sredstva podjetja razprodal. "Naše podjetje ni dobilo nobenega obvestila niti odpovedi najemne pogodbe, res pa je, da so nam ustno zapreteli z odpovedjo. Sklad se je očitno odločil, da poravnane dolgove zagotavlja redno delo 110 delavcem v Krškem in 40 zaposlenim v inženirskem biroju v Ljubljani. Izkoristilo je bogate izkušnje delavcev in v svetu poznano blagovno znamko ter obnovilo lep kos poslovanja. Ustvarilo si je dobro prodajno mrežo in ima do junija podpisanih za 1,5 milijona mark poslov ter napeljanih za naprej še za čaka 2 milijona. Podjetje naj bi tako v tem letu opravilo za 8,4 milijona mark poslov predvsem za Češko in Slovaško, Madžarsko, Hrvaško in še nekatere druge trge.

Bojan Mikec, direktor proizvodne enote SOP Novoline v Krškem, meni, da bodo njihovi načrti in cilji padli v

Bojan Mikec

S PREDSTAVO DO DENARJA ZA UČILA

SENOVO - Osnovna šola Senovo letos že drugi zapored organizira prireditev z naslovom "Za sodobnejšo šolo", s katero bi si radi pomagali do boljše opremljene šole. Letos so pripravili igro in sicer priredbo Linhartove Zupanove Micke, ki jo bodo uprizarili to soboto, 19. marca, ob 19. uri v Domu XIV. divizije Senovo. Učitelji in učenci šole vabijo vse k ogledu.

IZ STARIH SKRINJ

ZDOLE - Potem ko so v začetku februarja na Zdolah pripravili prireditev "Pesmi našega kraja", bodo danes ob 18. uri v mali dvorani doma Bena Zupančiča odprli razstavo "Iz skrinj naših mam". Razstava bo na ogled tudi jutri od 10. do 20. ure in v soboto od 12. ure dalje. V soboto ob 18. uri bodo pripravili poseben program namenjen Zdolankam.

KRAJANI PIŠEC SE PREBUJAJO

PIŠECE - Inicijativni odbor Mednarodne delavnice za razvoj Pišec je v tem mesecu izdal prvo številko glasila "Pišec, tod smo mi doma". Njihov namen je, da bi predramili in k aktivnemu sodelovanju pritegnili krajanje. Pišec naj bi namreč postala prvi kraj v Sloveniji, ki bi ga uredili po avstrijskem vzorcu urejanja podeželja. Priprave na ta projekt vodi Biotehniška fakulteta iz Ljubljane v sodelovanju z Univerzo v Celovcu, slovensko vlado in občino Brežice. Mednarodna delavnica bo potekala od 25. do 30. junija letos.

Javni zavod Knjižnica Brežice objavlja na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe (Ur. l. RS št. 48/90, 34/91, 30/92 in 7/93) in določil Odredbe o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Ur. l. RS št. 28/93)

ponovni javni razpis za izbiro najugodnejšega izvajalca za popravilo strehe na knjižnici v Brežicah

- Investitor: Knjižnica Brežice, 68250 Brežice, Trg izgnancev 12b.
- Predmet razpisa in orientacijska vrednost:
 - popravilo strehe in zamenjava žlebov ter montaža snegobranov. Orientacijska vrednost je 500.000,00 SIT.
- Nadzor za vsa navedena dela.
- Informacije (popis del in razpisni pogoji) lahko ponudniki dobijo pri direktorici Knjižnice Brežice, Trg izgnancev 12b, Brežice, vsak delovni dan od 9. do 15. ure.
- Merila za izbor najugodnejšega ponudnika:
 - cena za razpisana dela,
 - reference pri izvajanju takšnih ali podobnih del,
 - eventualne druge ugodnosti ponudnika.
- Predvideni rok izvajanja del: dela se bodo izvajala v mesecu aprilu 1994.
- Interesenti morajo oddati ponudbe do 25.3.1994, in sicer do 10. ure, na naslov: Knjižnica Brežice, Trg izgnancev 12b, 68250 Brežice, kjer bo ob 12. uri v pisarni direktorice tudi odpiranje ponudb. Ponudbe morajo biti oddane v zaprti kuverti z oznako "Ne odpiraj - ponudba na javni razpis!"
- Ponudniki bodo o izidu razpisa obveščeni v 8 dneh po dnevu odpiranja ponudb.

Knjižnica Brežice

črne slutnje delavcev, da bodo ostali na cesti? Gre za 150 delavcev in ravno toliko delovnih mest in v bodoče morda še za več. Poleg tega gre že za vpeljano proizvodnjo in firmo, katere vrednost je ocenjena na 9 do 10 milijonov mark. Številke držijo, dokler podjetje obratuje, medtem ko bi prodaja samih strojev v Krškem po oceni Bojana Mikeca prinesla zgolj 1,5 milijona mark. (Za primerjavo: stavba v Ljubljani naj bi bila vredna okrog 4 milijone mark.)

Zakaj se Skladu tako mudi s prodajo po delih, brez obveznosti za ohranitev proizvodnje in delovnih mest? Ali ga res tako skrbi poplačila upnikov, da želi na hitro priti do "keša", kot njegovi predstavniki večkrat poudarjajo, ali gre pri vseh stvari za druge račune? Morda v zapletu ne bi smeli pozabiti tudi na nesoglasja med Skladom in vodstvom Novoline, ki so izabila na dan že v primeru Adrije Caravan.

● Tudi podjetje SOP Novoline je oddalo vlogo za nakup sredstev in stavb, ki jih ima sedaj v najemu ter smatra, da bi moralo imeti predkupno pravico. Zamišlja si mešani odkup, po katerem bi do 20 odst. lastnine s certifikati odkupili delavci, ostalo bi kupilo njihovo podjetje skupaj s tujim partnerjem. Sklad je nazivni lastnik premoženja, zato samostojno razpolaga z njim in ne dopušča nobenega prenosa lastnine na delavce. Delavcem ne priznava nobenih pravic do deleža, saj v času prenosa lastnine na Sklad v podjetju ni bilo nobenega zaposlenega (stečaj).

tevo proizvodnje in delovnih mest? Ali ga res tako skrbi poplačila upnikov, da želi na hitro priti do "keša", kot njegovi predstavniki večkrat poudarjajo, ali gre pri vseh stvari za druge račune? Morda v zapletu ne bi smeli pozabiti tudi na nesoglasja med Skladom in vodstvom Novoline, ki so izabila na dan že v primeru Adrije Caravan.

B. DUŠIČ-GORNIK

Rojevajo se v prepirih

Koliko občin okoli Krškega in Brežic? - Za zdaj dve večji občini in okrog njiju kopaica malih

BREŽICE, KRŠKO - Kaj se je izcimilo v predreferendumi mrzlici v sedanjih občinah Brežice in Krško? V Krškem je temperatura narasla sredi tedna, ko se je pokazalo, da se občinsko vodstvo ne ravna po sprejetih sklepih in da delajo njegovi člani vsak po svoje. Zaradi hudih sporov med predsednikom IS Hermanom Kunejem ter županom Danilom Siterjem so sklical izredno skupno sejo obeh organov.

Krčane je začela grabiti panika, saj so mnenja na terenu napovedovala škodljivo drobljenje in, kar je najhujše, celo to, da se bo mesto Krško razdelilo na več občin: Leskovec, Krško, Videm. Če bi do tega res prišlo, bi se Krčani lahko obrisali pod nosom za mestno občino. Verjetno bi pripravili tudi skoraj že zagotovljeni status regijskega upravnega središča in s tem prilagodili sedeže številnih državnih ustanov.

Na izredni seji so spore zgladili in se dogovorili za enoten nastop, ki je, vse kaže tako, prinesel rezultate. Po stanju iz torika bo občina Krško imela 13 do 14 tisoč prebivalcev, sestavljale pa jo bodo sedanje krajevne skupnosti: Krško, Gora, Veliki Trn, Dolenja vas, Krško polje, Veliki Podlog in Podbočje. V Podbočju so imeli delne zore po vaseh in se nato uskladili šele na skupnem zboru. V KS Leskovec so na dveh delnih zboreh po vaseh izglasovali priključitev h krški občini, na ostalih dveh pa so se odločili za samostojno občino. Zaradi tega bodo konec naslednjega tedna ponovno

razpravljali na skupnem zboru krajanov. KS Senuše se je odločila za pogojno priključitev h krški občini ali tudi k občini Leskovec, če bi se le-ta oblikovala.

Do torke še ni bilo zborov v KS Rožno-Prekladol (tu so težnje po priključitvi Krškemu), v Koprivni-

● V brežički občini je 19 krajevnih skupnosti imelo 28 zborov. Kaže, da bo občina Brežice štetela okrog 12 tisoč prebivalcev in bo združevala naslednje KS: Brežice - mesto, Zakot-Bukošek-Trnje, Šentlenart, Skopice, Krška vas, Kapele, Globoko, Pišec, Sromlje in morda še Pečice-Križe (krajanje križ so za Brežice, Pečičani za Artiče, zato bo potrebno usklajevanje). Samostojnih občin naj bi bilo poleg Brežic še sedem: Bizeljsko, Cerklje ob Krki, Dobova, Artiče, Čatež ob Savi (KS Čatež, Mrzlava vas in Velike Malence), Velika Dolina in Jesenice na Dolenjskem. Med njimi bi imela le Dobova okrog 3.000 prebivalcev, vse ostale pa pod 2 tisoč. V KS Velika Dolina in Jesenice so bile tudi težnje po priključitvi občini Brežice, vendar so končno ostali vsak na svojem, saj bi jih od Brežic ločevala samostojna občina Čatež.

ci (razgovori v svetu KS kažejo možnost priključitve Senovemu) in v Kostanjevici, kjer se na najverjetnejše oblikovala samostojna občina. Samostojne občine naj bi torej bile: Krško, Kostanjevica, Senovo, Brestanica, Raka in morda tudi Leskovec.

B. DUŠIČ-GORNIK

Kje in kdaj davčno napoved

Informacije za Krčane, Brežičane in Sevničane

Izpostava Brežice, Trg izgnancev 17, 68250 Brežice; Izpostava Krško, Šoferjska 1, 68270 Krško; Izpostava Sevnica, Glavni trg 19/a, 68290 Sevnica. Na ovojnicah priložite še NAVEŠTO DOHOVINE, in če se le da, pošljite pošiljko priporočeno, saj boste tako imeli dokaz, da ste napovedi res oddali.

OBČANI OBČINE BREŽICE bodo napovedi lahko prinesli tudi v staro šolo na Bizeljskem ter v prostore krajevnih skupnosti Cerklje ob Krki, Dobova in Velika Dolina. Tam se bodo lahko oglasili od 23. do 25. marca od 8. do 18. ure ter v soboto, 26. marca, od 8. do 13. ure.

V KRŠKI OBČINI bo napovedi mogoče oddati na sedežih KS Senovo, Kostanjevica, Raka in Podbočje in sicer 24. in 25. marca od 8. do 18. ure ter v soboto, 26. marca, od 8. do 13. ure.

ZAVEZANCI IZ SEVNİŠKE OBČINE bodo napovedi lahko oddali na sedežih krajevnih uradov na Bučki (22. in 24. marca med 7. in 18. uro), na Studencu (23. in 25. marca med 7. in 18. uro), v Krmelju (26. marca od 8. do 13. ure) ter v Tržišču in Šentjanžu (od 23. do 25. marca med 8. in 18. uro).

Triintrideseti člen kot harmonika

Javna tribuna ob zakonu o žrtvah vojne v Brežicah - Kategorije opredeljene, odškodnine pa še ne - Delež pri lastninjenju - Država naj izterja odškodnine od Nemčije

BREŽICE - Območna organizacija Združene liste socialnih demokratov je tokrat zadela aktualno temo, ki zelo zanima velik del posavskega prebivalstva. Sredi preteklega tedna je tako na javno tribuno o predlaganem zakonu o žrtvah vojne v Brežice povabila Janka Stučka, državnega sekretarja v ministrstvu za delo, družino in socialno politiko, ter vodjo poslanske skupine ZLSD Mirana Potrca.

Tribuni se je odzvalo tudi kakih 30 občanov, v glavnem izgnancev in še nekaterih drugih žrtev vojne. "Pasivni udeleženci vojne kot žrtve doslej niso imeli urejenega statusnega vprašanja, niso bili razvrščeni v kategorije niti prešteti, kaj šele, da bi imeli predpisane kakšne bonitete. Novi zakon sicer uvaja nove kategorije žrtev vojne nasilja (nemški mobiliziranci, izgnanci), vendar ne rešuje obsega, ravni in načina izplačevanja odškodnin. Za to bi morala poskrbeti dopolnitev zakona ali kak drug zakon, na primer zakon o lastniškem preoblikovanju," sta povedala gosta.

Ob tem sta tudi opozorila, da proračun skopo odmerja denar za te namene, zato bo treba nadaljevati trde pogovore z naslednjo nemško rajha o odškodnini. Trenutno je odnos ZRN v glavnem diplomatsko odklonilen in se opira na trditve, da Nemčija ni bila v vojni s Slovenijo, kar je mogoče jemati zgolj za prefinjen izgovor.

Vlado Deržič, predsednik upravnega odbora Društva izgnancev Slovenije, je predstavil doslej zbrane podatke o odškodninah in ugodnih posojilih, ki jih je doslej prejela Jugoslavija tudi na račun izgnancev. Društvo meni, da se je s tem denarjem povečala družbena lastnina, in zaradi

● Ko sem bil pred 30 leti še birokrat v skupščini, sem zapisnike pisal na zalogo. Pa jih ni bilo nikoli treba popravljati. (Buačar)

● Ekonomija je kruh, politika je toplo vodo. (Graft)

● Nikoli se ne vdam pred bojem. (Jansa)

● Čisto na dnu le še nismo, kajti še vedno se pogrezamo. (Jurčič)

● Človeštvo ni čreda živali, s katerimi smo dolžni sočustvovati. Človeštvo je klub, v katerega smo dolžni biti vključeni. (Chesterton)

POPRAVLJANJE KRIVIC ŽRTVAM VOJNE - Izgnanci zahtevajo priznan status in na njegovi osnovi zaščito tega odrinjenelega dela prebivalcev, poleg tega pa vztrajajo, naj se od Nemčije takoj zahteva odškodnina. (Foto: B. D.-G.)

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 26. februarja do 10. marca so v brežiški porodnišnici rodile: Marjana Resnik iz Veniš - Alena, Nevenka Zupanc iz Krškega - Spelo, Majda Gačnik iz Sutne - Aleša, Alojzija Zniderič iz Orešja - Tomaža, Milena Omerzel iz Pišec - Davida, Marina Novak-Rabzelj iz Krškega - Tina, Darja Jalovec s Creteža - Viktorijo, Vlasta Krapež iz Malih Vodevic - Simona, Jožica Jurečič iz Sel - Leo, Zvonka Jalovec iz Dolenje vasi - Gregorja, Tatjana Mlakar iz Gorenje vasi - Tjašo, Emina Mahmutović iz Prijedora - Lariso, Fanika Andrejič iz Jetrnega sela - Teo, Ana Radkovič iz Krškega - Spelo, Marja Župevc iz Lokev - Marjeto, Marija Župevc iz Gorice - Nino in Jožica Olovec iz Brloga - Igorja. Čestitamo!

V knjižnih hramih manj novih knjig

Knjižnice kupujejo vse manj novih knjig in ne morejo zadovoljiti rastočih potreb obiskovalcev - Akcija Knjižnice Mirana Jarca "tolar za nakup novih knjig"

Če ste se včeraj znašli pred zaprtimi vrati knjižnice, denimo pred zelo obiskovano Knjižnico Mirana Jarca v Novem mestu, in niste mogli priti do potrebnega strokovnega ali leposlovnega branja, ki ga potrebujete v izobraževalne ali kakšne druge namene, potem se je dogodilo, kar so knjižničarji slovenskih splošno izobraževalnih knjižnic napovedovali: protestno so zaprli vrata knjižnic, ker jim ministrstvo za kulturo do torka, 15. marca, ni nakazalo denarja za letošnji nakup knjižničnega gradiva.

Splošnoizobraževalne knjižnice namreč letos niso dobile iz republiških virov niti tolarja za nakup knjižničnega gradiva in so tako pri nakupu knjig, revij, časopisov in drugega informacijskega gradiva v celoti odvisne od denarja, ki ga do-

Denar za nakup novih knjig lahko podarite pri izposojevalnih pultih na vseh oddelkih Knjižnice Mirana Jarca ali nakazate na žiro račun 52100-603-30346, s pripisom: za nakup knjig. Prispevek lahko upoštevate za olajšavo pri obračunu dohodnine.

bivajo iz občinskih virov; nekatere pa tudi tega še niso prejele. Tako se je še poslabšalo kritično stanje, v katerem so se knjižnice znašle lani zaradi za polovico zmanjšanih sredstev, ki jim po sprejetih knjižničnih standardih pripadajo iz proračuna. Posledice so lani občutili uporabniki knjižnic, saj pogosto niso mogli dobiti iskane knjige, časopisa, strokovne revije.

Kot je povedal Janez Mežan, ravnatelj knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu, bi morali lani za nakup knjižničnega gradiva po veljavnih normativih prejeti 23.900.000 tolarjev, a dobili so 11 milijonov tolarjev, torej malo manj kot 40 odst. te vsote. Zato so do skrajnosti racionalizirali nakup ter so namesto 11.950 knjig dejansko kupili le 4.803 enot knjižničnega gradiva. "To pomeni, da nismo mogli zadovoljivo postreči vseh uporabnikov. Teh pa ni malo: lani smo imeli 150.000 obiskov, izposodili pa smo 365.000 enot knjižničnega gradiva ter posredovali prek 20.000 različnih informacij. Vse to nas je vodilo, da smo se odločili za akcijo zbiranja tolarja za nakup novih knjig. Posameznike in podjetja, uporabnike in prijatelje naše knjižnice smo prisiljeni prositi, da prostovoljno darujejo nekaj denarja. Poudariti velja, da je sicer knjižnica za

uporabnike popolnoma brezplačna, kar je povsem v skladu z Unescovimi standardi. Opravljamo namreč osnovno funkcijo izobraževanja in kulturnega opismenjanja ljudi s posredovanjem knjige kot splošne dobrine vsem, ki to žele."

Akcija že teče in nekaj odvzaja med posamezniki je že bilo. Vendar os-

novni problem s takimi akcijami ne bo rešen, morda le malečnost ublažen. Za knjižnice bo treba poskrbeti drugače in pri tem so jasne tudi naloge občin, ustanoviteljic splošnih izobraževalnih knjižnic. Potreben denar bi morale zagotoviti s pritiskom na republiko ali pa ga zagotoviti iz kakšnih drugih virov. Da denar je, menijo v Knjižnici Mirana Jarca, kažejo primeri financiranja nekaterih kulturnih prireditev iz občinskega proračuna, in to prireditelj, ki so dalec od tega, da bi bile temeljnega družbenega pomena, kot so splošnoizobraževalne knjižnice.

M. MARKELJ

SPIRITUALNA INDIJA V KRŠKEM - 1. marca je bil v Krškem koncert tradicionalne indijske devocijske glasbe, na katerem so izvajalci ponujali pomirjujoč učinek in notranji navdih s pomočjo bobna, ročnih činel in harmonija. Predstavili so se kot sluge prvega in edinega Boga - Hare Krishna, v preprostim oranžnih oblačilih, s svojo zavestjo kot načinom življenja na ravni nadčutilnih spoznanj. Po predavanju iz zakladnice ved je Mišo - Mokšo Rupidas na željo obiskovalcev pokazal svoje poglede na strogo vegetarijsko prehrano, nematerialno življenje, jogo, karma in reinkarnacijo. Če obiskovalci in gosti niso našli dosti skupnih točk, gre kriviti ambient, saj duhovne alternative prihajajo iz templja. (Damjana Krošelj)

Plemenita govornica in zvok papirja

Razstava kolažev Karla Plemenitaša v Mali dvorani Dolenjskega muzeja - Na otvoritvi je glasbenik Vlado Jakša zaigral skladbe, nastale posebej za to razstavo

NOVO MESTO - V petek, 11. marca, zvečer so ljubitelji likovne umetnosti in sploh kulturnih prireditev imeli lepo priložnost videti in prisluhniti dvema novima stvaritvam, ki ju doslej niso videli in ne slišali kje drugje v Sloveniji. V mali dvorani Dolenjskega muzeja so namreč odprli razstavo kolažev Letni časi Karla Plemenitaša, otvoritev pa je pospremil glasbenik Vlado Jakša s svojim najnovejšim glasbenim delom Plemeniti zvok papirja, ki je nastal prav za to razstavo. V skladbi s štirimi deli (Iskanje oblike, Kozmični ritim, Kozmična spirala, Pomiritev časa in prostora) je glasbeni ustvarjalec med zvoki, ki jih elektronsko obdeluje in vključuje v harmonije, uporabljal tudi zvoke papirja, torej snovi, ki je prevladujoči material Plemenitaševih kolažev.

Grafik in keramik Karel Plemenitaš, po rodu iz Tržišča pri Rogaški Slatini, zdaj pa učitelj risanja in keramike na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, je veliko razstavljal doma in po svetu. Za Novo mesto pa je pripravil popolnoma novo razstavo, in sicer ciklus Letni časi, ki ga je v celoti ustvaril lani. Gre pa za likovne uresničitve zamisli, ki jih je nosil v sebi že zelo dolgo in je zanje poprej izdelal že veliko skic, kot je povedal v kratkem razgovoru. Dr. Milček Komelj, avtor spremnega zapisa v nekoliko nenavadno oblikovanem katalogu razstave, je na otvoritvi povedal, da gre za podobe, ki so, četudi naslovljene kot slike letnih

časov, predvsem "navdse zadržane podobe avtorjevega dojetja in značaja: izbrano zadržane umirjenosti in kontemplacije, stroge želje po redu in vendar tudi igrive svobode, predvsem pa govorjenje skozi jasnino molka... Ponujajo nam neizbrisen vtis, krogotok, zajet v tako obzirnih odtentkih, da postaja v bistvu malone en sam letni čas, ki je hkrati spokojna

JUTRI KONCERT Z RECITALOM

KOČEVJE - Jutri, 18. marca, ob 19. uri bo v Šeškovem domu koncert vokalne skupine Cantate Domino in recital pesnika Toneta Kuntnerja. Prireditelj, ki je posvečen letu družine, organizirajo Slovenska ženska zveza pri SKD in Mladi krščanski demokrati Kočevje.

Straška godba je navdušila Langenhagen

Izposilili tri dodatke

STRAŽA - V ponedeljek, 7. marca, se je iz prijateljskega mesta Langenhagen vrnil Pihalni orkester Krka Zdravilišča iz Straže. Orkester je gostoval v Langenhagnu od srede, 2. marca, do nedelje, 6. marca. Pozorno in prijazno sprejeti od uradnih predstavnikov mesta in gostoljubno povabljeni v domove Langenhagenčanov so godbeniki preživeli nekaj lepih in zanimivih dni. Na obisku v Hannoveru so si ogledovali predvsem trgovine z muzikalijami, pozorni gostitelji so jih odpeljali tudi na ogled zanimivega starega mesta Cele.

Najpomembnejša pa sta seveda bila dva načrtovana nastopa. Pihalni orkester Krka Zdravilišča iz Straže je najprej nastopil v petek, 4. marca, na velikem mestnem sprejemu v počastitev 35-letnice mesta Langenhagen. Odlični nastop našega orkestra je navdušil več kot štiri sto meščanov mesta Langenhagen in njihovih gostov iz drugih nemških mest ter iz Anglije in Poljske. V soboto zvečer je orkester pripravil celovečerni koncert. Navdušeno ploskanje občinstva, ki si je "priploskalo" kar tri dodatke k programu, je bilo potrditev zares dobrega nastopa in priznanje orkestru ter odličnemu dirigentu Miru Saju. S. V.

Šola brez učil

Za zastojkarsko poučevanje v begunskem centru ni zanimanja

ČRNOMELJ - Letos je v črnomaljskem zbirnem centru za begunce že drugo leto organizirana popolna osnovna šola za begunske otroke v centru in tiste, ki živijo pri družinah. Medtem ko je bilo lansko šolsko leto vpisanih 160 otrok, ob koncu leta pa jih je bilo 121, jih je letos le še 98. Število učencev se zmanjšuje zaradi vse manjšega števila beguncev v črnomaljski občini.

Letos poučuje deset učiteljev beguncev ter dva tučca, ki to delo opravljata prostovoljno. Vendar so s primernim učiteljskim kadrom težave, ker med begunci ni dovolj učiteljev, domačih pa ni moč dobiti, saj delo v begunski šoli ni plačano. Za izobraževanje begunskih otrok skrbijo ministrstvo za šolstvo in šport ter humanitarne organizacije. Črnomaljska občina za te namene nima denarja. Zaradi tega ne čudi, da ima šola v glavnem zagotovljeno le osnovno opremo ter učbenike in zvezke, medtem ko učil nima.

Trinideset otrok iz tukajšnjega zbirnega centra se letos šola tudi na slovenskih srednjih šolah. Od teh so štirje v črnomaljski gimnaziji, 14 pa v programu za oblikovalce kovin. Ti imajo status hospitantov, delno pa stroške poravnava ministrstvo za šolstvo in šport. Poseben oddelek za bolničarje v Novem mestu obiskujeta dve begunski, stroške pa plačujejo donatorju. V Črnomaljskem Zavodu za izobraževanje in kulturo pa en begunec obiskuje program za gradbenice, pet tečaj slovensčine ter eden nemščine. Zavod za izobraževanje in kulturo za njihovo šolanje ni dobil še nobenih sredstev, iščejo pa donatorje.

LABOD ZA LABODJE JEZERO

LJUBLJANA - Danes zvečer bodo v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma izvedli balet P.I. Čajkovskega Labodje jezero v koreografiji Matjaža Fariča. Za nas je zanimiva podrobnost, da bodo plesalci I. Stranič, G. Bogdanovski, M. Bučar, M. Kalar, S. Neškovič in M. Ribič nastopili v kostumih, ki jih je izdelala novomeška tovarna Labod.

DARILO KRKINIH PEVCEV DVORU

DVOR - V soboto zvečer je mešani pevski zbor Krke, tovarne zdravil, pel v dvorani kulturnega doma na Dvoru. Pod dirigentstvom prof. Sonje Čibeje in korepetitorke prof. Vivine Gazvoda so tokrat zapeli 16 umetnih in ljudskih zborovskih pesmi, med katerimi je bilo tudi več novih. Ubrani nastop zbora, ki poje že 23 let, je znova potrdil, da so njegovi člani pojoči glasniki prodornega in poslovnega kot proizvodnega utripa enega izmed največjih dolenjskih podjetij. V okolju, kot je Krkino, tudi pesem njenih delavcev živi v odmevnem zvenu. - Približno 70 domačinov je navdušeno pozdravljalo pevce, ki so se na koncu zahvalili tudi prof. Možetu, svojemu nekdanjemu zborovodji, za pripravo obiska, dobrega koncerta in srečanja na Dvoru. Tg.

Začasno so ustavili dela za črpalko

Gradbišče v Dobovi

BREŽICE - V restavratorski delavnici Posavskega muzeja v Brežicah so že imeli opravka s prvim predmetom, ki so ga našli ob gradbenih delih za bencinsko črpalko v Dobovi. Gradnja bo potekala na arheološko zanimivem območju, zato so dela konec februarja zavrata. Občina predlaga investitorju Petrolu iz Ljubljane, da pred gradnjo plača še arheološko raziskavo terena, da bi rešili, kar se rešiti da.

Sreča v nesreči je, da lokalni dokumentacija zaradi pritožbe še ni bila pravomočna in gradbeno dovoljenje še ne izdano. Dobovčani se zdaj jezijo, ker se bo gradnja že desetletje pričakovane črpalke zavlekla. Po neuradnih informacijah Petrol pristaja na dodatne stroške, zato ob primerem vremenu na območju gradbišča lahko kmalu pričakujemo arheologe.

V bližini gradbišča so arheologi pred leti, ravno tako ob gradnji, našli na številna grobišča, od

Jože Lorber

prazgodovinskih do slovanskih in rimljanskih. In še nekaj o prvi najdbi. Na fotografiji restavrator Jože Lorber drži skodelico z ročko, ki jo strokovno imenujejo korec. Posoda je bronasta in znotraj posrebrana ter obdelana s struženjem. Izhaja iz 3. ali 4. stoletja našega štetja. B. D.-G.

NASTOP TREH OKTETOV

NOVO MESTO - V Domu kulture bo v soboto, 19. marca, ob 19.30 koncert, na katerem bodo ob domačem Dolenjskem oktetu kot gostje nastopili še pevti okteta iz Iške vasi in Zagorskega okteta. Vabljeni!

AKVARELI NEDE ERCEG - V počastitev dneva žena so pretekli teden v metliškem Ganglovem razstavišču odprli prodajno razstavo akvarelov slikarke Nede Erceg iz Zagreba (na fotografiji prva z desne). O njej in njenih delih sta govorila predsednik skupščine občine Metlika Branko Matkovič ter umetnostna zgodovinarica Andreja Brancelj-Bednaršek, ki je poudarila, da se je Ercegovna odločila prav za akvarele, ki zahtevajo veliko znanja in izkušenj. Ob otvoritvi razstave, ki bo odprta do 5. aprila, je nastopil še harmonikarski septet glasbene šole Črnomelj pod vodstvom Pavla Rizniča. (Foto: M.B.-J.)

STROGO ZAUPNO IZ MIRNE PEČI - Igralska skupina KUD Mirna Peč velja poleg prečnega za eno plodovitejših na Dolenjskem, saj ji je doslej s svojimi igrami že mnogokrat uspelo na številnih odrih razveseliti občinstvo. Letos so pripravili burko v treh dejanjih "Strogo zaupno". Gre za vohunsko zgodbo, ki se odvija v francoskem hotelu, kjer se srečajo francoski, ameriški in ruski vohuni, zaradi česar pride do zmešnjave. Komedijo je režiral Jožef Matjovič, ki tudi igra, poleg njega pa še Jože Tomšič, Bogdan Krevs, Tone Cesar, Marija Mikec, Karol Zagorc, Marko Kupljenik, Polde Saje in Tone Kramar. Šepetalka je Slavka Kolenc, odrski mostjer pa Franc Kocjan. (Foto: M.B.-J.)

Amaterski kulturi se slabo piše

Kaj s kulturnimi domovi?

RIBNICA - 2. marca je občinska skupščina Ribnica potrdila osnutek proračuna za leto 1994, ki naj bi ga z dopolnilni sprejeli na eni izmed prihodnjih sej. Prav posebej bodejo v oči sredstva, namenjena kulturi, v višini 16.368.000 tolarjev. Če je to malo ali veliko, je vprašanje zase, bistven pa je znesek, ki je namenjen KC (Miklovi hiši) v višini 14.497.000 tolarjev in znesek 1.871.000 tolarjev za vsa preostala društva in skupine, ki delujejo v občini.

Znano je, da se je kultura osredotočila na občinsko središče, na Miklovo hišo, manj znano pa je, koliko ta center koristi drugim občanom. Leta in leta so ljudje posredno ali neposredno v obliki samoprispevkov vlagali denar v investicije, medtem, ko za domače domove skoraj nikoli ni bilo denarja. Propadanje domov - lep primer je kulturni dom v Loškem potoku - pa zadnja leta ne vidi nihče. Zopet je vse prepuščeno posameznim krajem ne glede na to, kdo bo s temi objekti v bodoče upravljali. A. KOŠMERL

Očarljivo steklo antičnih časov

Razstava zadrškega muzeja v Brežicah - Steklo razkriva preteklost, ohranja skrivnosti ter preseneča z domiselnimi in privlačnimi oblikami - Kopije naprodaj

BREŽICE - Do 29. marca bo v galeriji Posavskega muzeja Brežice na ogled razstava antičnega stekla iz Argyrunta, antičnega mesta, ki je bilo ustanovljeno pred 2 tisoč leti. Danes na tem mestu 40 km severno od Zadra leži turistični kraj Stari Grad. Razstavo steklenih posod, ki so jih našli pri raziskovanju argyruntske nekropole (pokopališča), je pripravil zadrski muzej, ki ima shranjenih več kot 3 tisoč primerkov steklenih izdelkov iz tega obdobja.

V Brežicah gostuje le 145 unikatnih krških, a vendar povsem ohranjenih steklenih posod, ki so povečini pihane brez kalupa. Pričajo o značilnih oblikah rimskega stekla, ki so spremljale takratnega človeka v njegovem vsakdanjem življenju. Ponavadi so bili to uporabni gospodinjski predmeti, včasih pa tudi za shranjevanje kozmetike in zdravilnih preparatov. Steklo je bilo nepogrešljivo tudi pri posmrtnih obredih. V steklene žare so shranjevali pepel pokojnikov, iz posebnih cevastih stekleničk pa so na goreče grmade živali dišave, da bi omilili smrad. Posode, podobne žaram so uporabljali tudi v posvetne namene - za pripravljanje kisle zelenjave in ozimnice.

Avtor razstave pravi, da so očarljivi stekleni izdelki pomagali odkriti dos-

lej nepoznane trgovske poti antične Dalmacije z malodane vsemi deli rimskega cesarstva. Poleg uvoženih primerkov stekla hranijo tudi take, ki pričajo, da so obstajale tudi lokalne steklarske delavnice. Čeprav o tedanjih časih marsičesa ne vemo, se je "nespremenljiva lepota ter domiselnost in privlačnost oblik" ohranila in si jo lahko tudi danes ogledamo. Še več. Kopije teh steklenih umetnih obrti je moč tudi kupiti tudi ob tokratni razstavi v Posavskem muzeju.

Razstavo so prvič pripravili pred osmimi leti in je od takrat prepotovala Hrvaško in Slovenijo ter gostovala tudi na Madžarskem in v Švici. Ravnatelj zadrškega arheološkega muzeja prof. Miro Jurič je v spremni besedi ob otvoritvi razstave zapisal tudi upanje, da bo ponovno gostova-

nje v Sloveniji po svoje prispevalo utrjevanju kulturnih vezi med državama. B. D.-G.

STARA ZNANCA - Duet, ki ga sestavljata zakonca Elizabeta in Drago Kržanič iz Brežic, je stalni gost na poudrni večerji, kakršne je bil preteklo sredo, ko so odprli razstavo Antično steklo iz Argyrunta. Tudi sama sta svoj jeverna vez med dvema narodoma. Čeprav že dolga leta poučujeta in ustvarjata na glasbenem področju v Sloveniji, so njune korenine na Hrvaškem in zato še toliko bolj tenkočutno zapojejo čudovite ljudske pesmi svojih krajev. (Foto: B. D.-G.)

dežurni poročajo

ODPELJAL KAMEN - 30-letni Z. Š. iz Metlike je osumljen, da je 10. marca odpeljal kamen, ki ga je imel A. M. iz Svrvčarov pripravljene ob cesti Drašiči - Metlika pripravljen za odvoz. Lastnika je oškodoval za 30 tisočakov.

VLOMIL V VIKENDA - V času od 8. do 9. marca je neznan storilec v Kavah vlomil v vikend C. Z. in S. K., oba iz Gabrja, vendar ni odnesel ničesar. Z vlomom je v vsakem vikendu povzročil za 50 tisočakov škode.

OB GORSKO KOLO - V času od 7. do 10. marca je neznanec iz blokove kleti v Seidlovi ulici v Novem mestu ukradel zaklenjeno gorsko kolo. Storilec je lastnico E. B. oškodoval za okrog 35.000 tolarjev.

VLOMIL V GOSTILNO - 32-letni J. B. iz Gabrja je osumljen, da je 10. marca vlomil v gostinski lokal v Gabrju in ukradel alkoholno pijačo in cigarete. Lastnika M. K. iz Gabrja je oškodoval za 10 tisočakov.

UKRADEL KOKOŠI - V času od 8. do 9. marca je nepridiprav na Kalu vlomil v kokošnjak, last S. P., in ukradel 5 kokoši. S tem je povzročil za 7 tisočakov škode.

ZOPET VLOM V BIFE STOP - V času od 8. do 9. marca je neznan storilec vlomil v prikolico bifeja Stop, ki stoji ob magistralni cesti na Medvedjeku, ter ukradel cigarete in žgano pijačo. Lastniku Z. C. iz Grosuplje je povzročil za 40 tisočakov škode.

OB AVTORADIO - 13. marca popoldne je neznanec vlomil v osební avto, ki ga je imel M. Š. iz Ljubljane parkirane ob lokalni cesti Črnomelj - Stražnji Vrh, ter ukradel avtoradio s kasetonom. Storilec je lastnika oškodoval za okrog 25 tisočakov.

POTEM ODNESEL KAVO - V času od 6. do 11. marca je nepridiprav na Ratju vlomil v vikend ter odnesel kavo. Lastniku C. M. iz Ljubljane je z vlomom povzročil za 8 tisočakov škode.

UKRADENO KOLO JE SKRIL - B. B. iz Dobruške vasi je osumljen, da je 12. marca okrog 14. ure ob lokalni cesti v Tomažji vasi ukradel žensko kolo in ga doma skrila. Lastnica A. K. iz Hrvškega Broda je oškodoval za 10 tisočakov.

UKRADEL LE KOS SLANINE - V času od 10. do 12. marca je neznan storilec v Zapudju vlomil v zidanico ter ukradel kos slanine in lastniku M. Š. iz Dragatusa povzročil za okoli 24 tisočakov škode.

PRETEP NA DOBU

DOB - 45-letni S. K., ki trenutno prestaja zaporno kazen, je 12. marca v KP DOb v orodjarni med preprioma močno udaril 44-letnega J. A., ki prav tako prestaja zaporno kazen, in ga hudo poškodoval.

Vedel sem, da bom dobil službo

Pogovor z mladim policistom Dejanom

NOVO MESTO - Osmošolci so tik pred odločitvijo, za katero srednjo šolo se bodo odločili. Na novomeški UNZ ugotavljajo, da se z njihovega območja za poklic policista odloča veliko manj fantov kot pa drugod po Sloveniji, čeprav si želijo, da bi mednje prišlo čim več domačih fantov.

Novomešan Dejan Rozman je lani končal srednjo policijsko šolo v Tacnu, na novomeški policijski postaji pa je že opravil pripravništvo in dobil naziv nižji policist. "Za policijsko šolo sem se odločil, ker so me zelo zanimali prometniški motorji, poleg tega sem vedel, da bom po končani šoli zagotovo dobil službo, kar pa v današnjem času veliko pomeni," pripoveduje. Starši so bili še posebej veseli, ker je imel tako rekoč zastoj šolanje, od internata pa do knjig, dobil pa je tudi obleko. Organiziran so imeli tudi avtobusni prevoz do šole

Policisti so našli vseh šest slik

Prejšnji teden so posavski policisti pri hišni preiskavi v Dobovi našli slike, ki so bile 8. novembra lani ukradene iz brežiškega muzeja, vredne okrog 600 tisoč mark

KRŠKO - Brežiški policisti in krški kriminalisti so tako rekoč tik pred dvanajsto preprečili, da bi šest nabožnih slik iz druge polovice 18. st., ki so jih neznanec ukradel 8. novembra lani iz brežiškega muzeja, za vedno izginilo iz naših krajev nekam v tujino. Takoj po vplomu so na območju Posavja pričeli s poizvedovanjem in 9. marca so na podlagi odredbe preiskovalnega sodnika Temeljnega sodišča v Novem mestu opravili preiskavo v hiši hrvaškega državljanja v Dobovi, ki jo imata v najemu domačina Bojan L. in Jovan M. Pri njima so našli vseh šest ukradenih slik, vrednih okrog 600.000 nemških mark, in še nekatere druge stvari, ki so bile ukradene drugod. Oba domačina in še štiri posameznike, ki so se prišli pozanimat za nakup slik, so predali novomeškemu preiskovalnemu sodniku.

V noči od 7. na 8. november so bile iz razstavnih prostorov Posavskega muzeja v Brežicah ukradene; oljni sliki Kristus med sv. Kozmom in Damjanom in Imaculata med sv. Osvaldom in sv. Frančiškom Ksaverijem, obe je naslikal Mihael Reinwald, ter slike neznanih avtorjev s tematiko: Marijino oznanjenje - Marija ob bral-

nem pultu, Marijino oznanjenje - Nadangel Gabriel, Brezmadežna ter sv. Frančišek Ksaverij. Slike, ki so vredne okrog 600.000 nemških mark, so tatovi zaradi zvižanja tudi nekoliko poškodovali.

USTANOVILO BODO ZDRUŽENJE SEVER

NOVO MESTO - V Novem mestu bo 26. marca ob 16. uri v Domu kulture slovesnost, na kateri bodo delavci organov za notranje zadeve, ki so sodelovali v procesu osamosvajanja Slovenije, ustanovili združenje Sever. Prireditelj se bo udeležilo 120 delegatov iz posameznih regionalnih odborov, ki bodo na skupščini med drugim sprejemali statut delovanja združenja. V ta namen bo ob 17. uri na Glavnem trgu igrala policijska godba, ob 19. uri pa bo otvoritev razstave v prostorih zavarovalnice Tilia, ob 20. uri pa bo sledila proslava v športni dvorani Marof. Na proslavo so vabljeni vsi delavci organov za notranje zadeve in ostali občani.

OB NISSAN MICRO

BREŽICE - Neznan storilec je ponoči od 11. na 12. marec s parkirnega prostora pred stanovanjskim blokom v Kregarjevi ulici v Brežicah na neznan način odpeljal osebni avto Nissan Micra, last 70-letne Stefke L. iz Ljubljane. S tem jo je oškodoval za 1.800.000 tolarjev.

AVTOMOBIL JE OBRICAL

STRANSKA VAS - 20-letni Z. H. iz Coklove je osumljen kaznivega dejanja poškodovanja tuje stvari. 8. marca je pred Stransko vasjo A. S. z Vinjega Vrha ustavil avto, ker so se na cesti pretepali in prepirali Romi. Z. H. je prišel od avta in od A. S. zahteval, naj ga nekam odpelje, ker pa ga ta ni hotel odpeljati, je začel z ного bratci po avtomobilu in mu povzročil za okrog 80.000 tolarjev škode.

NEZNANEC ODNESEL MOTORNO ŽAGO

VRH PRI BOŠTANJU - Neznanec je v času od 9. do 11. marca prišel do gospodarskega poslopja, last Jožeta R. iz Vrha pri Boštanju. Odprl je garažo in iz nje ukradel motorno žago, ki je bila na zloženih deskah ter je bila vidna z lokalne ceste.

NEPREVIDNI LASTNIKI VIKENDOV IN AVTOMOBILOV

NOVO MESTO - Novomeški policisti so med vikendom na Trški gorji opravili poostren nadzor in ugotovili, da prihaja pogosto do tatvin, ker lastniki odhajajo v vinograde, predtem pa ne zaklenejo vikendov in pogosto v avtomobilih puščajo ključe, vrednejše predmete, denarnice, neizpolnjene čeke in kreditne kartice. Uprava za notranje zadeve iz Novega mesta opozarja ljudi, naj ne puščajo odklenjenih vikendov in vozil.

POZOR, POVEČANA NEVARNOST PRED POŽARI!

NOVO MESTO - Začela so se spomladanska dela in lastniki vinogradov in travnikov čistijo okolice, mnogi med njimi zažigajo tudi travnate površine. V preteklih letih so policisti zaradi nenadzorovanega požiganja obravnavali več požarov. Pri požarih je nastala večja škoda, ogroženi so bili gozdovi, beležijo pa tudi primere, ko so se zaradi tega hudo poškodovali ljudje. V dveh primerih sta osebi celo zgubili življenje. Uprava za notranje zadeve Novo mesto in medobčinski požarni inšpektor opozarjata, da je razglaska povečana nevarnost pred požiganjem, ki je po odluku prepovedano in so za to zagrožene visoke kazni.

Veliko voznikov je imelo v krvi preveč alkohola

Akcijo bodo policisti ponovili v petek, 18. marca

NOVO MESTO - V soboto, 12. marca, med 20 in 2. uro so policisti na območju novomeške UNZ izvedli prometno akcijo, v kateri je bil poudarek predvsem na kontroli voznikov, če vozijo pod vplivom alkohola. Ustavili so 454 voznikov, z alkotestom so jih preizkusili 82 in od tega pri 40 voznikih ugotovili alkohol v krvi nad dovoljeno mejo. 14 voznikov je preizkus alkoholiziranosti odklonilo, za enega voznika pa je bil odrejen zdravniški pregled z odvzemetom krvi. Zaradi vožnje pod vplivom alkohola je bilo 45 voznikom odvzeto vozniško dovoljenje.

Med prometno akcijo pa so policisti ugotovili tudi druge prekrške s področja prometa. Zoper 26 voznikov bodo zaradi kršitve cestnoprometnih predpisov napisali predlog sodniku za prekrške, 8 voznikov so kaznovali z denarno kaznijo, 17-im so izdali plačilni nalog in 16-voznikov je bilo zaradi lažjih kršitev le opozorjenih, enega voznika pa so zaradi kršitve javnega reda in miru pridržali do izreznitve. Ker so v sobotni akciji policisti ugotovili, da veliko voznikov vozi pod vplivom alkohola, bodo prometno akcijo ponovili v petek, 18. marca, med 20. in 2. uro.

Kočevska stanpota

UKRADLI BOGA - Iz Strug so 8. marca obvestili policijsko postajo v Kočevju, da jim je ponoči neznan storilec ukradel v vasi Tržič s križa boga. Škoda se ni ugotovljena, ker gre po izjavi domačinov za prek 100 let star križ. Policisti ljubitelja starih nabožnih likov še iščejo.

DVE NESREČI PRI DELU - V kočevskem podjetju LK sta se 9. marca zgodili kar dve nesreči pri delu. Najprej je okoli 11. ure delavki pri krojni žagi les potegnoli desno roko tako nesrečno, da ji je žaga odrezala sredinec, poškodovala pa prstanec in meziniec. Popoldne okoli 16.30 pa se je delavcu, ki je delal z rezkarjem, razletel izdelek, levicu mu je potegnoli pod stroj in mu raztrgalo 4 prste. Oba so odpeljali v ljubljansko bolnišnico, v urgentni blok UKC.

VLOM V KIOSK - V noči iz 8. na 9. marec je bilo vlomljeno v kiosk na Roški cesti. Neznan vlomilec je zabil steklo, nato prišel v notranjost in ukradel lastniku M. R. več živil in radiokasetofone. Policisti so vlomilcu že na sledi.

SEZONA POŽAROV - Policisti opozarjajo, da je potrebno biti previdni pri pomladanskem požiganju trav, posebno še na kipi, se pravi na območju bivšega rudnika.

ODNESEL BREZ PLAČILA

TREBNJE - Mladoletnik iz Radne vasi je osumljen, da je februarja in marca v Dolenjki trgovini v Trebnjem ukradel več žarnic, telefon, 3 radiokasetofone, električni zvonec ter uro budilko. Omenjeno trgovino je oškodoval za več kot 24.000 tolarjev.

PRI MOLŽI SE JE SMRTO PONESREČIL

KRŠKO - 11. marca se je okrog 18. ure smrtno ponesrečil pri molži z molznim strojem 36-letni Franc A. iz Veniš. Zdravnik je ugotovil, da je smrt nastopila zaradi preboja elektrike. Molzni stroj, ki ga poganja manjši električni motor, so kriminalisti odnesli s sabo na preiskavo.

NAŠEL BOMBO

LOČE - 13. marca popoldan je Jože D. iz Loč pri kopanju mivke v stari strugi reke Save izven naselja pri depozitni smeti našel neeksplozivno ročno bombo, ki najverjetneje izvira iz druge svetovne vojne. Na kraj je odšla patrulja s pirotehnikom. Ker je bila ročna bomba dalj časa zapokana v zemlji, je bila že močno načeta, zaradi tega ni bilo mogoče ugotoviti porekla in tipa bombe. Bombo je prevzel pirotehnik in poskrbel za uničenje.

Direktor Posavskega muzeja v Brežicah Tomaž Teropič se je policistom, ki so slike še pravočasno našli, iskreno zahvalil in povedal, da so v muzeju takoj po tatvini oddelek za umetnostno zgodovino zaprli, slike pa odpeljali na varno. Oddelek je še danes zaprt. V sodelovanju z ministrstvom za notranje zadeve, ki jim je svetovalo pri nakupu varnostnih naprav, pa so poskrbeli tudi za boljšo varnost muzeja.

Policisti so bili z besedami bolj skromni, namesto njih je govorilo razstavljeno blago, ki so ga še pravi čas iztrgali prekupevalski verigi; verjetno tako uspešne akcije niso pričakovali. Poleg slik so pri najemnikih našli tudi dva igralna avtomata, ukradena v Bijou baru v Brežicah 26. februarja letos, potem dva računalnika z monitorjema in tastaturama, ki sta bila ukradena v brežiškem Zavodu za zaposlovanje 8. marca, vredna okrog 300.000 tolarjev, stroj za izdelovanje ključev z neizdelanimi ključi, ki je bil ukraden prav tako 8. marca v trgovini s čevlji Marjana Retlja iz Brežic, vredna okrog 145.000 tolarjev.

O tem, kdo je slike kradel in ali je bilo pri ovadenih le začasno skladišče, bo potrebno počakati na ugotovitve sodišča. Za zdaj je najpomembnejše to, da so oljna platna velike vrednosti zopet v pravih rokah. J. DORNİZ

ZADOVOLJNI POLICISTI IN DIREKTOR BREŽIŠKEGA MUZEJA - Prejšnji četrtek so na krški UNZ sklicali tiskovno konferenco, kjer so novinarjem povedali, kaj vse so prejšnji dan našli pri hišni preiskavi v Dobovi. Direktor muzeja Tomaž Teropič (v sredi) se je policistom najlepše zahvalil, saj je muzej dobil nazaj vsa ukradena platna. Na fotografiji sta še: na levi strani Ivan Urek, vodja operative na UKS UNZ Krško, in na desni komandir brežiške policijske postaje Ivan Ploh. (Foto: J. Dorniz)

Fanta pretepel in ga privezal

Na novomeškem temeljnem sodišču se je v ponedeljek zagovarjal 42-letni Milan Badovinac iz Stopič, ki je pred skoraj dvema letoma doma pretepel 18-letnega Mitja Zupana

NOVO MESTO - Avgusta predlani je 42-letni Milan Badovinac iz Stopič hudo pretepel takrat 18-letnega Mitja Zupana z Drsrke, ki se je oglasil pri njegovi hčerki. V ponedeljek je bila glede tega na novomeškem temeljnem sodišču sodna obravnava. Senat je ugotovil, da je bil Milan Badovinac kriv in mu prisodil za hude poškodbe in odvzem prostosti, ko je fanta delno privezal za ograjo, enotno kazen 8 mesecev zapora.

jala tja, sta videla, da ima fant okrog vratu privezano vrvo. Ker je Badovinac rekel, naj se odstranita, sta odšla in o tem obvestila policijo. Mitja je bil zaradi poškodb en teden v bolnišnici, še vedno pa ga boli koleno in ima močne glavobole. Oškodninski zahtevek bo uveljavljal v civilni pravdi.

Obtoženi celotnega poteka dejanja pred sodiščem ni navajal, povedal je, da vstaja pri tistem, kar je že povedal pred preiskovalnim sodnikom, dodal pa je še, da je bila takrat hčerka na praksi v Zdravilišču v Dolenjskih Toplicah. Sedaj že pokojni direktor Plut ga je poklical in povedal, da je hčerka pri delu popustila prvo takrat, ko se je začela sestajati z Zupanom, tako da je večkrat ni bilo domov, prespala je pri sorodnikih. Povedal je še, da je bila večkrat blede in da so bili zaskrbljeni zanjo, vendar ji niso prepovedali, da bi hodila z njim.

Ta čas se je mimo pripeljal Momčilo Jovič, ki je rekel Badovincu, naj fanta pusti pri miru, vendar ga je ta odsvolil z besedami, da je to na njegovi zemlji in naj raje gre, da ne bo imel težav še on. To sta potrdila oba, Terezija in Momčilo Jovič, ki ju je mladina v gostilni Pri Anki prosila, naj posredujeta pri Badovincu, češ da tepe nekega fanta. Ko sta se pripel-

Senat je sicer sprejel Badovincev zagovor, da je bil kot oče prizadet in zaskrbljen za svojega hčera, vendar to, kako je ravnal z Mitjo, ni opravičljivo, zato se je odločil za nepogojno enotno kazen 8 mesecev zapora. Sodba še ni pravomočna. J. Ž.

Mitja Zupan je povedal, da je prišel tistega usodnega večera povsem slučajno v Stopiče. Skupaj s kolegom se je pripeljal s kolesom in se ustavil v gostilni Pri Anki. Kolegica je poklicala Mileno, in ko sta se pogovarjala, ga je od zadaj zagrabil njen oče, ga začel tepsti in ga vrgel po nasipu, potem ga je z glavo večkrat tako močno udaril ob kontejner, da mu je poškodoval lobanjo. Nakar je vzel vrv od kosilnice ali nečesa podobnega, mu jo zavezal za vrat in ga vlekli v svojo hišo. Po telefonu je klical nekega znanca; tudi Mitji je dovolil, da pokliče, vendar ga je opozoril, naj pazi, kaj bo govoril, če ne, ga bo ubil. Policista, ki ga je Mitja poklical po telefonu, ni dobil, dežurnemu pa se ni upal povedati, kaj se z njim dogaja. Potem ga je Badovinac vlekli v klet, od tam pa ven, kjer ga je privezal za ograjo za parkirnim prostorom. Mitjo je vrv okrog vratu tiščala, da je komaj dihal.

Kdo je kriv za pogin rakov?

Analiza vzrokov pogina še ni dokončana - Inšpektor ukrepal v Tekstilni tovarni Jurjevica

RIBNICA - Pred tedni smo poročali, da je prišlo do pogina rakov ješevce in ostalega vodnega življa v potoku pri Jurjevici. Analiza poginulih rakov, ličink mladolitnic itd., ki jo opravlja Zavod za ribištvo Ljubljana, še ni dokončana.

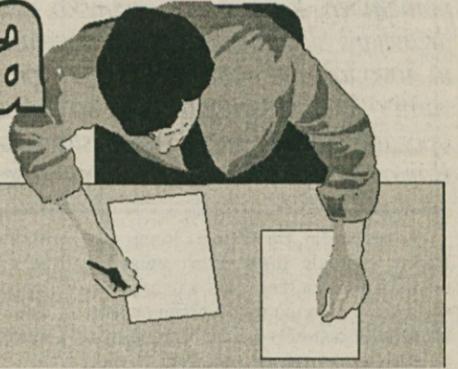
Novo mesto odvzela tudi vzorce odpadnih voda tovarne v Jurjevici in ugotovil, da te vode niso primerne za izpust v naravni vodotok. Zato bo morala Tekstilna tovarna Jurjevica opravljati enkrat na mesec preiskave svojih odpadnih voda. Hkrati bo z novo odločbo v tej tovarni omejena proizvodnja do te mere, da odpadne vode ne bodo prekomerno onesnaževale naravnega vodotoka.

Je pa ukrepal že vodnogospodarski inšpektor, ki je izdal ureditveno odločbo, po kateri mora Tekstilna tovarna v Jurjevici redno preiskovati kakovostno in količinsko spremembo svojih odpadnih voda. Za uporabo tehnološke vode, ki jo na črno odvzema iz Bistrice, mora zaprositi za dovoljenje pristojni upravni organ občinske skupščine Ribnica. Urediti pa mora tudi prostor za prestrazanje nafnih derivatov tako, da v primeru okvare rezervoarjev ne bo prišlo do onesnaženja okolja.

Medobčinski vodnogospodarski inšpektor Dario Kljun je povedal še, da sedanje analize niso ugovilne krivca za pogin rakov. Med "osumljivci" torej ni le Tekstilna tovarna v Jurjevici, ampak je med njimi še meteorna kanalizacija, lahko je kakšen posameznik kaj strupenega zlijl v kanalizacijo ali v potok itd. J. PRIMC

● Kar se miličnik nauči, to policaj zna. (Fridauer)

Napoved dohodnine ni šala

Še dva tedna imate časa za oddajo napovedi za odmero dohodnine. Čeprav letos oddajamo davčne napovedi še po starem zakonu, je že nekaj sprememb. Pri uveljavljanju olajšav bodite pazljivi, saj zakon predvideva visoke kazni za kršitelje.

Težave, ki so jih lani in letos imeli državni uradniki pri zbiranju in kontroli napovedi dohodnine, ter težave, ki so jih imeli davkoplačevalci, ko so bili zaradi prekrškov kaznovani, kažejo, da precej Slovencev obvezne prijave obdavčljivih dohodkov še ni vzelo resno. Kako drugače bi si lahko razlagali podatek, da so na novomeški upravi za javne prihodke pri več kot polovici kontrol olajšav po 7. členu zakona o dohodnini odkrili nepravilnosti in morali obnoviti postopek odmere dohodnine, 13 odstotkov kontroliranih zavezancev pa je moralo k sodniku za prekrške. Precej je bilo tudi takih, ki svojih dohodkov sploh niso prijavili, ali pa niso prijavili vseh obdavčljivih dohodkov, ki so jih imeli v letu 1992. Teh ni težko najti, saj se v davčni napovedi prijavljene dohodke računalski primerjajo s podatki, ki jih delodajalci oziroma izplačevalci posredujejo službi družbenega knjigovodstva, in možnosti, da bi del svojih dohodkov prikrili in si s tem zmanjšali davke, praktično ni.

Kazni niso majhne
Predpisane kazni za kršitev zakona o dohodnini niso majhne. Če zamudimo rok za oddajo davčne napovedi ali če vanjo ne vpišemo vseh podatkov, ki so potrebni za

presenečenje niso mogli pomagati. Za Nemca je bilo nerazumljivo, da bi se morala sama ukvarjati z davčno napovedjo.

Kaj vse za olajšavo

Obrazcem za davčno napoved so pri nas vsako leto priložena podrobna navodila, ki povsem zadostujejo za pravilno izpolnitev napovedi. Vanjo moramo le skrbno prepisati podatke, ki smo jih prejeli od delodajalca. Težave nastopijo, ko je na tretji strani potrebno vpisati sredstva, vložena v namene, ki po 7. členu zakona o dohodnini sodijo v olajšave, oziroma za do 10 odstotkov znižajo

osnovo za odmero dohodnine. Tu je sam zakon najbolj nedorečen, zato se je pri odločitvi, kaj upoštevati kot olajšavo, najbolj pametno posvetovati z uslužbenci uprave za javne prihodke, ki so s tolmačenji zakona s strani Ministrstva za finance edini popolnoma seznanjeni. Zelo podrobna navodila za pisanje davčne napovedi so bila objavljena tudi v dnevnem časopisu, največ informacij pa lahko najdete v posebni številki revije Denar.

Zanimiv je spisek stvari, za katere so v preteklosti nekateri zavezanci hoteli uveljavljati olajšave: zlatina, bio trajna pri fizerju, nakup kuhinjske posode, prejeti in ne odplačani stanovanjski kredit, pampers plenice, otroški čaj, cik cak vata, štedilniki, pralni stroji, zamrzovalne skrinje... Jasno je, da nakup vseh teh stvari nikakor ne sodi med olajšave, čeprav je bilo zavezance, ki so si na tak način hoteli znižati davčno osnovo, včasih zelo težko prepričati, da nimajo prav. Svoje so k temu prispevali tudi nekateri trgovci, ki želijo svoje blago na vsak način prodati in kupce snubijo tudi s prepricavanjem, da neka stvar sodi med davčne olajšave, kar pa vedno ne velja. Poleg tega nekateri trgovci pogosto niti na zahtevo kupcev ne napišejo računa, s kakršnim lahko uveljavljajo olajšave.

Čeprav je do zadnjega roka za oddajo napovedi za odmero dohodnine še dva tedna, vam svetujemo, da ne čakate na 31.

marec. Če se z izpolnjenimi napovedmi napolnite na izpostavo RUP-a dovolj zgodaj, se boste izognili čakanju v vrstah, pa tudi morebitne napake in pomanjkljivosti pri pisanju napovedi boste lahko še pravočasno popravili.

IGOR VIDMAR

Čeprav letos že velja nov zakon o dohodnini, oddajamo napoved za odmero dohodnine za leto 1993 še po starem zakonu, vseeno pa je pri letošnji napovedi nekaj sprememb. Zadnji rok, do katerega je treba vložiti napoved za odmero dohodnine, je 31. marec. Ta rok velja tudi za zavezance, ki plačujejo davek od dohodka iz dejavnosti (obrtniki), in za zavezance, ki plačujejo davek od dohodka iz premoženja (najemnine). Le-ti so še lani čakali na odločbe za davek na dohodek iz dejavnosti in premoženja, letos pa bodo na upravi manjkajoče podatke prenašali računalski. Tudi naknadno uveljavljanje olajšav po 31. marcu letos ne bo možno.

spreminja, poklica davčnega svetovalca pa pri nas skoraj ne poznamo. Letos bo preverjanje davčnih napovedi pogostejše pa tudi kazni bodo strožje kot do sedaj.

Kar precej zavezancev se je lani ob odmeri dohodnine pritoževalo nad visokimi doplačili. Le-ta so posledica prenikh akontacij, ki so jih plačevala nekatera predvsem slabo stoječa podjetja. Pogosto so izplačevali del plače v obliki regresa ali bonov in pri tem "pozabili" na akontacije dohodnine. Njihovo "pozabljenost" so kasneje občutili delavci, ki so morali med letom premalo plačani davek poravnati ob odmeri dohodnine, čeprav je bil marsikdo od dolžnikov takrat že brez zaposlitve prijavljen na zavodu za zaposlovanje.

Medtem ko se pri nas na pisanje davčnih napovedi šele privajamo, je v državah, kjer to počno že dolga leta, davčna napoved zelo resna stvar, utaja davkov pa težak prekršek, za katerega so plačujejo izredno visoke kazni. Ko sta se pred kratkim upokojena nemška državljana iz Nemčije preselila v okolico Dolenjskih Toplic, sta se nemudoma oglasila na davčni upravi, da bi jima svetovali, katerega davčnega svetovalca naj si najmeta. Tam jima na njuno veliko

Bodite natančni pri uveljavljanju olajšav. Račun, s katerim uveljavljate olajšave, se mora glasiti na zavezančovo ime, iz njega mora biti razvidno, za kakšno blago gre, na njem pa mora biti tudi datum plačila in seveda plačani znesek. Pri morebitni kontroli se upoštevajo le računi, na osnovi katerih je mogoče dokazovati utemeljenost zahtevka za davčno olajšavo. Žal noben zakon ne predvideva kazni za trgovce, ki kupcem ne izdajo ustreznega računa, s katerim bi le-ti lahko uveljavljali olajšave. Kar precej težav so imeli pri dokazovanju upravičenosti uveljavljanja olajšav zavezanci, ki so v knjigarnah Mladinske knjige kupovali strokovno literaturo, šolske knjige in učne pripomočke, saj jim trgovci kljub več opozorilom uprave za javne prihodke, niso izdajali ustreznih računov.

šola drugače

Odkrivali bogastvo Velike Doline

Vasi, od koder so doma učenci osnovne šole Velika Dolina so danes nekako odrinjene od dogajanja, pozabljene od države, stisnjene ob slovensko-hrvaško mejo. V preteklosti je bilo drugače, kar so nedavno presenečeno ugotovili tamkajšnji šolarji. Na pobudo akademskega slikarja in restavratorja Ivana Bogovčiča, rojenega v teh krajih, in svojega ravnatelja Jožeta Šumlaja so raziskovali kulturno dediščino v svoji okolici.

Ko so se poglobili v zgodovino svojih krajev, so odkrili, da so bili poseljeni že v prazgodovinskem obdobju. O prisotnosti Ilirov pričča vas Cirknik, kjer je še danes opaziti večjo ilirsko-keltsko gomilo, v kateri je po ustnem izročilu zakopano zlato tele. V začetku našega štetja so dolinskimi krajem dali pečat Rimljani, ki so tod mimo zgradili cesto pa tudi trdnjavo Romulo. Stala je na mestu, kjer je danes mokrski grad, medtem ko je med današnjimi Jesenicami in doljno Ribnico stalo istoimensko naselje. Mladi dolinski zgodovinarji so nato s pomočjo knjig hodili po poteh selitve nomadov proti zahodu, za sledmi Gotov, Hunov, Avarov in slovanskih prednikov današnjih Hrvatov, Slovencev in Srbov. Ti so se tod okoli ustalili, vendar so kraji okoli Velike Doline še ostali na prepihu in doživljali mimohode ljudstev.

V ustnem izročilu ohranjene zgodbe
Skozi ozko dolino med Savo in Gorjanci so pogosto vpadali Turki ter ob tem plenili, pobijali in požigali. V tem času sta imela poseben strateški pomen dva tamkajšnja gradova. Razvaline Čičevega gradu na Cirkniku so še danes zelo dobro vidne in neraziskane. Učenci so se zaradi pomanjkanja pisnih virov zatekli kar k ustnemu izročilo. To še posebej živo ohranja ravno zgodbe iz časov turških vpadov. Ljudje še pripovedujejo o hudih bojih s Turki na Cirkniku, njihovim zgodbam pa pritrjujejo še danes ohranjena imena, kot sta Begova steza in

Krvava Gračeniča.
Menda ga ni otroka, ki ga ne bi pritegnila zgodba o gradu, pa čeprav ohranjena samo v ustnem izročilo. Tako je šolarje zanimala tudi zgodba o gradu Gračein v Podgračenem iz 13. stoletja, sezidanem na hribu, ki ga še danes imenujejo Turn, čeprav razvalin ni več videti. Bolj prizanesljiva je bila usoda do poznanege gradu Mokrice, ki je nastal na ruševinah rimske utrdbe Romula.

V kraje okrog Velike Doline so se po odločitvi avstrijskih vladarjev naselili tudi senjski Uskoci. Tako je današnji Rajec dobil "račke Uskoke", Ponikve pa znano premožno rodbino Sušičev, ki je dala sezidati cerkev sv. Jakoba. Učenci so bili prijetno presenečeni, ko so podrobneje pogledali štiri cerkve v fari in njihovo zgodovino. Niti vedeli niso na primer, da so k skromni podeželski cerkvi sv. Jakoba na Ponikvah nekdanji prihajali hrvaški romarji iz Žumberka in samoborskega gorja.

Šolarji so zvedeli tudi za ustno izročilo, ki govori da je na mestu nad vasjo Cirknik, kjer je danes cerkev sv. Križa s pokopališčem, nekdanji stal križ, nato kapela gospodarjev Čičevega gradu, nakar so menda iz njegovih razvalin zgradili cerkev. Tudi cerkev sv. Magdalene v vasi Jesenice je bila romarska. Še danes se tu na nedeljo, ko ta svetnica praznuje svoj god, zbere veliko vernikov in kramarjev, predvsem s Hrvaškega. Cerkev krasi pet dragocenih slik iz 18. sto-

letja, poleg kipov in oltarjev pa so zanimive še mojstrsko izoblikovane in z ornamentami okrašene klopi. Župnijska cerkev na Veliki Dolini je posvečena Mariji Vnebovzeti in se prvič omenja že pred 500 leti.

Okoli gradov in cerkva so raztresene domačije, zato učenci niso mogli prezreti niti dediščine bivališč in gospodarskih poslopij v svojem šolskem okolišu. Priznali so, da so se jim stavbe sprva zdale vse enake, vendar so se pozneje dokopali do čudovitih odkritij. Opisali so tipične kmečke domačije, njihova učiteljica pa jih je fotografirala, da bi jih, ker so že na robu propada, ohranili vsaj na podoba. Postopoma so zaznali razlike med domačijami v višjih legah in tistimi na ravnini ter spoznali značilnosti, ki ločujejo bogate stavbe od revnih. Proučili so način gradnje, materiale, strehe, barve fasad, ganke, stara okna in vrata z ornamentami, razporeditev prostorov. Ogledali so si gospodarska poslopja: svinjake, koruznjake, kozolce, skednje, hleve, kašče, konjušnico, sušilnice, vodenjake, čebelnjake in nenazadnje tudi ograje, ki obdajajo domačije.

Slovarček narečnih izrazov
O čem so se razmišljali učenci višje stopnje OŠ Velika Dolina? Med drugim tudi o zadnjih dveh besedah, ki ste jih prebrali. Po imenu kraja bi lahko sodili, da gre za dolino,

vendar vas stoji na hribu. Ugotovili so, da domačini še danes govorijo, da cerkev stoji "na Dolnah", tako ohranjeno govorico pa so povezali z imenom, ki so ga zapisali še v času, ko je bila cerkev podružnica čateške fare: "Velka Dolna" in pomislili, da gre morda za "daljno, doljno ali spodnjo, tisto proti jugu".

Oblikovali so pravi slovarček narečnih izrazov značilnih za njihovo krajevno govorico, proučili apnenarstvo v svojih krajih in zapisali vrsto zgodb po pripovedih in ustnem izročilo krajanov. Svoje ugotovitve so zbrali v posebnem biltenu in jih predstavili v preteklem tednu na prireditvi za širšo javnost. Tu jim je pomagal že omenjeni restavrator Ivan Bogovčič, ki je v osnovni šoli pripravil razstavo o restavratorski dejavnosti.

V zadnjih sedmih mesecih, odkar so si zastavili nalogo in njene cilje, so šolarji in učitelji družno ugotovili, da njihove vasi skrivajo veliko več zgodovine, kot so si mogli zamišljati. Ne samo napisanih in nenapisanih zgodb, temveč tudi ostankov kulturne dediščine, ki jih je zdaj še mogoče videti, a kdo ve, kako bo z njimi čez leta. Ko so se dobri seznanili z dediščino, se jim je zdelo škoda, da tako bogastvo propada. Zato v svoji nalogi niso skoparili s pobudami pristojnim, naj vendar storijo kaj, da se vsaj delček tega ohrani. Sami so s pomočjo učiteljev in ravnatelja Jožeta Šumlaja, ki mu je preteklost teh krajev že od nekdaj šibka točka, storili prvi korak.

Po vsem napisanem ne gre izgubljati besed o tem, da je tak način učenja v šoli povsem nekaj drugega kot "piflanje" zgodovinskih dejstev iz suhoparnih knjig.

BREDA DUŠIČ-GORNIK

FOTO: BREDUŠIČ-GORNIK

Napoved za odmero dohodnine morajo vložiti vsi posamezniki, ki imajo stalno bivališče v Sloveniji ali pa so v naši državi prebivali najmanj 6 mesecev in so imeli v letu 1993 kakršnekoli po zakonu o dohodnini obdavčljive dohodke. Po zakonu obdavčljivi dohodki so:

- osebni prejemki oziroma plače, nadomestila plač ter drugi prejemki iz delovnega razmerja (razen denarja še boni, izplačila v naravi (v blagu), izplačane stimulacije v zvezi z delovnim razmerjem in ugodnosti oziroma bonitete kot je na primer uporaba službenega avtomobila v zasebne namene);
- pokojnine, za katere je bila med letom obračunana akontacija dohodnine;
- prejemki za priložnostno opravljene storitve;
- dohodek iz kmetijstva oziroma katastrski dohodek od kmetijskih in gozdnih zemljišč;
- dobiček, dosežen pri opravljanju dejavnosti;
- dobiček iz kapitala (dosežen pri prodaji premičnin in nepremičnin);
- dohodek iz premoženja (dohodek dosežen z udeležbo pri dobičku, obresti na dana posojila, dohodki doseženi z oddajanjem premoženja in najem (poslovni prostori, zamljišča, stanovanja ipd.);
- dohodki iz premoženjskih pravic (avtorske pravice).

odmero dohodnine, nas lahko kaznujejo z najmanj 50.000 tolarji, če pa smo v napoved vpisali lažne podatke, je kaznen najmanj 400.000 tolarjev. Sodniki za prekrške so bili do sedaj dokaj prizanesljivi in se v večini primerov niso držali predpisanih kazni. Kot razlog za tako "dobroto" navajajo predvsem dejstvo, da je pisanje davčne napovedi pri nas še vedno novost, da kazni včasih celo presegajo letni dohodek kršitelja in da ljudje premalo poznajo davčno zakonodajo, katere tolmačenje se povrh vsega stalno

Upokojencem, ki jim v letu 1993 pri pokojninah ni bila obračunana akontacija dohodnine in niso imeli drugih obdavčljivih dohodkov, ni potrebno vlagati napovedi za odmero dohodnine.

Eno nadstropje do raja

V sedanjih razpravah o novih občinah je govor tudi o Romih. Glavno vprašanje, ki se pojavlja, je, kje naj živijo Romi. Odgovor je pomemben, ker z novo uradniško delitvijo države tako kot drugi državljani Slovenije tudi Romi dobivajo svojo novo ožjo domovino in novo lokalno oblast. Toda tako vprašanje je bilo že pred razpravami o lokalni samoupravi in bo tudi za njih. Na tako vprašanje opozarjajo Romi sami. Med tistimi, ki se oglašajo z opozorili, je Rajko Šajnovič, Rom iz romskega naselja v Šmihelu.

Z vprašanjem, kje naj živijo Romi, se je Rajko Šajnovič pred dnevi oglašil v uredništvu Dolenjskega lista, kamor je prinesel lastnoročno in v slovenščini napisan sestavek za javnost o svojem brezdomstvu. Le-to je, resnici na ljubo povedano, posledica njegove odločitve, vendar tudi posledica nepomirljivega nasprotja med Romi in Neromi.

Šajnoviču so, kot je zapisal v pismu in pozneje ponovil v pogovoru, pred približno desetletjem podrli zidano hišo, ker je bila napoti ob gradnji osnovne šole v Šmihelu. V zameno za tako odvzeto bivališče so mu dodelili stanovanje v skupnem romskem stanovanjskem objektu v naselju Šmihel. Od tam se je z ženo preselil v Novo mesto v blok v Ulici Majde Šilc št. 2, potem je blok zapustil in se naselil v baraki v romskem naselju v Šmihelu. Iz tega bivališča je šel v barako, ki si jo je postavil v tem naselju. Rajko Šajnovič, Rom, ki tako popisuje svoje potovanje iz bivališča v bivališče, je ves čas omenjenih selitev vztrajal pri občinskih službah, naj mu dajo kaj v zameno za tisto porušeno zidano hišo. Pogovarjat se je šel celo z Boštjanom Kovačičem, kot navaja. O tem srečanju s predsednikom novomeškega izvršnega sveta je v omenjenem pismu navedel tole: "Vi ste edini, gospod predsednik, ki ste imeli razumevanje in ste mi dali pozitiven odgovor. Vendar se z Vašim odgovorom nisem strinja, ker ste mi nudili sledeče, delno citiram: Žkljub vsemu vam v izogib nadaljnjim, za obe strani neprijetnim postopkom ponujamo v last stanovanje, v katerem stanujete."

Mesto Romu celo nevarno

To ponujemo stanovanje je že omenjeno

kletno stanovanje v Ulici Majde Šilc. Šajnovič ga ni sprejel. Vprašali smo ga, zakaj ne. "V tem bloku sva stanovala približno deset let. Živel sva v kleti. Bilo je vlažno in mrzlo. Pod podom in okrog naju ni bilo izolacije. Pod podom je bila zemlja in bilo je neznansko veliko mravelj. Bila sva tako globoko, da nisem mogel pogledati skozi okno, če nisem stopil na prste ali kaj podstavil. To je bila ena stvar, zaradi katere nisva zdržala v bloku. Ob tem naj povem, da nisva zmogla vseh stroškov življenja v bloku. Mogoče bi življenje v vlažni kleti in visoke stroške še kako zmogla. Ampak, pogledajte, bilo je še nekaj, kar naju je zelo motilo, ko sva stanovala v bloku. Tudi zaradi tega sva odšla nazaj

v Šmihel, v barako. Ko sva bila v bloku, so naju ljudje, civili, zmerjali. Po stenah so pisali napise, ki so naju žalili. Opravljali so veliko potrebo in potem s to rečjo mazali zid. Poteptali so nama rože. Pa ni bilo samo to. Skozi okno so nama v stanovanje vrgli ubitega slepca in poginulo mačko. Nekoč je skozi okno nekdo streljal. Še dobro, da nisem bil pri oknu." Tako pripoveduje Rajko Šajnovič, ki se je iz Novega mesta umaknil v zanj nekako bolj varno okolje romskega naselja v Šmihelu.

Šajnovič trdi, da občinske službe in različne ustanove to zgodbo itak poznajo. Zakaj je potemtakem prinesel pred dnevi v uredništvo pismo za javnost? Odgovor je v pismu samem, in sicer: "Gospod predsednik, ob takratnem pogovoru ste mi dejali, citiram: ŽV najkrajšem času boste dobili odgovor." (Gre za odgovor o nadomestilu za omenjeno hišo, ki so jo podrli ob gradnji šole, op. L. M.) Do danes Vašega odgovora še nisem dobil. Večkrat sem bil osebno pri Vaši tajnici, ki mi je veselo povedala, da ste odsoten. Tudi telefoniral sem z njo. Končno pa sem Vam v kratkem pisal in Vas prosil za odgovor. Med drugim sem Vam obljubil, da v kolikor ne dobim obljubljeni odgovor z Vaše strani, bom prisiljen prositi odgovor od Vas preko sredstva javnega obveščanja. In

svojo cigansko obljubo sem vedno in povsod častno izpolnil."

Najraje v zapuščeno hišo

Šajnovič torej pričakuje odgovor o tem, kje bi lahko živel. Sam predlaga, da bi mu dali zapuščeno starejšo kmečko hišo, lahko tudi kje v vasi. V poštev bi prišlo tudi stanovanje v bloku, na primer v prvem nadstropju.

Predlog, ki ga je povedal Šajnovič, je zelo podoben tistim rešitvam, o katerih razmišljajo v brežiški občini. Tam so namreč v razpravah menili, da bi Rome naselili ali v zapuščene hiše v občinski lasti ali mogoče v izpraznjene vojaške objekte. Take rešitve sprejemajo tudi v ljubljanskem Uradu za narodnosti pri vladi Republike Slovenije. Peter Winkler, direktor urada, pravi, misleč sicer na Rome iz brežiške občine, tako: "Tiste Rome, ki se jih da naseliti v zapuščene hiše, dajte tja. Drugi naj gredo v romsko naselje."

Naj Romi letijo v nebo?

Šajnovič, ko se pogovarja o tem, kje naj živi, pravi, da na občini prosi samo za tisto, kar je njegovega, in da piše zoper občino, ki mu je povzročila škodo in krivico. Napo-

veduje, da se bo še naprej boril in šel do najvišjih pristojnih organov Republike Slovenije. "To bom storil le v primeru, če ne bom dobil pozitivnega odgovora iz novomeške občine. Še vedno pa nisem obupal in sem še vedno prepričan, da me Vaša občina ne bo razočarala. Zato pričakujem v najkrajšem času tisti dolgo pričakovani odgovor. Pri tem se javno sklicujem na 14. člen slovenske ustave (enakost pred zakonom), 39. člen (svoboda izražanja), 50. člen (pravica do socialne varnosti), 51. člen (pravica do zdravstvenega varstva), 52. člen (pravica invalidov), 72. člen (zdravo življenjsko okolje), 78. člen (primeren stanovanje) in 26. člen (pravica do povračila škode). Če ne bo odgovora, moje črno in umazano romsko življenje ni vredno nič. Potem Romom ne preostane drugega, kot da odletijo v nebo."

V vseh omenjenih in neomenjenih pogovorih in vprašanjih na to temo prihaja na dan dejstvo, da južno od Ljubljane živijo ljudje, ki niso Romi, in Romi. Gre za spopad dveh kultur, dveh skupin ljudi, ki sta si vedno nepomirljivo v laseh, in katerih skupno življenje je mirno samo na videz. Nad vsem tem so odprta vprašanja, na katera ne morejo dati ta trenutek zadovoljivega in odredilnega odgovora niti predsedniki občin niti nihče drug na Slovenskem. Odgovor bo dal čas, ampak tega časa žal še ni na obzoru.

MARTIN LUZAR

naše korenine

Zvest zemlji belokranjski

Toplo, za sredino marca skoraj prevroče sonce se je uprlo v kot streha strmo pobočje med Kolpo in zaselkom Dejani. Na sočno prvo pašo je privabilo Grdunove ovce. A tudi njihov gospodar Jože je odložil orodje, s katerim je pozimi izdeloval leseno kmečko orodje in gajbice, ter si okrog hiše ogledoval, s katerim delom bo potrebno najprej pohititi. Od lani, ko je presenetila zgodnja zima, ga je ostalo kar precej.

Dejani, vasica s štirim hišami, od katerih je ena prazna, ležijo med Ziljami in Preloko, nekaj kilometrov od Župančičeve Vinice. Pravzaprav so jih z imenom tega in sosednjih dveh zaselkov, Grdunov in Pavlinov, pred leti grdo prinesli okrog. "Ko so na novo oštevilčevali hiše, so nas priklučili k Balkovcem. Nihče nas ni vprašal, če se strinjamo ali ne, prav lahko pa se zgodi, da nam bodo zanamci očitali, da smo se prodali. Menim, da so avtorji te ignorance naredili veliko napako. Med ljudmi bodo še vedno ostajala imena teh krajev. A tudi v atlasu in turistični karti Bele krajine jih niso izbrisali," se v imenu vseh prizadetih huduje nad birokrati Jože Grdun.

A Jože bi bil gotovo kar vesel, če bi bila to edina krivica, ki se mu je pripetila v skoraj sedmih desetletjih življenja. Po drugi vojni je služboval na viniškem krajevem uradu, ko pa je naredil srednje kmetijsko šolo na Grmu, se je zaposlil v črnomaljski kmetijski zadruzi. Leto 1965 mu je zadruge ponudila v najem svojo trgovino na Sinjem Vrhu, kjer bi delal kot zasebni trgovec. Na občini so mu povedali, da ima za to vse pogoje. Jože je delal po svojih močeh, plačeval vse davkatve, po dveh letih pa ugotovil, da mu sploh ne teče delovna doba. Da zato, so mu rekli, ker zasebnih trgovin sploh ni dovoljeno imeti. "Plačane prispevke sem sicer dobil nazaj, lahko pa bi tožil za dve leti delovne dobe. Na srečo sem imel že dovolj oddelanih let in se nisem želel vlačiti po sodišču. Sinjevrška trgovina je tako postala zopet zadružna, jaz pa sem ostal v njej zaposlen do leta 1975, ko sem se upokojil," pripoveduje Grdun.

Še preden se je upokojil, zlasti pa potem, se je Jože dobesedno zagrizel v kmetijo nad strnim kanjonom Kolpe. "Sem mislil, da bom s kmetijstvom obogatel," se trško nasmehne danes, ko je že zdavnaj spoznal, da bi bilo to mogoče le s čudežem. Ve, da brez stranskih ali dopolnilnih dejavnosti, kakor jim pravijo danes, ne morejo normalno preživeti na nobeni kmetiji, kakršna je Grdunova. Hektarjev je sicer veliko, a kaj, ko jih je za obdelavo primernih le nekaj. Razdrobljene parcelе - Jože jih ima okrog dvajset - kamnit svet, strmine, vse to kmetijstvu nikakor ne more biti v prid. "Podnebje, o ja, podnebje imamo pa odlično! Če je Bela krajina slovenska Kalifornija, so ti naši kraji belokranjska Kalifornija," se pošali.

Zaradi skope zemlje so imeli Grdunovi pred osamosvojitvijo Slovenije onkraj Kolpe v najemu tri hektare polj. Odkar po Kolpi poteka državna meja, ne ve več, ali bi iz Hrvaške sploh lahko pripeljal svoj pridelek ali ne. "Ob tretji obletnici osamosvojitve bi bil že čas, da uredijo vsaj najpomembnejše zadeve ob južni meji. Končno bi že radi vedeli, kaj smemo in česa ne. Predvsem bi bili radi enakopravni s slovenskimi državljani, ki živijo ob severni ali zahodni meji. Kamen bi lahko zalučali na Hrvaško, tako blizu smo, a po drugi strani ne vemo, kako naj se obnašamo. S sosedi onkraj reke smo se dobro razumeli in naj tako tudi ostane," razmišlja Jože, ki upa, da se bo tako kot nekaj lahko zopet vozil obdelovat hrvaško zemljo, ker je slovenske pač premalo. Potem bi se sedmim repom v hlevu lahko pridružil še kakšen pa tudi nekaj tisoč litrov mleka na leto bi bilo več.

Čeprav mu je belokranjska zemlja prinesla skoraj več razočaranj kot radosti, ji je Jože ostal zvest vse življenje. Pomislil sicer je, da bi odšel po svetu s trebuhom za kruhom kot njegov oče, a si je premislil. Raj je po svojih močeh pomagal pri razvoju domačih krajev. Bil je med prvimi, ko so ustanavljali v Ziljah gasilsko društvo, gradili šolo, napeljevali elektriko. Marsikatero grenko je moral takrat požreti, a danes mu kljub vsemu ni žal za ves trud. Bolj ga boli, da mladi ne najdejo zaposlitve. "Pred kratkim je bilo za naše kraje ustanovljeno turistično društvo. Pravijo, da bomo lahko pridelke bolj organizirano prodajali turistom in tudi več iztržili. Upam, da bo res tako. Vem, da se bodo ljudje, če se bo to obneslo, zelo potrudili. Zagrizli se bodo v zemljo in prav po belokranjsko trmasto vztrajali, da bi iz nje iztisnili in ponudili gostom čim več," verjame v žilavost tamkajšnjih ljudi Jože Grdun.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

Jože Grdun s svojimi ovcami

raziskave medijev

Skrivnost oglaševanja

Oglase najdemo skoraj v vseh medijih. Se proizvajalci ali oglasne agencije za določen medij odločajo po naključju? Mogoče pred leti, danes pa jih tržno gospodarstvo sili k bolj premišljenemu in načrtovanemu ravnanju. Pomembne so raziskave medijev. Marketinški strokovjaki pravijo, da ni pomembno, kako velik je medij, pomembno je, če se njegov avditorij pokriva s ciljno skupino, kateri je reklamno sporočilo namenjeno.

Po zadnjih raziskavah Mediane iz lanskega oktobra je Dolenjski list po branosti od sedmih regionalnih časopisov na drugem mestu, za Primorskimi novicami. Dolenjski list bere v povprečju 118.000 ljudi starih od 10 do 75 let, med bralci je malenkost več žensk, po starosti pa jih je največ med 40. do 59. letom. Zelo zanimivi so podatki o izobrazbi. Med bralci je po rezultatih raziskave sodeč največ visoko izobraženih, nekoliko manj pa s poklicno, osnovno in srednješolsko izobrazbo. Vendar je podatek, da časopis berejo največ v gospodinjstvih z najmanjšimi otroki (od 7 do 14 let), v primerjavi s prejšnjim podatkom, ki pravi, da ga berejo največ od 40 do 60 let stari bralci, vprašljiv. Toda glede na to, da so anketo delali na vzorcu ljudi iz cele Slovenije, to ne preseneča. Podatki bi bili točnejši, če bi bil vzorec anketirancev z območja, ki ga Dolenjski list pokriva. Pri Mediani pravijo, da nameravajo to popraviti. Je že tako, da dobre raziskave ne nastanejo čez noč, tudi na Zahodu so jih razvijali več let. Nedvomno pa je, da bodo iz leta v leto pridobile pomen.

V svetu poznajo analize medijev že dalj časa. Pri nas pa so se z analizo branosti, gledanosti in poslušnosti začeli ukvarjati na Inštitutu za raziskavo medijev v Ljubljani in svoj projekt poimenovali Mediana. Ker je tudi medijski prostor, ne le gospodarski in politični, v zadnjih letih v Sloveniji doživel

prav tako veliko sprememb, je postalo raziskovanje medijev pogoj za racionalno oglaševanje in oblikovanje nekega medija. Oglaševalci navsezadnje plačujejo velike vsote denarja za prostor v mediju, toda ali poznajo tudi pravi doseg svojih sporočil? V zahodnih državah vedo, kolikšna je cena kontakta na 1000 prebivalcev za posamezni medij.

Slovenski medijski prostor pokrivajo veliki in mali, nacionalni, regionalni in lokalni, splošni in specializirani mediji. Marketinški strokovjaki pravijo, da ni pomembno, kako velik je medij, saj je najboljši medij za objavo določenega oglasa tisti, čigar avditorij se najbolj pokriva s ciljno skupino potrošnikov, kateri je sporočilo namenjeno. Rezultati raziskav projekta Mediane naj bi bili namenjeni gospodarstvenikom, propagandistom, raziskovalcem, novinarjem pa tudi politikom.

Trg zahteva svoje

Z demokratičnimi družbenimi spremembami so se pred leti pojavili številni novi mediji. V drugačnem položaju so se znašli tudi stari mediji. Poimenovali so se za politično neodvisne, neodvisni oz. bolje rečeno od sebe odvisni so postali tudi na ekonomskem področju, raznih dotacij je bilo konec. Začeli so se obnašati tržno. Sama naročina namreč še zdaleč ne zastuje za preživetje časopisa. Pomemben vir denarja

prinašajo reklamni oglasi, ki jih nekateri bralci sicer kritizirajo, vendar bi bile brez njih ostale vsebine še težje dostopne, kajti cena časopisa bi bila tako visoka, da bi si ga le redki lahko privoščili.

Novi način gospodarjenja je zahteval drugačen način ravnanja tudi od podjetij, prehod iz planskega v tržno gospodarstvo je naenkrat zahteval nova znanja. Še tako dober izdelek namreč ne zagotavlja dobre prodaje, potrebna je tudi ustrezna promocija. V socializmu reklama ni imela takšne vloge, kot jo ima v tržnem gospodarstvu. Naloga medijev na ekonomskem področju je bila predvsem pojasnjevati. Reklama je bila zaželjena le za odpravo občasnih skrajnih napak planiranja.

Pomembne analize povpraševanja

Bistvo trženja oz. marketinga se izraža v menjalnem procesu, ki se nanaša tako na produkcijo kot tudi na potrebe potrošnikov. Razvoj marketinga sega daleč nazaj v zgodovino in je tesno povezan z razvojem prvih procesov menjave med ljudmi. Za ekonomskega klasika je bila analiza povpraševanja stranskega pomena, saj so si povpraševanje predstavljali kot dano, danes pa je za tržnika osnovno vprašanje, kako pridobiti in seveda tudi obdržati povpraševanje, ker profit izhaja iz tega. Del marketinškega spleta je tržno komuniciranje, s pomočjo katerega podjetja predstavljajo potrošnikom svoje storitve in proizvode. Tržni komunikatorji pa morajo zelo dobro poznati tudi proces komuniciranja.

"Vem, da je polovica denarja, ki ga namenjam za ekonomsko propagando, izgubljena, vendar ne vem, katera je ta polovica," je nekoč dejal John Wanamaker. Prav zato, da bi bilo čim manj izgubljenega denarja ima medijsko planiranje na Zahodu pomembno mesto, počasi pa ta pomen pridobiva tudi pri nas.

JOŽICA DORNIŽ

NAGRADA V STRANJE IN ŠKOCJAN

Žreb je izmed reševalcev 9. nagradne križanke izbral JANEZA RANGUSA iz Stranja in VERO MIMAC iz Kočevja. Rangusu je pripadla denarna nagrada, Mimačeva pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 26. marca na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 11. Ovojnico brez pošne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 9. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 9. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: STA, SMART, TRN, LEINO, ROTTERDAM, ETIOPCI, OLIMPIADA, ZRKLO, LT, PS, GLINA, NIKOPOL, LIMA, LARISA, ODSTAVEK, RTV, SEK, KARAT, HAK, ARA, TRANS, ATO.

prgišče misli

Živimo v kraljestvu videza, v kulturi izložbenih oken in apriori sprejete mode, uvožene iz ZDA.
JUAN GOYTISOLO

Distancirano, razmišljujoče, od interesov dnevne politike neodvisno, z znanstveno akribijo podprto in z dialoško kulturo prežeto pisanje je vsem v korist.

SLAVKO FRAS

Obzirnost je lahko tudi konformizem, prilagodljivost ali čisto navadna strahopetnost.

JASJA L. ZLOBEC

Težnja po samostojnosti, neodvisnosti, svobodi je lastna vsakemu narodu, to je v njegovi naravi, tega ni moč racionalno zatreti.

PAUL PARIN

NAGRADNA KRIŽANKA

11

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	POZITIVNA ELEKTRODA	HRV. KNJ. ANTUN GUSTAV JUD. VER. UČITELJ	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST
OBLOGA									SMUČI			
PREDEL GRLA ZA USTNO VOTLINO									TRENJE CANKARJEV ROMAN			
BUCIKA ZBIRKA PSALMOV												

Črte, črte

Letošnja moda prinaša pravo poplavo črt: navpičnih, vodoravnih, širokih, ozkih, a tudi karo je dobrodošel. In če so črte v modri in beli barvi, potem v letošnji modi prav gotovo ne boste prav nič zgrešile. S črtami gre moda tokrat tako daleč, da pripoča celo oblačila s številnimi različnimi vrstami črt oziroma vzorcev. V toplejših spomladanskih dneh, ko plaš več ne zakriva oblačil, se lahko odločite tudi za bolj eksotični stil oblačenja, ki je dobil navdih v Indiji in Afriki. Vzorci so seveda bolj razgibani, barve bolj žive, četudi tudi tu ne gre brez črt. Predvsem so primerne lahko padajoče tkanine, kot so muslin, žoržet in viskoza. Nepogrešljiv je še bogat nakit. Najbolj korajžne pa se bodo odločile za hijepesko modo, kakršna je kraljevala v šestdesetih letih in ki je tem bolj modna, čim večja zmešnavna vlada v njej.

Popoldanski počitek

Človek prespi okrog tretjino svojega življenja, torej okrog 25 let. Toda kljub temu ni razlogov, da si ne bi poleg nočnega spanca privoščili še popoldanskega počitka, če je seveda to le mogoče. Zdravniki so ugotovili, da je najboljši počitek za dobro počutje po kosilu, med 14. in 15. uro. Torej približno osem ur po tistem, ko zjutraj vstanete in osem ur preden ležete k nočnemu počitku. Vendar ni potrebno, da popoldne trdno zaspite. Zadostuje že, če le ležite in počivate. A ta počitek naj ne bi trajal dlje kot eno uro. Predolg popoldanski spanec vas lahko izčrpa in naredi brezvoljne ter povzroči nespečnost ponoči, medtem ko se med krajšim počitkom lahko odlično osvežite in se potem z večjim uspehom lotite dela. Vedeti pa morate, da ni vseeno, ali se spravite k počitku v zgodnjih ali poznih popoldanskih urah. Učinek kasnejšega spanca je namreč precej vprašljiv.

Solata iz brstičnega ohrovtu

Potrebujemo: 50 dag brstičnega ohrovtu, sol, 4 jajca, 10 dag mesnate slanice, 2 čebuli, 3 žlice olja, 3 žlice rdečega vinskega kisa, 1 žlica gorčice, sveže zmlet poper, 3 dag naribanega parmezana. Brstični ohrovt očistimo in operemo ter ga v slanem kropu v 15 do 20 minutah skuhamo do mehkega. Medtem jajca skuhamo v trdo. Slanino narežemo na tanke koščke, čebulo pa olupimo in drobno sesekljamo. V kozici razporejemo 2 žlici olja in stresemo nanj slanino in čebulo. Pražimo, da posteklenita. Rdeč vinski kis umešamo z gorčico, soljo, poprom in preostalo žlico olja ter ga zlijemo k slanini in čebuli. Kozico odstavimo. Jajca olupimo in narežemo na osmine. Odcejen brstični ohrovt stresemo k mešanici in vsebino rahlo, vendar dobro premešamo. Pretresemo jo v skledo in obložimo z osminami jajc. Potresemo z naribanim parmezanom in ponudimo. Toplo solato lahko ponudimo tudi kot samostojna jed.

Spomladi le uležan gnoj

Jesenska praha je najboljši način obdelovanja zemlje, ki pa zmeraj ni mogoč. Če uporabljamo kompost, mora ta na kompostnem kupu vsaj delno strohnjeti, da je res koristen. Zato pa je treba počakati na pomlad. Za spomladansko gnojenje tudi svež hlevski gnoj ni dober, ampak mora biti uležan. Če ima vrtnar na voljo le svež gnoj ali kompost, naj njegov učinek izboljša z dušičnim gnojilom, na primer ureo. Upoštevati je treba tudi strukturo in teksturo tal. Lahka peščena tla, v katerih potekajo razgradni procesi počasneje kot v težkih tleh, bolje izkoristita kompost presnivec ali nezrel hlevski gnoj. Izjemnega pomena je tudi pravilno kolobarjenje vrtnin in skrb za primerno vlažnost, ki jo bolj kot z zalivanjem dosežemo z večkratnim plitvim okopavanjem, nepogrešljivim ukrepom bio vrtnarjenja.

Nadomestilo za uporabo cest

Od sredine februarja morajo slovenski vozniki pri registraciji vozil spet seči globlje v žep. Od takrat namreč velja nova uredba vlade o določitvi višine letnih povračil za uporabo cest, ki jih plačujejo porabniki ali, povedano po domače, od takrat je treba plačevati višjo cestnino. Povišanje je znaša približno dvajset odstotkov. Razliko v višini plačila med vozili na bencinski pogon in vozili na dizelski pogon je ostala. Za vozila z dizelskimi motorji je treba plačati namreč večjo cestnino, razlika pa se s kubaturo veča. Po novem je treba za bencinar s kubaturo nad 900 do 1350 kubikov plačati 4.320 tolarjev, za vozilo nad 1350 do 1800 kubikov pa 7.110 tolarjev. Za dizelsko vozilo s kubaturo od 1350 do 1800 kubikov je treba odšteti 8.550 tolarjev.

zanimivosti iz sveta

Največje trpinke so ženske

Islamski fundamentalizem je na pohodu in prodira v vse več islamskih držav. Strah pred njim je upravičen, saj tam, kjer so fundamentalisti prišli na oblast, vladajo trdi zakoni, kršene so človekove svoboščine in pravice, največji trpini pa so ženske.

Začnimo zapis o islamskem fundamentalizmu in ženskah z zgodbo, ki je zanimiva v svetovno znanim mesečniku Reader's Digest. 22-letna ženska iz Saudove Arabije je pribežala z letalom na kanadsko letališče Mirabel v Montrealu in zaprosila za zatočišče kot preganjana oseba. Izjavila je, da se ne počuti življenjsko ogrožene zaradi političnih ali nazorskih prepričanj, ampak preprosto zato, ker je ženska. Dejala je, da bi bila zavrnitev prošnje za zatočišče zanj usodna, saj bi jo v domovini čakala huda kazen. In kakšen je bil njen zločin? Zunaj doma se je sprehodila brez šadorja, temnega ogrinjala, ki Saudijke zakriva od vrha glave do peta in pušča odprtino le za oči.

Sprva so nameravali prošnjo zavrniti, ker zahodno razmišljajoči uradniki niti pomislili niso, da bi lahko bil kdo življenjsko ogrožen, če se ne obleče, kot je običaj. Od poznavalcev pa so izvedeli, da so ženske v Saudovi Arabiji res ne drugo - ampak tretje-razredni državljani. Saudijke denimo ne smejo voziti avtomobila, ne morejo se poročiti po svoji volji in izbirni, ne morejo potovati okoli brez pismenega dovoljenja svojega moža ali varuha, pogosto jih preganja in zaslišuje verska policija. Ženski so potem dali zatočišče. Toda to je bila le ena redkih, ki jim je uspel pobeg v svobodo. Morebitnim novim iskalkam svobodnejšega in človeka vrednejšega življenja ne bo lahko dobiti azila, saj se v zahodnih državah bojijo, da bi preveč liberalno dajanje azila spodbudilo velik priliv begunk. "Na svetu je milijarda muslimank in hipotetično lahko pričakujemo 500 milijonov žensk, ki bi želele pobegniti," pravi nek uradnik.

Za islamski fundamentalizem, katerega grozečo senco vidijo nekateri dvigovati se tudi nad Balkanom, je značilno, da zelo strogo razume Koran in Prerokove besede ter da dosledno izvaja šeriatsko pravo. Gre za nesodobno, nehumano doktrino, ki pa žal prodira v številne islamske dežele. V boju za oblast so islamski fundamentalisti brezobzirni in fanatični borci. Skoraj vsak dan lahko preberemo, kaj počno denimo v Egiptu, kjer se še niso dokopali do oblasti. Ne samo da se s terorjem spravljajo na domače politike in svobodno razmišljujoče sodržavljane, ampak enako zagrizeno pobijajo

tudi tuje turiste in tako uničujejo egiptovski turizem, ki je deželi piramid prinašal izredno lepe devizne dohodke.

Najbolj množične žrtve v fundamentalističnih režimih pa so pravzaprav ženske, ki jim odrekajo skoraj vse človekove pravice in svoboščine. Razlika med moškim in žensko ni nikjer tako velika, pokaže pa se že v otroštvu in nadaljuje vse do smrti, ko je ženskam zaprt tudi sam raj. Prevladujoča oblika zakonske skupnosti je mnogoženstvo,

nad svojimi ženami pa je mož popoln gospodar. Od žene se lahko loči zelo preprosto; pove ji, da se ločuje od nje, medtem ko žena nima pravice do ločitve. V primeru, da se mož loči od nje, pa nima nikakršnih pravic do skupnega premoženja in ne do otrok.

Nekateri zakoni, ki jih sprejemajo v fundamentalističnih režimih, so strašno kruti in nečloveški, prav nič v duhu resničnega islama. V Iraku so velja zakon, da ima moški pravico ubiti ženo, hčer ali sestro zaradi prešuštva. V Pakistanu, kjer imajo žensko za predsednico (!), zakon dopušča kot najstrožjo kazen za prešuštvo kamenjanje do smrti. Pri teh nadvse drakonskih kaznih pa se ženska niti brani ne more, saj njena beseda na sodišču le malo ali nič ne velja; ne more govoriti sebi v prid. Zaradi takšnega položaja pred pravico prihaja do pravih sod-

nih tragedij pri obravnavi posilstva. Ženski, ki prijavi posilstvo, grozi, da jo lahko zapro pod obtožbo, da je spolno občevala zunaj zakona. Da ženski verjamejo, da je bila res posiljena, morajo zanjo pričati štiri priče, seveda moški, ki so posilstvo videli na lastne oči. Kakih 2000 žensk propada v pakistanskih zaporih zaradi takšnega sodstva.

Vse to se dogaja po masko islama, vendar pa nima s pravim duhom te, ta čas najbolj hitro razširjajoče se vere na svetu nobene prave zveze. Na to opozarjajo poznavalci islama. Ženske, ki v bolj naprednih islamskih državah študirajo islam, posebej preučujejo, kako je v njem rešeno žensko vprašanje. Sociologinja Fatima Mernissi iz Maroka pravi, da je Mohamed v Koranu naredil pravo revolucijo glede položaja žensk v 7. sotletju. Odprl jim je dostop do mošej, dostop do upravljanja javnih zadev in pravico do dedovanja premoženja. In kar se pokrivanja žensk tiče, Prerok prav nikjer v Koranu tega ne zahteva. Skromnost zahteva tako od žensk kot od moških.

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Angina pectoris

Pri operaciji uporabijo del dovodnice (vene) - običajno je odvzamejo iz stegna - za obvod mimo obolele srčne arterije. Operacija torej ne pozdravi osnovnega vzroka bolezni, ampak preprečuje napade bolečin. Obnovi namreč dotok krvi v srčno mišico, ki je bil prej pomankljiv.

Kakšno je tveganje pri srčni operaciji? V operativnih ekipah z velikim izkušnjami je smrtnost manj kot 3-odstotna. Tveganje je večje, če je bolezen že močno napredovala in je srčna mišica precej oslabela. Veših lahko pride po operaciji do srčnega napada, če se zamašijo presajene arterije. Vsak človek namreč reagira drugače, zato se morate o vseh prednostih in tveganjih dobro pogovoriti s svojim zdravnikom in srčnim specialistom, če ste kandidat za to operacijo.

Po operaciji ostanete nekaj dni na oddelku za intenzivno nego, kjer bodo delovanje srca skrbno nadzirali. Čimprej boste morali začeti z vajami za spodnje okončine. Dan po operaciji boste lahko sedli na rob postelje. Drugi dan boste lahko sedeli na stolu in morda napravili celo nekaj korakov. Fizioterapevt vas bo naučil, da morate globoko dihati in celo večkrat zakašljati, da ne bi prišlo do pooperacijske pljučnice. Vse te vaje in dejavnosti so bistvenega pomena za hitrejšo okrevanje, čeprav se vam bo morda zdelo, da bi raje počivali.

Če je vaše stanje dobro, če po operaciji ni nobenih zapletov, vas bodo po nekaj dneh premestili na splošni kirurški oddelek. Kako dolgo boste ostali v bolnišnici, je odvisno od več dejavnikov, običajno pa okoli 10 do 14 dni.

Večina bolnikov potrebuje še 3 do 6 tednov okrevanja doma. Prvo obdobje je lahko tako telesno kot duševno precej mučno

in za popolno okrevanje boste potrebovali nekaj mesecev. Vendar lahko že kmalu po prvih dneh opazite znatno izboljšanje bolezenskih težav.

Samopomoč

Namen samopomoči je ta, da bi lahko vzdrževali čimboljše ravnovesje med srčno obremenitvijo in preskrbo s krvjo po zoženih srčnih žilah oziroma da bi zadržali napredovanje osnovne bolezni.

Pri delu se naprezajte le do tiste meje, nad katero se bodo, kot že iz izkušnje veste, verjetno pojavile anginozne bolečine. Delati je treba nekoliko počasneje ter tu in tam nekaj časa počivati. Poskusite odložiti nekaj bremen, ponovno ocenite, kaj je najbolj pomembno storiti, in se navadite na svoj tempo. Če na hitrost pri opravljanju dela ne morete vplivati, je morda bolje, da spremenite delo samo.

Izogibati se morate razburjanja v preprih ter takih čustvenih situacij, za katere že veste, da vam dvigujejo krvni pritisk ali celo povzročijo napad angine pectoris. Če se temu ne morete povsem izogniti, jih poskusite predvideti in preprečite napad tako, da predhodno posesate tabletko proti napadu. Določena količina stresa je potrebna, da začini življenje, stalna prenapetost zaradi dela, tesnoba in napadalnost pa lahko škodijo in, če trajajo predolgo, tudi okvarijo srce.

Telesne vaje

Morda zveni protislovno, da po eni strani govorimo o potrebi po omejitvi naporov, po drugi strani pa priporočamo redne telesne vaje, vendar drži, da je za vas tem bolje, čim več se giblite - seveda v mejah svojih zmognosti. To vam bo pomagalo povečati zmogljivost organizma v celoti in seveda predvsem srca, da boste postopoma sposobni vedno večjih naporov, morda celo večjih kot pred nastopom angine pectoris. Pomembno je splošno pravilo, da morate, če ne vadite redno ali če nekaj dni niste vadili, le oprezno in postopoma večati napor, četudi v prsih ne občutite nobenih bolečin. Če pa se bolečina pojavi, morate z vajami takoj prenehati in obmirovati ali pa sedeti, dokler bolečina ne preneha. (Se nadaljuje)

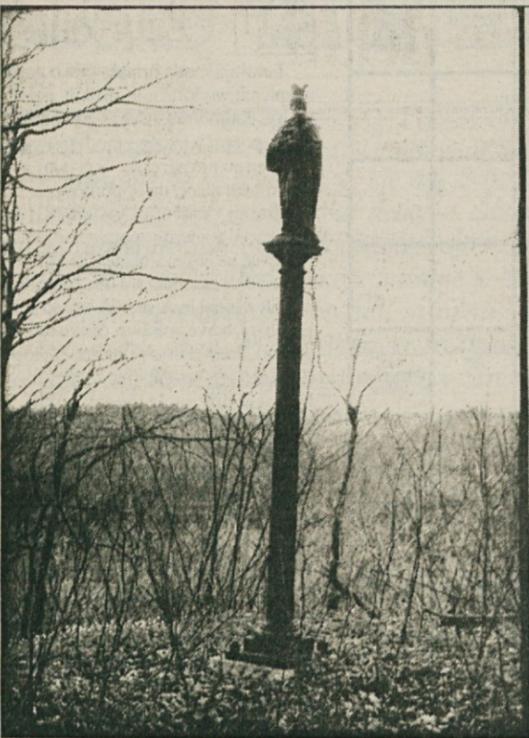

FOTO: Iz fototeke ZZNKD Novo mesto

STEBER S ČRNO MARIJO - Na Veseli gori pri Šentrupertu stoji sloveča dvostolpna romarska cerkev sv. Franciška Ksaverija, ki priteno pozornost vsakega popotnika. Le malokdo pa ve, da stoji v bližnjem gozdičku skrit in pozabljen litoželezen steber s črno Marijo. Po ljudskem pripovedovanju naj bi ga dal pred 300 leti postaviti admiral, lastnik graščine na Veseli gori, v zahvalo za rešitev s topaljšajočo se ladje in za srečno vrnitev domov. Stare zaobljube imajo svojo težo, zato bi bilo prav, da votivni Marijin steber otmemo pozabi. (Pripravila umetnostna zgodovinarica Marinka Dražumerič)

Na Trdinovih zapiskih

Sedanji lišp je huja nadloga nego visoki davki, brez njega bi se lahko shajalo. Pred nosili vse iz domačega blaga, prtene hlače celo v nedeljo gruntarji. Zdjaj pa vlada dragi cajt in štof in sluko. Pred se je potrošilo za obleko vse družine celo leto komaj 20 for. Usnje se je pridelalo doma, kupili le podplati etc. zdaj ne koljejo zdalek ne toliko živine doma kot nekdat in zato morajo kupovati si še čevlje etc. Zdjaj za vse potrebne cunje in obutev treba je 50 in 60 f.

Lajdrava vdova - Če skurbana punca ima od dedca pomoč in skrb, ne mara nič če rodi še 3 ali 4 dece. Takih ni v tem kraju (Straži) nič sram. Dobrudrugovica ima, kedar ni družega, zdaj Toneta Kočevskega - rabili so jo že vsi razun morda psov. Vzemiš v službo čvrste hlapca kurbala se je z njim očino, da so ju ljudje videli, n.pr. na podu, ko sta mlatila, zvalila sta se večkrat eden na drugega. Sicer pa je lajdrava vdova pridna in skrbna gospodinja. Nji podobnih in morebiti tudi enakih nahaja se več Dolencek.

Pijanke - Borusovka na Kalu pošvrka vina toliko, da jej gre v 14 dneh pet veder vina, ali se ve da daje i drugim, vendar jej ni nič težko popiti ga sami po 5 vrčev. Na Karlovci - samotni bajti neki pod trško goro - biva pa še večja junakinja - mož jej vsaki dan odmeruje po sedem bokalov in vse požvrga baba sama.

KNJIŽNA POLICA

Pesmi o raju

Čeprav je Vladimir Stres iz Ljubljane po stroki ekonomist, se je uveljavil kot pesnik. Objavil je sedem knjig, od tega pet pesniških zbirk. Izid zadnje, zbirke PESMI O RAJU, je slavil pred kratkim, potem ko je v tehnični opremi Braneta Gombača izšla pri založbi Enotnost. Simbolični barvni podobi na ovitku je narisal avtor sam.

Nekaj manj kot sto strani pesniških zapisov v pričujoči zbirki sestavlja zanimivo zgodbo o človeški in pesniški rasti. V prostih verzih nanižane izpovedi temeljijo na pesnikovih izkušnjah, gre za nekakšen "pesniški mozaik vedenja o svetu in sebi", kot to imenuje avtor sam v zapisu na zavihku knjige. Zdi se, da je eno najdragocenejših spoznanj, ki veje iz Stresove knjige, to, da je še vedno in kljub vsemu živa vera v človeka, da je trdno zaupanje v tisto, kar je v človeku dobrega in kar pesnik imenuje svetloba. Vendar se svetloba ne prikaže kar tako, treba jo je odkriti, treba je iti na pot do nje. Na pot, ki je včasih tudi pot brezupa, kajti na njej so tudi križišča, kjer se nenadoma vpraša: Kam pa zdaj? In kaj je pravzaprav križišče? "Ena pot je vodila v temo/drugega v svetlobo," pravi pesnik in dodaja: "Večkrat pridem od tega križišča/da očistim svojo dušo".

Sicer pa je glavna tema Stresovega pesnjenja erotika, doživljanje odnosov med moškim in žensko. Izpovedi o tej temi so položene zdaj v usta moškega, zdaj v usta ženske. "Bila si kos mesa/ko si sedela in čakala.../Odprl sem vrata/poletje je zavelo skoznje/in življenje je dobilo smisel/.../ smel sem pripovedovati le o svetlobi", izpoveduje on. Ona pa: "Rada bi izkričala/ vso svojo pesem/ in bivala v drevsih/ in ljudeh". Pesnik čaka, da "dekletostane žena/ in jaz mož", tedaj "pogledaš mi v oči/ in me razsvetliš do dna". Pravi raj je enost obeh, se pravi, ko "stanujem v telesu njenem./ sijem v prostor z njenimi očmi".

Zbirka Pesmi o rajju je vsekakor vredna branja, čeprav ni na vseh mestih enako prepričljiva in kvalitetna. Marsikaj bi lahko izpadlo, strožji izbor bi ji bil v korist, prav tako jezikovni pregled.

IVAN ZORAN

Lov

Andrej Lutman se je na slovenskem literarnem prizorišču najprej pojavil kot pesnik s knjižnim prvencom Na prepihu in že s to svojo prvo knjigo pokazal, kot so ocenili kritiki, da je v središču njegovega literarnega snovanja igra z jezikom oziroma igra jezika. To svojo poglobitno

značilnost je prenesel tudi v svoja kratka prozna dela (zbornik Goločasje) in kratek roman LOV, ki je nedolgo tega izšel v Jurčičevi zbirki pri grosupeljski založbi Mondena.

V najnovejši Lutmanovi knjigi bomo torej zman iskali razvidno zgodbo z začetkom in koncem pa tudi junaka z vodilno idejo, kot to poznamo v strukturi te literarne zvrsti. Pisatelj je ostal v bistvu pesnik, asociativno kopiči besede, se poigrava s citati iz stvarne in leposlovne lovške ter druge literature (kar natančno in dosledno beleži v opombah) ter ustvarja nejasen, fantastičen svet, kot ga poznamo denimo iz karkovske proze. "Junaki" pripovedi, lovci, v njem lebdijo brez pravih dejanj, saj niso nosilci akcij in še manj velikih idej, ki bi jih vodile, ampak so "le nekakšna prestrašena in precej nesposobna družčina, krožek čudnih tipov, ki se jim prikazuje divjad, ki izgublja puške kjerkoli se le da, ki z divjadjo nimajo prav ničesar več", so "prestrašeno krdelo, ki brez ciljev, z nekakšno nostalgčno zaverovanostjo v svoje početje, neuspešno ponavljajo izpraznjeno gesto, ne da bi sami dobro vedeli zakaj", kot je zapisal v spremni besedi Zjagani jagri Matej Bogataj. Tako Lutmanov Lov deluje kot globalna metafora za izrinjenost sodobnega človeka iz svojega središča, lov pa ni lov na drugega in drugo, ampak nase.

Knjiga, ki obsega nekaj čez 60 strani, je sorazmerno bogato ilustrirana. Abstraktne ilustracije, ki so v sozvočju z vsebino knjige, je prispevala Mojca Oblak.

MILAN MARKELJ

telegrami

- Založba Kres je ponatisnila kratki roman BIČ IN VRTAVKA Andreja Capudra, tokrat je roman za razliko od prve izdaje necenzuriran. Pri isti založbi so izšli tudi ZGODOVINSKI KOMENTARJI škofa Giacomina Filipa Tommasinija.

- Izšel je zbornik DUNAJ IN SLOVENCİ, ki prinaša prispevke z istoimenskega lanskega simpozija.

- Pri založbi Mihelač je izšlo več novih knjig: kot knjižni novosti zbornik zapisov več avtorjev DEMON MARIJANA ROŽANČA in roman **Bogdana Novaka PUŠČICA**, kot ponatis pa TESTAMENT Janka Kersnika, KRIŽEV POT PETRA KUPLENJENKA Andreja Budala ter ZADNJI DNEVI V OGLEJU Alojza Carlja.

- Pri Mladinski knjigi je v zbirki Zenit izšel prevod dela HOKUS POKUS enega najbolj znanih svetovnih piscev znanstvene fantastike Kurta Vonneguta.

NOVO

ODVADITE SE KAJENJA
s pomočjo preizkušene mešanice,
pripravljene po izkušnjah naših prednikov

scaltea antinic

Zeliščna mešanica, ki jo zvečite, odganja potrebo po kajenju, pomirja, razkužuje usta in dihalne poti. Brez živčnosti in stresa se boste v nekaj dneh znašli na pragu zdravega življenja!

NAROČILA:

po telefonu (063) 36 239 vsak dan od 8.00 do 17.00 ure. Posiljamo po povzetju: P & P TRADE d.o.o. Ulica XIV. divizije 14, 63000 CELJE

Cena 1.925,00 SIT; poštnina je vracunana v cenol

SVET CENTRA ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO TREBNJE

Kidričeva 2, Trebnje
(telefon: 068/44-558, telefax: 068/44-183)

razpisuje delovno mesto

direktorja

Kandidat mora poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- visoka ali višja strokovna izobrazba pedagoško-andragnoške smeri
- opravljen strokovni izpit
- 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju strokovnih vzgojnih izobraževalnih del

Direktor CIK poleg zadev iz svojega delovnega področja opravlja tudi druga strokovna dela v obsegu in na način, ki se določi s sklepom in v skladu z dogovorjeno notranjo delitvijo dela in delovnim načrtom CIK.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na zgornji naslov s pripisom »prijava na razpis« v 8 dneh po objavi razpisa.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po objavi.

KOVINSKA GALANTERIJA
Konček Franc
Dobindol 28, 68323 Uršna sela
tel./fax. 068/65-278

- izdelujemo in montiramo opremo za vse vrste trgovin in poslovnih prostorov
- izdelujemo opremo iz nerjaveče pločevine
- izdelujemo in montiramo kovinsko skladiščne regale — police

Na zalogi imamo:

- nakupovalne košare
- vozičke za košare
- nakupovalne vozičke 75 l
- košare za embalažo
- košare za sadje
- blagajniški komplet košar
- stojala s štirimi košarami
- stojala s petimi košarami
- stojala za cigarete
- pregradne stene za v hladilno vitrino iz nerjaveče pločevine
- podstavke za shranjevanje načetih salam v hladilnih vitrinah iz nerjaveče pločevine
- pladnje iz nerjaveče pločevine za v hladilne vitrine

In še marsikaj, kar potrebujete v vaši trgovini! Vsi izdelki so kvalitetni in po konkurenčnih cenah. Se priporočamo!

Proga Ljubljana-Novno mesto

Ko je Državni zbor 8. maja 1890 sprejel zakon o gradnji dolenskih železnic je v Novem mestu zavladalo veselje. Dolenjske Novice poročajo:

Ko je naznanil telegraf, da je državni zbor sprejel predlog, da se zgradi dolenski železnica, je gospod župan dr. Poznik sklical mestne odbornike, da jim naznani veselo novice. Z navdušenjem se je sprejel. V dokaz svoje hvaležnosti pa je izvolila mestni zastop... nekaterih onih gospodov, ki so pridobili posebne zasluge za dolensko železnico za častne meščane. Tiggospodje so: državni poslanec g. prof. Šuklje, državni poslanec g. baron Šveglj in dalje do gospoda ministra Tafe in Bekheim...

Novomeščani so pa tudi brz zvečer pokazali, da vedo ceniti, koliko pomembna za Dolenjsko, zlasti še za mesto bode železnica. S kapiteljskega griča je donel uže popoludne strel ter daleč okoli naznanjal veselo novice - zvečer pa je bilo naše mesto lepo razsvetljeno... Med tem ko se je napravila lepa bakljada meščanske straže, požame brambe in družih društev ter vrla meščanska godba podala mestu in Kandiji je nekaj veselih komadov v proslavo radostnega večera.

Do pričetka gradbenih del je bilo potrebno pripraviti tehnično dokumentacijo, zbrati finančna sredstva, odkupiti potrebna zemljišča in razpisati licitacijo. Vladna komisija je 25. aprila 1891 pričela s obhodom trase. Koncesijska listina za gradnjo dolenskih prog je bila objavljena v Wiener Zeitung 16. decembra 1891. V njej je bilo med drugim določeno, da morajo biti proge zgrajene v dveh letih in pol. Ministrstvo za trgovino je 22. novembra že izdalo odlok o političnem obhodu (lokalnijski obravnavi). S postopkom na terenu so pričeli 29. marca 1892 v Ljubljani (Vodmat) in končali 29. aprila v Straži.

Proga iz Ljubljane do Novega mesta in Straže prečka 38 katastrskih občin, zemljo je moralo prodati 1133 posestnikov. Deželni odbor je še pred tem pozival posestnike in občine, naj podprejo gradnjo železniške proge s tem, da ne zahtevajo previsokih kupnin za zemljišča, da občine brezplačno odstopijo občinske pašnike, preko katerih gre trasa proge, itd. Nekateri občine so dale na razpolago potrebno kamenje in pesek brez odškodnine. Tako z odkupom zemljišč ni bilo težav. Zataknilo se je je pri lokaciji železniške postaje Novo mesto. Novomeški občinski mošje so o tem veliko razpravljali in vztrajali na tem, da mora biti železniška proga čim bližje mestu. Nakup dela glavninskih delnic so pogojevali s približanjem železniške postaje mestu oziroma občini. Spor so reševali 28. aprila 1891 na magistratu v Ljubljani, kjer sta bila prisotna tudi zastopnika novomeške občine. Njihovi zahtevi ni nihče nasprotoval ali ugovarjal, upoštevali pa jih kljub temu niso.

Licitacija za oddajo gradbenih del za progo Grosuplje-Novno mesto-Straža je bila 16. avgusta 1892 na Dunaju. Delo so prevzeli po odsekih od Grosuplje proti Straži: Anton Kis in Henrik Rabas, Emil Malberg, G. Ceconi, J. Gajšek in J. Radel ter Fr. Hoffman in Fr. Ricoletti (Novo mesto-Straža).

G. Ceconi je veliko gradil v Sloveniji, začel je pri gradnji borovniškega viadukta kot navaden delavec, kot ugleđen podjetnik in strokovnjak pa je pred rokom zgradil bohinjski predor pod Koblo (6339 m).

"Pričela se je zgradba..."

Odsek Grosuplje-Novno mesto so pričeli graditi 29. septembra 1892 na postaji Novo mesto (Bršljin).

Dolenjske novice o tem takole poročajo:

Na predvečer naznanjal je obhod naše mestne godbe, da ima biti kaj izvanrednega; svirala je podoknice preblagorodnemu gospodu okrajnemu glavarju, mestnemu županu in našem velezaslužnemu državnemu poslancu prof. Šukljeju. Na Kapiteljskemu marofu pa se je pričel umetelni ožen in odmeval strel. Dne 29. septembra popoldne ob 3. uri pa se je pomikalo gasilno društvo z godbo na čelu in skoro vse prebivalstvo, staro in mlado, na kraj, kjer se ima staviti kolodvor (ob novej cesti na Jelenčevji njivi). Veleblagorodni gosp. c. kr. okrajni glavar se gospo soprogo, milostljivi gosp. prošt Urh v spremstvu štirih duhovnih gospodov, mestni zastop, višji uradniki, gg. inženirji in podjetniki in zastopniki društev prijeljali so se na imenovani kraj. Na licu mesta, katero je bilo z zastavami okrašeno, bila je vrsta čedno opravljenih delavcev se svojim orodjem; na nekoliko vzvišenem prostoru pa je bila lepo urejena skupina inženirskih instrumentov. Ob vsakej strani pa jeden šotor za sveto opravilo blagoslovljenja in drugi šotor za odlično gospodo. Ko g. župan vse navzoče pozdravi, izrazi svoje veselje, da se začne dolgo zaželjeno gradnje ter da nato g. častnemu meščanu in poslancu Šukljeju besedo, kateri je govori tako-le: Slavna gospoda, čestiti rojaki! Napočil je torej oni dan, po katerem je tako živo hrepenela naša Dolenjska. Svečanost, katera je Vas danes zbrala v tolikem številu na tem prostoru, vidni dokaz je, da se je tudi v naših pokrajinah dolenskih pričela zgradba toliko zaželjene železnice. Jedno dobro leto še, in po mimidi dolini Krke odmeval bode ropot železniškega stroja ter železnični tir nas spravi v zvezo z velikim svetovnim prometom... S

poljedelskimi pridelki nismo mogli vun na večja tržišča, radi tega je zaostajalo naše poljedelstvo, obrtnija je popolnoma prenehala, kar je še bilo tavom dolenskih, so jedna za drugo nehale, naša kupčijo je onemagal in hiral - le še nekoliko let in neizogibna usoda, katera bi zadela prijazne naše pokrajine in prebivalstvo Dolenjske, bila bi tako žalostna, da si še kar predstavljati ne moremo. s tem da dobimo svojo železnico, da se mi ustopamo v krogotok svetovnega življenja - odpira se nam Dolencem pogled iz tužne sedanosti v boljšo, milejšo bodočnost. Cesar sam se je živo zanimal za to zgradbo...

Po govorih in bogoslužnih obredih se je začelo običajno zasajanje lopate. Prvi je zasadi lopato veleblagorodni g. c. kr. okr. glavar ter z lepimi slovenskimi besedami izrazil veselje nad začetkom gradnje prepotrebne proge... Drugi je zasadi lopato g. mestni župan... nato je zasadi lopato g. prošt v imenu Boga in svete Trojice, od katere izhaja ves slovenski blagoslov... Delavci, ki so ves čas slovesnosti imeli vsak svoje orodje, začeli so pridno kopati, zadovoljno občinstvo pa se je vračalo v mesto. Proslava se je končala s pesmijo pevškega zbora Lepa naša domovina.

Kljub začetnemu zagonu je delo zastajalo zaradi pomanjkanja delovne sile, zato so zaposlili tudi kaznjence iz zaporov in prisilne delavnice; nekaj delavcev so pritegnili z gradbišča kočevske proge. Tako je bilo oktobra 1892 na gradbišču proge Grosuplje-Novno mesto zaposlenih 1400 navadnih delavcev, 300 obrtnikov (kvalificiranih delavcev) in 52 glav živine. Na celotnem gradbišču dolenskih prog je bilo vključenih v gradnjo 4058 nekvalificiranih delavcev, 575 kvalificiranih delavcev in 198 glav živine. Zaradi pestrega sestava zaposlenih so imeli tudi več dela mestni stražniki v Novem mestu. Ti so 9. marca 1893 zaposlili mestni odbor za dodatno oborožitev do dograditve proge. Propili so "orožje levorverge ali puške, kjer za brambo proti napadu so naše sablje preslabe".

Še: Žival ima pravico do spoštovanja

Ugovor na članek s tem naslovom (DL 10. marca)

Pišem vam v zvezi s pismom bralcev z naslovom "Žival ima pravico do spoštovanja", ki govori o resoluciji ZN o zaščiti živali. Strinjam se, da smo ljudje zaradi svojega pohlepa in nezmernosti pripeljali do propada mnoge vrste in da se mora to spremeniti.

V drugem členu resolucije OZN piše, da ima vsaka žival pravico do človekovega varstva... Ne morem se strinjati s tako formulacijo, ki živali omenja kot nositeljice pravic. Nositelj pravic je lahko le tisti, ki doume, da mu pravice prinašajo dolžnosti in dolžnosti pravice. Tega pa živali niso sposobne. Kdor ni sposoben nositi odgovornost, tudi drugih pravic ne more imeti kakor le tiste, ki izvirajo iz tega, da živi. Vendar živali same svoje prizadete člane, to je tiste, ki v njihovem naravnem okolju niso sposobni preživeti, uničiti. Le človek se zaveda svoje drugačnosti, velikosti in neprecenljive vrednosti, zato ima vsak človek pravico, da živi, tudi če je umsko ali telesno prizadet. Človek mnogokrat s svojim mišljenjem in "skrbjo" za živali povečuje njihovo število, a uničuje zdravje vrste. Vrsta pa je pri živalih več kot posameznik. Nositelj pravic je lahko le posameznik in ne vrsta.

Živali so bitja, ki svoje življenje doživljajo na relaciji nagon - uresničitev nagona. Zunaj tega praktično ne živijo. Njihov svet je na nižji stopnji kot človeški. Ni je živali na svetu, ki bi mogla razumeti, da ima pravice in zato tudi dolžnosti.

Tako izrazoslovje kaže na to, da smo izgubili kompas v mišljenju. Menim, da je bolj prav govoriti o dolžnostih, ki jih imamo ljudje do živali (da jih ne mučimo, da jim pustimo, da so živali...), kakor pa govoriti o tem, da imajo psi, mačke, podgane itd. svoje pravice. Človek ima dar umnosti in samo on je lahko ne-umen. Večjega nesmišlja, kot je človekova neumnost ni! Živali se ravna po nagonih in ne po razumu, kar jim nagoni narekujejo, storijo, takoj ko je mogoče. Samo človek se zaradi svoje duhovne razsežnosti od nagonov oddaljuje in se podreja morali, etiki ali samovolji. Vendar si vsak od nas zgodnje vrednotni sistem, po katerem se ravna.

Zbiranje podpisov za podporo tej resoluciji bo nedvomno uspešno. Zalosno pa je, da kadar gre za dolžnosti človeka do sočloveka, za varovanje človeških življenj, pa naj bo prepoved splava, preprečitev evtanazije, ali pa zavzemanje za mir, ni enaknega navdušenja, še manj uspeha. Mislim, da smo res bolni. Morali bi k zdravniku, ki naj nam pomaga do zdrave pameti. Da ne bi govorili o pravicah živali, ampak o naših dolžnostih do njih, da ne bi govorili samo o pravicah, ampak tudi o dolžnostih.

Tudi če je to deklaracija OZN, ni nujno, da je zgrajena na zdravi pameti. Osebnost sem proti vsaki taki resoluciji ali zakonu, ki govori o pravicah živali. Isto vsebino bi spremenil tako, da bi govorila o dolžnostih ljudi do živalskega sveta.

ANDRÉJ M. POZNIČ

NERESNICE O GENERALSKIH ČINIH

Na podlagi pisanja v zadnji številki revije Mladina se v slovenski javnosti razširjajo neresnične informacije o nenadnem imenovanju večjega števila generalov v slovenskih oboroženih silah ureja področje činov, pogojev za dodelitev činov in povišanje vojakov, slušateljstvo vojaških šol, podčastnikov in častnikov v MORS Uredba o činih in poviševanju v Ministrstvu za obrambo Republike Slovenije (Ur. list 26/93 z dne 28.5.1993). Po tej uredbi obstajata v obrambnih silah Republike Slovenije dve kategoriji činov: dejanski čin in naslovni čin. Dejanski čin posameznik pridobi na podlagi rednega napredovanja in ob izpolnjevanju s prej omenjenimi uredbi določenih kriterijev, medtem ko pravico do naslovnega čina pridobijo vojaški obvezniki z razporeditvijo na dolžnost v stalnem sestavu oz. s postavitvijo po vojni formaciji (15. člen Uredbe o činih in poviševanju v MORS). Pravica do naslovnega čina preneha, ko vojaški obveznik preneha opravljati dolžnost, s katero je pridobil naslovni čin. V Sloveniji imamo tako 6 brigadirjev, in ne 28. MINISTERSTVO ZA OBRAMBO

Zakaj v celoti podpiramo Janeza Janšo

Stališče SGS N. mesto

Glavni odbor Slovenske gospodarske stranke Novo mesto je razpravljal tudi o dolgotrajni kampanji proti predsedniku SDSS in obrambnemu ministru Janezu Janši. Kampanja ne temelji na zastrankarsko demokracijo prikrojnih polresnicah.

Janša je kot obrambni minister jamstvo, da je in bo ostala slovenska vojska ideološko in politično nevtralna. Zaradi tega je Janša poglobljena ovira za spremembo tega stanja, kar hočejo nekateri, ki očitno želijo uveljaviti staro jugoslovansko prakso, kjer je bila JA "oborožena pest" ene ideologije, ene stranke in ene oblasti. Te naloge v slovenski vojski seveda ni mogoče uveljaviti, dokler je obrambni minister Janša. Njegova odstranitev bi pomenila tudi čistko v slovenski vojski, saj bi bilo treba odstraniti vse tiste častnike, ki se, enako kot obrambni minister, zavzemajo za ideološko in politično nevtralnost slovenske vojske. Žal pa se pomena Janeza Janše ne zavedajo vsi, ki so za demokracijo sodobne vrste, temveč podcenjujejo napade nanj čeprav je dejstvo, da bi bil "padeč" obrambnega ministra Janše za slovensko demokracijo prava katastrofa.

Da bi mu škodili, so nekateri šli tako daleč, da so z osiromašenjem proračuna, namenjenega za obrambo, poslabšali možnosti Slovenije za obrambo. To je huda napaka, ki se nam lahko vsem usodno maščuje.

Ker se Janša zavzema za sodobno, demokratično in pravično slovensko državo in družbo, nasprotuje korupciji, divjemu lastninjenju in drugim anomalijam, smo ga sklenili v celoti in povsem podpreti.

SGS Novo mesto predsednik: JOŽE RANGUS

- Omenjena stališča glavnega odbora Slovenske gospodarske stranke Novo mesto je obravnaval tudi koordinacijski odbor SGS (6. KO SGS) za Belo krajino, Dolenjsko, Posavje in kočevsko-ribniško območje in jih v celoti podprl.
Koordinator MILOVAN DIMITRIČ

Država mora zgraditi šolo na Drski

Vroč zbor občanov: bomo izigrani ob postavitvi zadnje osnovne šole v novomeški občini, ko se bo 31. maja iztekel sedanji občinski samoprisepek?

Navzlic zaključni udeležbi občanov Drske na zboru, ki je bil 10. marca v centru srednjih šol v Šmihelu, se zbranim ni bilo težko odločiti: vsi so za predlog Sveta enakih mestnih krajevnih skupnosti za ustanovitev mestne občine Novo mesto. Nič nimajo proti morebitnim pridružitvam tistih obrobnih sosednjih krajev ali njihovih skupnosti, ki so že zdaj z mestom funkcionalno povezane. Morebitne špekulacije takih pridružitvev, da bo "mesto hitro posrbelo za vse, kar v teh KS še manjka...", bodo ostale seveda na trilih nogah.

Občani so pohvalili pregledna poročila v nedavno izišlem časopisu Naše mesto, v katerem je Skupnost krajevnih skupnosti pregledno predstavila svoje izkušnje, ki so osnova tudi za nadaljnje delo. Z dosedanjim krajevnim samopriskom je 11 KS v mestu ogromno naredilo: njihov trud se pozna na vsakem koraku. Zato so na zboru hitro sprejeli predlog novega referendumskega programa za nadaljnje urejanje okolja, v katerem živi nad 5.000 občanov našega mesta.

Poročila, ki so jih na zboru dopolnili Franc Smerdu, Marjan Smrke, Ciril Atelšek, dr. Ravbar, inž. Kotnik in drugi ter v imenu občinske uprave zlasti inž. Jože Preskar, so ljudem olajšala sklepanje, pripomogla pa so tudi k dobrih dopolnilnim predlogom. Novi samoprisepek za 11 KS naj bi začel teči po 1. juniju letos, znašel pa naj bi en odstotek: prva polovica bi šla za skupne ureditve v mestu, z drugo polovico pa bi spet razpolagala vsaka KS po svojih potrebah.

Trša in hudo vroča je bila razprava glede postavitve nove osnovne šole na Drski. Je zadnja v sedanjem ob-

Krščanski demokrati znamo delati

Delovni uspehi naših članov v organih oblasti kažejo, da smo slovenski krščanski demokrati stranka samozavesti in da znamo delati z optimizmom

Na decembrskih volitvah 92 smo SKD dobili 15 poslanskih sedežev v Državnem zboru. Kmalu za tem smo stopili v vlogo in prevzeli štiri pomembne resorje. Naših 15 poslancev, štirje ministri, šest državnih sekretarjev in mnogo strokovnih sodelavcev je trdo prišlo za delo.

Na področju cestne infrastrukture je bilo končan nekaj projektov. Vse leto 1993 so potekale temeljite priprave na začetek izgradnje mnogih avtocestnih odsekov, ki se bodo začeli graditi v letošnjem letu. V jeseni je bila v ta namen ustanovljena Družba za izgradnjo avtocest. Na železnici je bilo v preteklem letu desetak manj izgub kot leto prej. Pripravljena je reorganizacija PTT podjetja, ki bo v letu 1994 po evropskem vzorcu delovalo kot Pošta in Telekom (unikacije). Cene za priključitev telefonskih priključkov se znižujejo. Omeniti je potrebno še prizadevanja za direktne povezave z drugimi državami (prej smo bili povezani prek jugoslovanskega sistema). Slovenija je od 1. februarja članica Centralnega urada za mednarodni železniški transport in od 10. februarja Pomorske mednarodne organizacije.

Ministrstvo za promet in zveze vodi naš minister g. Igor Umek. Njegova desna roka pa je gotovo državni sekretar za ceste g. Marjan Dvornik. Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo vodi g. Jože Osterc, državni sekretar pa je g. Ivan Obal. Oba sta člana naše stranke. Kot prvi med ministri je minister Osterc ponudil sprejem parlamentu strategijo razvoja slovenskega kmetijstva. Obljubili smo prizadevanja za zaščito slovenskega kmeta in to obljubo izpolnili s sprejetjem zakona o posebnih dejavjih pri uvozu kmetijskih pridelkov in hrane. V obdobju od prevzema ministrstva je prišlo do cenovnih sprememb pri mleku, mesu in pšenici in s tem prilagajanjem odkupne cene mleka tekoči rasti stroškov. Nezaželenost kmetov ponekod ima vzroke v neprilagojenem delovanju zadrug in hranilno-kreditnih služb. Še vedno je nerešeno vprašanje organizacije kmetov in njihova vloga v zadrugnem sistemu. To problematiko bomo skušali rešiti v novem zakonu o kmetijski gospodarski zbornici.

V preteklem letu je začel delovati Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, ki začneja delo pri vračanju nacionaliziranih zemljišč. Prav tako je bil

ustanovljen Zavod za gozdove Slovenije.

Ministrstvo je pri vladi iztržilo tudi precej sredstev za odpravo posledic suše. Od 6. novembra 1993 je Slovenija članica OZN za prehrano in kmetijstvo (FAO).

Ministrstvo za notranje zadeve vodi prvič politik novega kova brez vsakršne komunistične preteklosti, to je g. Ivo Bizjak. Njegov državni sekretar je g. Andrej Šter, član ND pri SKD. Ministrstvo izvaja preobrazbo slovenske policije v smeri uveljavitve uspešnega in učinkovitega policijskega sistema sodobne države. Na tem ministrstvu so se vse leto izredno angažirali pri pripravah reorganizacije uprave in lokalne samouprave. Zelo obsežno delo opravljajo službe ministrstva pri odkrivanju raznih kriminalnih dejanj, ki so v javnosti poznane kot afere. Lani se je ministrstvo povežalo s centralo Interpola.

Na področju zunanje politike si je Slovenija utrdila ugled po zaslugi trdega dela ministra Lojzeta Peterleta. V preteklem letu so bila odprta nekatera diplomatska konzularna predstavništva Slovenije v tujini. Mesto veleposlanika v Parizu je prevzel dr. Andrej Capuder, v Otavi pa g. Marijan Majcen - oba člana SKD. Minister Peterle je opravil v preteklem letu nekaj zelo pomembnih obiskov v tujini: Bil je v Franciji, Veliki Britaniji, Vatikanu, Iranu, ZDA, Španiji, Aziji itd. Slovenijo pa so obiskali nekateri pomembni državniki. Ministrstvo se redno odziva na mednarodna politična dogajanja v svetu in v sosesčini. Še posebej so občutljiva vprašanja med Slovenijo in Hrvaško. Ta vprašanja je možno reševati le strokovno in strpno.

Slovenija je bila maja 1993 sprejeta v polnopravno članstvo Sveta Evrope, aprila pa smo podpisali paket sporazumov o sodelovanju z Evropsko skupnostjo. Slovenija je članica 29 enakopravnih organizacij in 16 zvez in strokovnih združenj.

Pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve deluje naš državni sekretar za družino dr. Drago Čepar. Na področju družinske politike smo dosegli sprejem resolucije o temeljnih oblikovanju družinske politike, konec novembra pa je bil sprejet zakon o družinskih prejemkih, ki pomeni prvi korak pri uresničevanju te resolucije. Prav tako se sektor za družino dejavno vključuje v priprave za mednarodno leto družine.

Naši ministri in poslanci so bili še posebej aktivni pri sprejemanju zakonodaje, povezane z uveljavitvijo poštenega lastninjenja in razvoja gospodarstva. Kot zanimivost naj povem, da je DZ sprejel v letu 1993 kar 273 različnih zakonov.

Naš član g. Janko Deželak, znani ekonomist in gospodarstvenik, je direktor Agencije za sanacijo bank. Pozitivne gospodarske rasti in razvoja ne bo mogoče doseči brez ozdravljenega bančnega sistema in delovanja bank na zdravih tržnih principih in ne po političnih naročilih kakor v preteklosti.

Iz naštetega je razvidno, da smo slovenski krščanski demokrati stranka samozavesti, dela in dolgoročnosti. Svoje delo smo začrtali na vrednotah, kot so vzajemnost, pravičnost in resnicoljubnost. Delati znamo z optimizmom in v tem je naš uspeh.

BRANKO NIMAC organizacijski tajnik SKD dr. VIDA ČADONIČ-ŠPELIČ poslanka SKD v DZ

● *Hitro bomo napredovali le, če bomo šli dovolj počasi.*

● *Srce ima svoje razloge, ki jih razum ne pozna.* (Pascal)

Opomini, ki begajo ljudi

Zakaj Elektro izstavlja ob opominu še račun?

Vse mogoče se dogaja dandanes v stremljenju za čim večjim zaslužkom. Tak primer so videli opomini na plačilo električne energije, ki jih pošilja PE Elektro Novo mesto. Račun in opomin sta si namreč enaka.

Opomin naj bi bil opozorilo za neizpolnjene obveznosti, Elektro pa si je izmislil nov način izterjave dolga, in sicer tako, da vam ponovno pošljejo račun, pod njim pa napišejo, da je opomin. Tako zmedejo človeka, da ni prav obveščen, za kaj naj še enkrat plača račun. In če nima vse lepo urejeno v mapi, se lahko zgodi, da plača račun še enkrat, saj se ustraši opomina. Menim, da je takih primerov precej, saj predvsem mlajši, ki šele

začenjajo gospodinjiti, nimajo teh stvari urejenih pa še časa imajo malo, zato pač plačajo, ko zagledajo opomin in račun, ne vedo, da so račun plačali v drugo. Tako Elektro pokasira še enkrat največkrat že tako previsok račun. Upam, da se ob polletnih ali letnih končnih obračunih poročajo tudi taki dvakrat plačani zneski.

O tem sem sklenila napisati pismo za časopis, ker sem slišala, da ima težave z razumevanjem računovopominov kar precej ljudi. Prav bi bilo, ko bi se Elektro potrudil in natisnil take opomine, ki bi opominjali le na plačilo neplačanih računov.

SONJA MIŠJAK, Novo mesto

Zaprosili so zdravstveno ministrstvo

Odgovor iz kabineta L. Peterleta, zunanjega ministra

Potem ko sem napisal, da manjka vitamina za najmlajše otroke, in sem iz pojasnenih razlogov o tem obvestil tudi gospoda Lojzeta Peterleta, je gospod Leon Marc, osební tajnik gospoda Peterleta, v pismu, naslovljenem na moj naslov, pojasnil, kako in kaj je z zadevo. V pismu je med drugim zapisal, da je o pomanjkanju vitamina obvestil tudi kabinet ministra v Ministrstvu za zdravstvo, ki je edino pristojno za obravnavano področje. Zapisal je tudi, da je po naročilu ministra Peterleta tam prošil, naj ustrezen način premostitve trenutno pomanjkanje vitamina D3 v Sloveniji.

Zato, ker so v Ministrstvu za zunanje zadeve prebrali pismo o težavah državljanov, ker so na pismo hitro in prijazno odgovorili in ker so pristojno ustanovo prosili za premostitev trenutnega pomanjkanja vitamina, se najlepše zahvaljujem vsem, ki so se potrudili za omenjeno zadevo.

MARTIN LUZAR, Gabrje, Loka 12 68321 Brusnice

ZELENI SLOVENIJE O "NOVI" LDS

Ob združevanju štirih t.i. sredinskih strank so nekateri državljani morda zmotno pomislili, da se v LDS utapljamu tudi Zeleni Slovenije. Temu seveda ni tako: z LDS se je združila stranka ZEISS, ki je 16.3.1993 v nasprotju z zakonom prevzela del zaščitenega imena Zelenih Slovenije in s tem med ljudi vnašala programirano zmežo. Kljub temu da združitev balkanizira Slovenijo (vladajoča LDS je z njo brez volitev pridobila 9 novih poslancev!), opozarjamo na njeno pozitivno razsežnost: politični prostor se je s tem dejanjem poenostavil in razčistil, sateliti, ki jih je vladajoča nomenklatura leta 1989 poslala ustanavljati nove stranke, pa so se vrnili v domače oporišče. Zeleni Slovenije bomo seveda ostali samostojni, tudi v bodoče se ne bomo ozirali niti na desno niti na levo, naše barve pa bodo še bolj razpoznavno zelene.

Za Zelene Slovenije predsednik VANE GOŠNIK

NAJVEČJI NOVOMEŠKI ŽULJ

V soboto, 26. februarja, je bil v hotelu Metropol seminar politične akademije Janeza Evangelista Kreka, kjer so udeleženci seminarja, med ostalim delom imeli tudi praktične preskuse. Eden izmed njih je bila tudi izvedba ankete med Novomeščani, ki je pokazala, da večino Novomeščanov najbolj moti neurejenost prometa v središču mesta. Stranka Slovenskih krščanskih demokratov, ki je seminar organizirala je z rezultati ankete dobila smernice, na katerem področju jo čaka največ dela. Udeleženci seminarja so prepričani, da je rešitev v zaporu mestnega jedra po vzoru zahodnoevropskih pa tudi že veliko naših mest. Tudi s tem dejanjem lahko Dolenjci naredimo korak bližje k Evropi.

POTOŠKI RIKO ŠE NAD VODO

LOŠKI POTOK - Stečaj Rika, ribniškega paradnega konja, je usodno vplival na celotni položaj občine, je bolj pa na še tako zaostrene socialne razmere delavcev tudi v potoškem obratu. V pogovoru z direktorjem potoškega obrata Vinkom Bambičem smo izvedeli da kljub težavam še vedno "plavajo nad vodo". Res jih je prizadela celotna agonija, izguba trgov, pomanjkanje obratnega kapitala, tako da so tudi v tem obratu bili prisiljeni izvesti nekatere ne ravno prijatne spremembe in ukrepe, zlasti plače niso več primerljive s preteklimi leti. Bambič pravi, da je še mnogo nejasnosti z lastninskimi preoblikovanjem, in ni želel o tem govoriti, nikakor pa ne pomišljajo z ukinitvijo proizvodnje. Nasprotno, kaže, da se odpirajo novi trgi, upa, da se obratu obetajo boljše časi.

A. K.

IGRICA ŠKRAT KUZMA DOBI NAGRADO

18. februarja smo v jedilnici naše osnovne šole članice gledališke skupine Sončnica zaigrale igrico Škrat Kuzma dobi nagrado. Igrica se je začela ob 17. uri. Preden smo pričele, smo vse igralke odšle na oder in zapele pesmico Sončnica. Potem smo zaigrale igro. Jaz sem bila škratica. Škrat Kuzma in drugi škratje smo se kar dobro odrezali. Gledalcem, posebno otrokom, je bila igrica všeč in na koncu so nam navdušeno zaploskali.

TANJA VRTAR
Mladi novinarka
OŠ Dolenjske Toplice

ZIMSKI ŠPORTNI DAN

V petek, 18. februarja, smo na osnovni šoli v Šmarjeti izpeljali zimski športni dan. V mrzlem jutru smo učenci najprej pomakali in se ogreli s toplim čajem. Učenci prvih in drugih razredov so se sankali in smučali na hriščku za šolo, ostali pa smo se napotili na hrib Gomila, ki je nekaj sto metrov oddaljen od šole. Nekateri učenci smo se rajše odločili za pohod na Vinji vrh. Na Gomili smo organizirali tekmovanje v veleslalomu, sankanju s sanmi in vrečami, napolnjenimi s senom, najbolj pogumni pa so se po hribu spuščali na traktorskih zračnicah. Eden od veleslalomistov je nesrečno pristal v manjši jami, vendar se ni poškodoval. Po trije najboljši iz vsake discipline so prejeli medalje in diplome. Kljub mrazu smo se vsi zabavali in ob 12. uri zaključili športni dan.

IRENA RANGUS
in BERNARDA MACEDONI
8. b, novinar, krožek
OŠ Šmarjeta

SEJEM UČIL IN ZNANJA - Gospodarsko razstavišče v Ljubljani je bilo ves minul teden v znamenju 14. sejma učil, ki je letos potekal pod geslom "Učenje in igra". Predstavilo se je 93 razstavljalcev iz 11 držav. Med njimi so bili tudi nekatere šole in ustanove iz Dolenjske. Uspešno se je predstavil turistični krožek iz šole Šmarjeta z raziskovalno nalogo Naša mlaka in vse o gradu Klevež. V sliki in besedi se je predstavila s svojo nalogo "Ohranimo zemljo zeleno" tudi bivša ekipa osnovne šole Grm iz Novega mesta: Mirko Graberški, Matic, Fortuna in Dejan Stipič. (Foto: J. Pavlin)

KNJIGA, MOJA PRIJATELJICA - Zadnji dan počitniškega srečanja mladih knjižnih moljev v sevniški knjižnici je minil v nestrpnem pričakovanju zbiranja glasovalcev za Naj... knjigo. Štirideset mladih bralcev je odločilo, da prvo mesto v akciji, ki je potekala ves teden, pripade zbirki Pet prijateljev, tesno pa sledijo Zvesti prijatelj. Beno (za v časopis želi biti Benjamin) je izžrebal srečnega dobitnika knjige Walta Disneyja Bambi, dvanaestletnega Gorazda Cimperška (na sredini), ki je knjigo takoj zamenjal za nekaj bolj resnega in izbral Robinhooda istega avtorja. (D. Krošelj)

"POGLEJTE, KAJ VSE ZMOREMO!" - Skupina triletnih "piščančkov", ki jo v labodovem vrtcu v Ločni vodita vzgojiteljica Mirjana in Ivica, je prejšnji četrtek popoldan starše, stare starše in vse ostale veselo presenetila. S pesmijo, igro in plesom so otroci pokazali, da so že veliki korenjaki in da se v vrtcu marsičesa nauče. Da bi videli, če so spretni tudi njihovi starši, so morali pred njihovimi kritičnimi očesi tudi oni zapeti in zaplesati Našo četico. (Foto: J. Domiž)

BILI SMO V GLEDALIŠČU

Otroci od 1. do 4. razreda smo se v torek z avtobusi odpeljali v Ljubljano. Bili smo gostje Šentjakobskega gledališča. Čeprav so bile ravno počitnice, si je kar 150 otrok ogledalo igro Pika Nogavička. Zgodbo o Piki poznamo otroci po vsem svetu. Napisala jo je švedska pisateljica Astrid Lindgren. Navihano, iznajdljivo, močno in bistro Piko je igrala Katarina Batagelj. Igra je bila vsem zelo všeč. Občudovali smo tudi dvorano in oder. Prvič smo bili v pravem gledališču. Na koncu predstave sem igrala Piko v imenu vseh čestitela in ji podarila šopek pomladnega cvetja.

SIMONA LUZAR

3. a, OŠ Škokljan

GRADNJA TELOVADNICE

Nekaj časa se je po naši šoli šušljalo, da bodo pionirjevi delavci začeli graditi telovadnico. Nekega dne so res pripejajali in postavili različne objekte ter stroje. Potem so nadaljevali z gradnjo, nas pa je mučila radovednost. V zemljo so izkopaljame in jih ogradiji z lesom. Na vходу šole pa so postavili napis "Ni v hoda" in priključili debelo ključavnico. Delavci je presenetil sneg. Gradnjo so morali ustaviti. Nova telovadnica naj bi bila zgrajena do zaključka letošnjega šolskega leta.

ALENKA BIBIČ
in SILVIJA PODVINSKI
5. r, OŠ Globoko

NAJSTAREJŠA KNJIGA

V naši šolski knjižnici se skoraj vsak dan zgodi kaj novega. Tako so naši mladi knjižničarji s knjižničarko Silvo Kirn zbirali najstarejše knjige v naših krajih že od začetka šolskega leta. Najstarejša knjiga je stara 177 let. Razstavo so pripravili ob kulturnem prazniku, mi pa smo jo pri slovenskih urah obiskali. Zvedeli smo še marsikaj, saj so pripravili miselne vzorce o tem, kako se je razvijala pisava, katere pisave poznamo in na kakšne materiale so pisali.

PETRA STANIŠA
novinar, krožek
OŠ Stopiče

ZMAGA V ZABUKOVJE - Na občinskem tekmovanju Mladi in kmetijstvo v Tržišču so preteklo soboto mladi Zabukovljani dokazali, da so zelo dobro pripravljeni na državno tekmovanje, ki bo ravno po njihovi zaslugi v soboto, 26. marca v Sevnici. Aktualni državni prvaki so namreč v Tržišču zasedli prva tri mesta, šele četrta pa so bili mladi kmetijci iz Tržišča, ki so podobno kot gostje iz Zabukovja nad Sevnico na kvizu sodelovali s po štirimi ekipami. Prva in druga ekipa Zabukovja sta redni del tekmovanja, v katerem so tekmovalci odgovarjali na vprašanja o turizmu na kmetijah, ribogojstvu in etologiji ter o gnojenju, končali z enakim številom točk. Obe ekipi sta se sicer uvrstili na področno tekmovanje za Posavje, ki bo v soboto v Brežicah, a za prestiž in prvo nagrado sta odgovarjali še na dodatna vprašanja. Helena Špes, Andreja Kunšek in Bojan Kopal (na posnetku od leve proti desni) iz prve ekipe Zabukovja spet niso naredili napake in so zasluženo zmagali. (Foto: P. P.)

moderna interieri

Cesta herojev 28 tel.: 068/22-798
68000 Novo mesto fax: 068/21-959

Vam nudijo široko izbiro pohištva domačih in tujih proizvajalcev po ugodnih cenah. Na zalogi ortopedske vzmetnice vseh dimenzij po zelo ugodnih cenah!

Obiščite nas in se prepričajte.
Delovni čas: od 8. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

DIJAŠKI DOM LIZIKE JANČAR

je edini dom samo za dekleta v Mariboru, kjer skrbimo, da bi dekleta:

- dosegla čim boljše rezultate v šoli,
- ustvarjalno izrabile prosti čas,
- čutile, da postaja v času šolanja to njihov drugi dom.

Zato jim v domu nudimo:

- tople, svetle spalnice, učilnice, zdravo prehrano,
- strokovno pomoč pri učenju,
- računalniško učilnico, glasbene instrumente, pisalne stroje, šivalne stroje in organizirane tečaje,
- stalne kulturne prireditve, razstave v domskem razstavišču LIJA,
- fitness naprave, športne rekvizite za rekreacijo.

Smo v stalnem stiku s šolami, ki jih obiskujejo dijakinje.

Če želite zagotoviti svoji hčeri dobre pogoje za nadaljnje šolanje, nas pokličite po telefonu (062) 39-331, pišite, še najbolj veseli pa bomo, če nas obiščete na Titovi cesti 24 a.

OMOGOČITE SVOJI HČERKI NAJBOLJŠE!

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva ter občane obveščamo, da je po sklepu Izvršnega sveta skupščine občine Novo mesto, sprejetem na seji dne 22. 2. 1994 (sklep objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 11/94 z dne 28. 2. 1994),

**JAVNO RAZGRNEN
OSNUTEK PROSTORSKIH UREDITVENIH POGOJEV ZA SANACIJO DEGRADIRANEGA PROSTORA V OBČINI NOVO MESTO**

v času od 1. marca do 30. marca 1994

v prostorih Skupščine občine Novo mesto, Ljubljanska c. 2, I. nadstropje.

JAVNA OBRAVNAVA

osnutka prostorskih ureditvenih pogojev bo:

- **22. marca (torek) 1994 ob 19.00 uri**, v sejni sobi Zavarovalnice Tilia (III. nadstropje),
- **23. marca (sreda) 1994 ob 19.00 uri**, v osnovni šoli v Sentjerneju,
- **24. marca (četrtek) 1994 ob 19.00 uri**, v prostorih krajevnih skupnosti Žužemberk v Žužemberku.

Do poteka javne razgrnitve osnutka lahko podate pisne pripombe, mnenja in predloge na krajih razgrnitve ali pa jih pošljete Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora Zavodu za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje občine Novo mesto, Ljubljanska 2. Na javni obravnavi bodo navzoči izdelovalci osnutka dokumenta, ki bodo dokument podrobneje obrazložili in prisotnim dajali pojasnila.

Vljudno vabljeni!
Sekretariat za varstvo okolja
in urejanje prostora
Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje občine Novo mesto

marketing**DOLENJSKI LIST**

tel. (068)323-610

fax: (068)322-898

d.d. LJUBLJANA
ENOTA KRŠKO

LASTNIKI GOZDOV, KMETJE

Do danes ste prodajali hlodovino. Mi odkupujemo tudi slabši les, sušice in ostali les, kateri danes največkrat ostaja v gozdu.

Odkupujemo celulozni les smreke/jelke in bukve, debeline od 8 cm naprej.

Vse informacije na tel.: 0608/21-110, int.: 471, 472, 478.

IZVRŠNI SVET SKUPŠČINE OBČINE NOVO MESTO

objavlja

JAVNI RAZPIS ZA PODELITEV KONCESIJE ZA OPRAVLJANJE LEKARNIŠKE DEJAVNOSTI

Na podlagi 13. člena Zakona o lekarniški dejavnosti (Ur. l. RS, št. 9/92) razpisujemo podelitev koncesije za opravljanje lekarniške dejavnosti za:

1. območje ožjega središča Novega mesta

Na razpis se lahko prijavijo fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz 14. člena Zakona o lekarniški dejavnosti.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo priporočeno na naslov: Občina Novo mesto, Sekretariat za družbene dejavnosti, Kettejev drevored 3, Novo mesto.

Rok za prijavo na razpis je 8 dni po objavi.

O podelitvi koncesije bomo kandidate obvestili v 15 dneh po opravljeni izbiri.

Gradnja Zalec**ZDRUŽILO NAS JE SREČNO NAKLUČJE**

VEŽEJO NAS VARČNOST, VARNOST IN ZANESLJIVOST...

Gradnja Zalec IN *sahiedol* STA DOSLEJ SAMO PRI NAS PRODALA 2.000.000 (da, prav ste prebrali, dva milijona!) METROV DIMNIKOV. ZAKAJ? JASNO, ZA MODERNA KURIŠČA MODEREN DIMNIK! SAMO *Gradnja Zalec* PONUJA ATESTIRANE DIMNIKE *sahiedol*, MED NJIMI PA NOVOST - POLNO IZOLIRAN *sahiedol* DIMNIK Z 10-LETNO GARANCIJO

NEPREMAGLJIVA ZVEZA

IZŠLA JE
MARČEVSKA
ŠTEVILKA
REVJEJE E-ŠPORT

Fotoreportaža z Lillehammerja: deset strani ekskluzivnih barvnih fotografij.

Iz ostale vsebine:

- * Kaj je v posebnem intervjuju povedal hokejist Acroni Jesenic, Ildar Rahmatulin?
- * Srečko Katanec: Rad bi se preizkusil v vlogi trenerja.
- * Zmago Sagadin zapuška slovensko košarko.
- * Kaj so pred spomladanskim prvenstvom nakupili v slovenskih nogometnih klubih?
- * Portret mlade madžarske plavalke Krisztine Egervári, ki je že s 14 leti osvojila olimpijsko zlato v Tokiu 1988.
- * Velikani športa: Walter Steiner - letiči rezbar iz Švice.
- * Zanimivosti s turnirja Australian Open 94, ali zakaj bo Avstrelac raje stavil na konja kot na Steffi Graf?
- * Formula 1: Alain Prost - figa mož z milijoni v žepu?
- * Znanost in šport: Pet minut za vitamine.

Tudi tokrat nismo pozabili na nagradne igre: križanko, olimpijski kviz in Hitovo ruleto.

E-ŠPORT - INFORMATIVNA, ATRAKTIVNA IN EKSKLUZIVNA REVJIJA ZA LJUBITELJE ŠPORTA. Dobite jo pri vašem prodajalcu.

Kritika ravnanja policistov

Voznikoma pobrala vozniki

V soboto, 19. februarja, sta policista Črne in Oštir s krške policijske postaje nekaj po 20. uri na novomeškem območju v Zameškem prišla na dvorišče Jožeta Oštirja in ga kaznovala z denarno kaznijo. Ko je Oštirjeva žena slišala prerekanjem, zagledala policista in jima rekla, da nimata kaj iskati na njihovem dvorišču. Odšla sta proti Kostanjevici.

Nato sem se iz Zameškega pripeljal jaz, Alojz Dvojmoč s Smednika. Ko me je policist ustavil, me je vprašal, kaj sem pil. Odgovoril sem mu, da pijem vsak dan. Nato mi je policist Černe rekel, če bom pihal, vprašal sem ga, če je obvezno, na to pa mi je odgovoril, da ni. Na to je pripeljal Jože Kosmač iz Mršče vasi, ki ga je zaustavil policist Oštir in tudi njega povprašal tako kot mene. Zadeva se je začela zaostrovanje. Policist je od Jožeta na silo zahteval, naj ponovno piha, ker v dveh prejšnjih poizkusih ni pokazalo nič alkohola. Kosmač mu je na to dejal, da nima namena celo noč pihati in je zahteval svoje dokumente, ki pa jih policist ni hotel izročiti. Tudi meni je vzel vozniško, s čimer se jaz nisem strinjal, ker nisem bil pijan, saj že tri tedne uživam močno zdravila.

Mislil, da policista nista postopala zakonito. Avtomobilov nista pregledala, pobrala sta le vozniška dovoljenja in hkrati dovolila, da sva se odpeljala naprej. Po moje bi o tem v vsakem primeru morala obvestiti policijsko postajo v Sentejnerju.

ALOJZ DVOJMOČ
Smednik

V petek, 18. marca

predstavitev gum MICHELIN

v salonu AUTOCOMMERCE Novo mesto
Cesta herojev, tel.: 068/321-000, fax. 068/21-420

Prisrčno vabljeni!

AUTOCOMMERCE AUTOCOMMERCE AUTOCOMMERCE

OBVESTILO

Vse, ki so nedovoljeno posegli v prostor, podjetja, druge organizacije, stranke in društva ter občane obveščamo, da je po sklepu Izvršnega sveta Skupščine občine Trebnje, sprejetem 18.2.1994 (sklep objavljen v Uradnem listu RS št. 9/94 z dne 23.2.1994),

JAVNO RAZGRNEN

Osnutek Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za sanacijo degradiranega prostora v občini Trebnje.

Osnutek je javno razgrnjen v prostorih Zavoda za urbanistično načrtovanje Trebnje.

JAVNA OBRAVNAVA

navedenega osnutka bo v

SREDO, 23. MARCA 1994, OB 15. URI

v sejni sobi Skupščine občine Trebnje.

V času razgrnitve lahko daste pripombe in predloge na kraju razgrnitve, na javni obravnavi ali jih pisмено posredujete Zavodu za urbanistično načrtovanje Trebnje.

Udeležite se javne obravnave, kjer vam bomo posredovali podrobnejše obrazložitve in pojasnila.

VLJUDNO VABLJENI!

ZAVOD ZA URBANISTIČNO
NAČRTOVANJE TREBNJE

M KZ KRKA NOVO MESTO
PE AGROSERVIS NOVO MESTO
Pot na Gorjance 8

VSE ZA KMETIJO pri nas v AGROSERVISU za vaše potrebe in vaše zadovoljstvo

Boste zamenjali traktor?
Imamo zastopstvo za traktorje:

GOLDONI
ZETOR
UNIVERSAL
TORPEDO

V RAČUN VZAMEMO TUDI VAŠ RABLJENI TRAKTOR!

Vam manjka orodje za obdelavo vrta?

Pri nas lahko izberete orodja iz razširjenega programa GARDENA IN MUTA!

Ker je Gregorjevo že za nami in pred vrati sezona sajenja in obdelave vinograda ter sadovnjaka, **se oskrbite s sadikami in zaščitnimi sredstvi v trgovini AGROSERVIS!**

Pokličite nas: tel. 068/324-480, 321-479

VI NAM — MI VAM

CIMOS
CITROËN

Podjetje Avtomerur Ljubljana, Samova 14, ima na zalogi vse modele vozil Citroën. Možnost izbire barv. Omejeno količino vozil po starih cenah. Možnost nakupa po sistemu STARO ZA NOVO! Vsem kupcem poklanja AVTOMERKUR enoletno brezplačno servisiranje v lastnem servisu.
Tel.: 061/30-30-70; 30-30-66
Vaša trgovina — Avtomerur

TRGOVINA
PIMEX

TRGOVINA Z GRADBENIM
MATERIALOM

V Novem mestu-Cegelnica pri Bršlinu in Krškem na C. Krških žrtev

Nudimo vam:

- bogato izbiro gradbenega materiala, lesa in stavbnega pohištva
 - armaturne mreže že od 4.339.00 SIT/kom
 - betonski izdelki: cevi, robniki, tlakovci, ter travne in kulir plošče
 - strešna kritina: bobrovec, bramac in salonitne plošče
 - gradbeni les
 - kompletna ponudba talnih, stropnih in stenskih oblog: lesene obloge že od 722.00 SIT dalje
 - furnirane PAM obloge že od 1.662.00 SIT/m2 dalje
 - furnirani vratni izrezi že od 405.00 SIT/m2
 - kompletna ponudba stavbnega pohištva LIP BLED po tovarniških cenah (na zalogi tudi vratna krila v klasi)
 - strešna okna in podstrešne stopnice
 - termo in hidroizolacijski materiali (DEMIT fasada 5cm že za 1.990.00 SIT/rolo)
 - gradbena lepila, tesnilne mase (silikon 456.00SIT, tekapur 872.00SIT)
 - mivka, schidel dimniki
- Poleg gradbenega materiala vam nudimo še:
- posode za vino iz nerjaveče pločevine (vseh velikosti)
 - vinogradniške stebre, pocinkano žico po 126.00 SIT/kg plastificirano žico za vinograde po 276.00 SIT/kg
 - osebna zaščitna sredstva (rokavice, kombinzone, del. obleke itd.)

PIONIR
gradnja zampanja

Informacije: NOVO MESTO tel. 068/323-705 KRŠKO tel. 0608/21-801

Pokličite nas in se prepričajte o pestri ponudbi in zmernih cenah. Za gotovinsko plačilo nad 10.000.00 SIT vam nudimo 5-10% popusta

elvod trgovina

BTC - javna skladišča

tel. 068/321-076
tel./fax. 068/324-071

- električni kabli
- elektroinstalacijski material
- bela tehnika
- gospodinjstvi aparati
- akustika
- rezervni deli

trgovsko podjetje

Ljubljanska 27, 68000 Novo mesto

slasličarna
emonka

kava EMONEC surova kava buteljčna vina

VELIKA IZBIRA, UGODNE CENE!

MODRE ODLOČITVE POTREBUJEJO ČAS

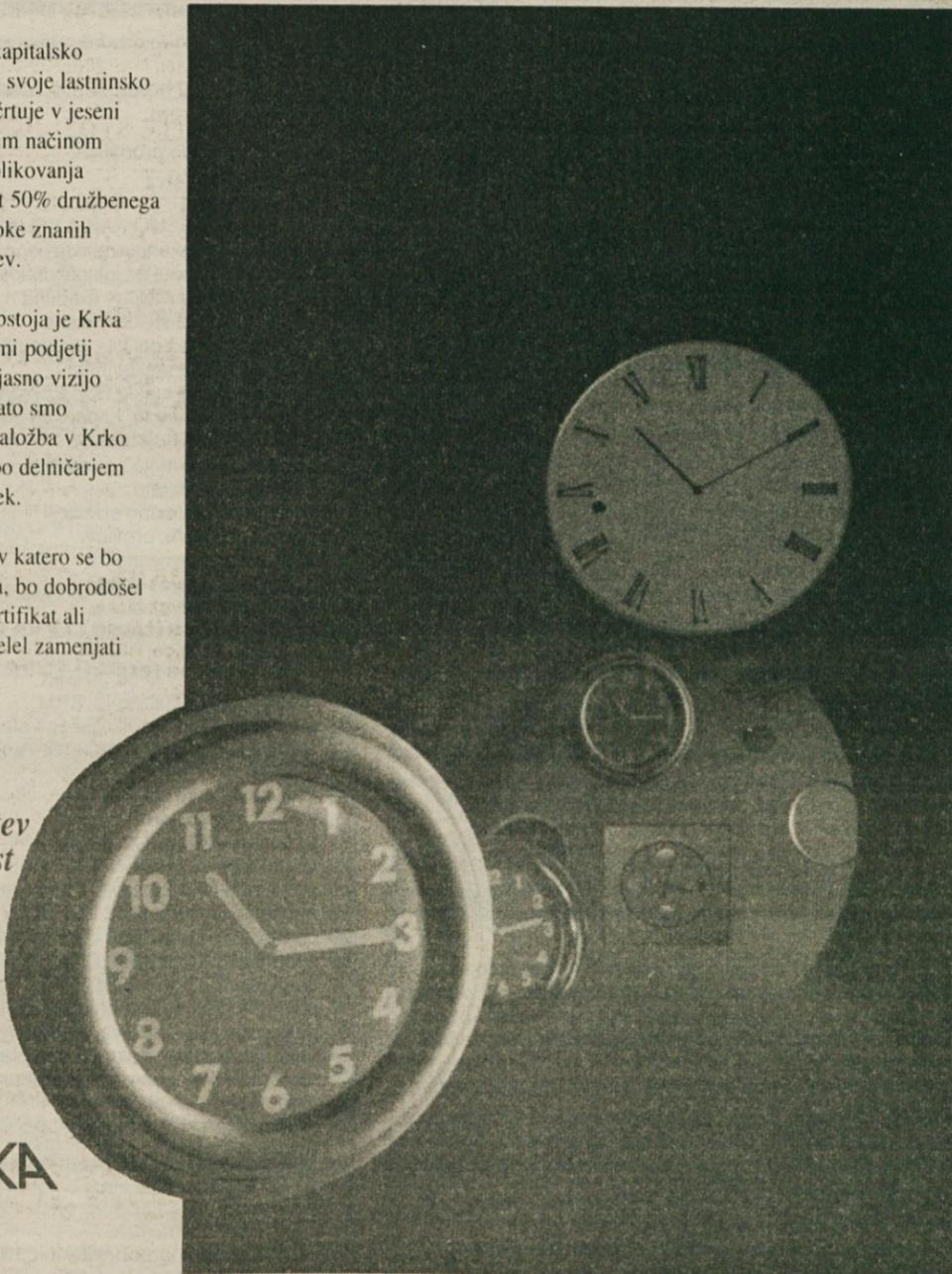
Krka je veliko in kapitalsko močno podjetje, ki svoje lastninsko preoblikovanje načrtuje v jeseni 1994. S predlaganim načinom lastninskega preoblikovanja podjetja bo več kot 50% družbenega kapitala prešlo v roke znanih zasebnih delničarjev.

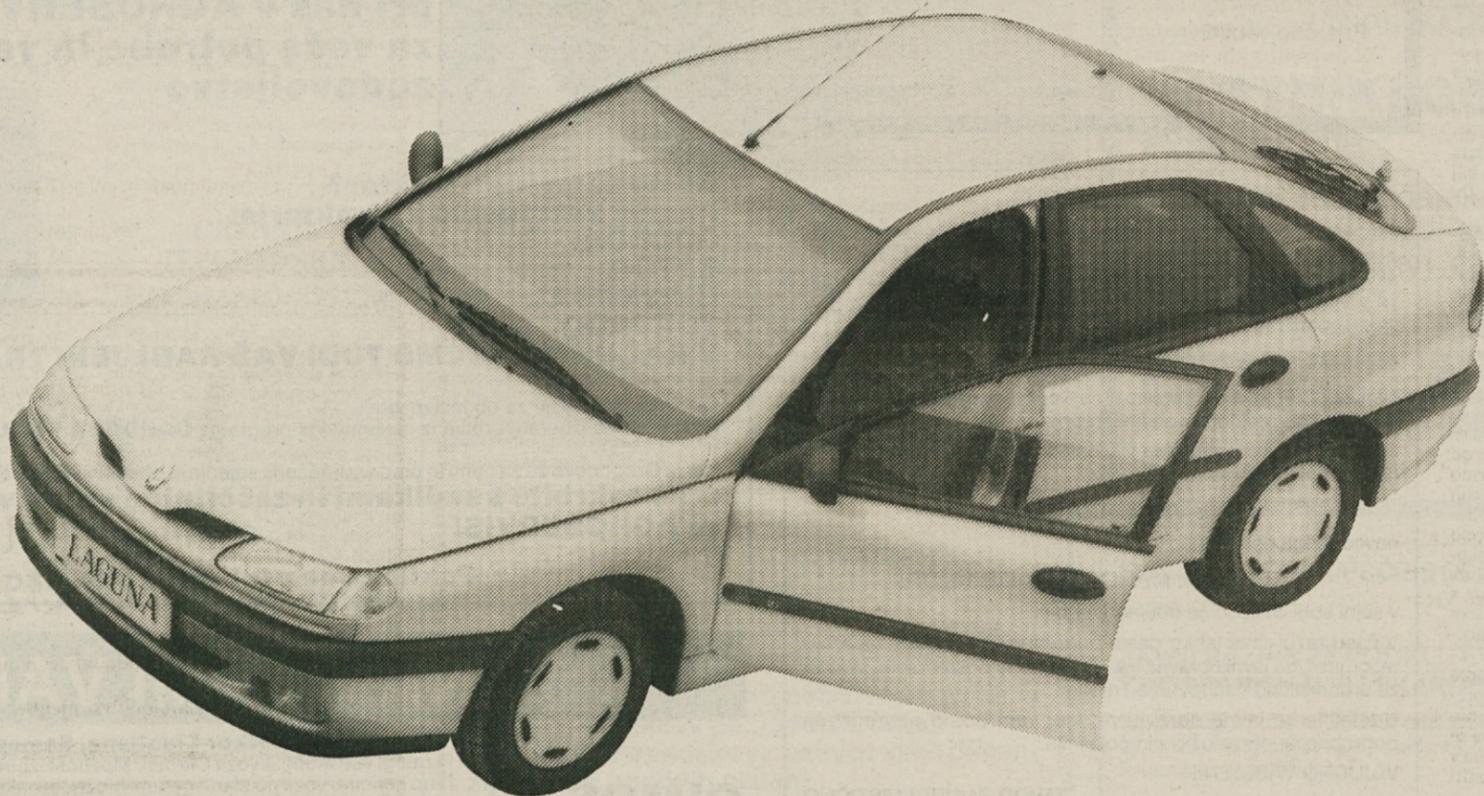
Vsa leta svojega obstoja je Krka med najuspešnejšimi podjetji v Sloveniji in ima jasno vizijo svojega razvoja. Zato smo prepričani, da bo naložba v Krko varna naložba, ki bo delničarjem zagotavljala dobiček.

V delniški družbi, v katero se bo preoblikovala Krka, bo dobrodošel vsak, ki bo svoj certifikat ali denarna sredstva želel zamenjati za delnice Krke.

Moja odločitev
za prihodnost

KRKA

V vseh salonih mreže **RENAULT** po Sloveniji smo pripravili **Vikend z Laguno**. Vabimo vas, da nas v času od četrta do nedelje (da, tudi v nedeljo!) obiščete in se sami prepričate, zakaj je Laguna avto vašega življenja.. Ob obisku vas čaka darilce in sodelovanje v zrebanju **50 nepozabnih vikendov z Laguno** - tokrat na samem!

Laguna

Nič ni prepuščeno naključju.

Avtocenter Renault
Bogdan Krašna, Škocjan 22, tel./fax. 068/76-270
Pionir Avtohiša SPC d.d.
Novo mesto, Ločna 48, tel. 068/324-533, fax. 068/324-002

SPC Alojz Vrtin
Kočevje 21, p. Črnomelj, tel./fax. 068/51-638
Avto - Max
MDB 9, Leskovec pri Krškem, tel./fax. 068/31-342

Renault center Vovk
Obrtniška 4, Trebnje, tel./fax. 068/44-403
REVOZ d.d.
Zagrebška 10, Novo mesto, tel. 068/21-770, fax. 068/22-927

OKLIC ZA PRODAJO Z ZBIIRANJEM PONUDB IN DRAŽBENI OKLIC

Temeljno sodišče v Novem mestu, enota v Novem mestu, na podlagi sklepa stečajnega senata z dne 8.3.1994, opr. št. St 26/93, v stečajnem postopku nad dolžnikom SPE, podjetje za steklarstvo, pleskarstvo, ekologijo, trgovino in storitve, Krško - v stečaju, Žadovinek 38, Krško, razpisuje

I.

1. prodajo z zbiranjem ponudb

Z zbiranjem ponudb se prodaja:

1. proizvodno poslovni objekt, peskalnica in skladišče barv, ki stojijo na parc. št. 1011/25, skupne površine 1870,72 m²
2. neplodno zemljišče, parc. št. 1011/8, v izmeri 6640 m²,

za skupno ceno 2.259.999,00 DEM, plačljivo v tolarški protivrednosti na dan plačila po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Ogled sredstev in podrobnejše informacije glede izklicnih cen in načina prodaje je mogoče dobiti pri stečajnem upravitelju Kamilu Krošlju na tel. (0608) 41-616 in (0608) 82-417.

Pri nakupu lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju RS, in fizične osebe, ki se izkažejo s potrdilom, da so državljani RS.

Ob ponudbi mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10 % izklicne cene na žiro račun št. 51600-690-86405 pri SDK Krško.

Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim ponudnikom, ki na dražbi ne bodo uspeli, pa bo vrnjena v 10 dneh po končanem zbiranju ponudb brez obresti.

Prednost pri izbiri bo imel tisti ponudnik, ki bo ponudil višjo ceno, boljše plačilne pogoje in jamstvo za plačilo kupnine.

Najugodnejši ponudnik bo izbran v 8 dneh po končanem zbiranju prijav.

Uspešni ponudnik oz. kupec mora skleniti pogodbo o nakupu v 8 dneh po prejemu obvestila o izbiri in v celoti plačati kupnino v pogodbenem roku. Če izbrani ponudnik ne bo sklenil pogodbe in plačal kupnine v določenem roku, se bo prodaja razveljavila, varščina pa obdržala. Prometni davek in vse morebitne druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec.

Interesenti naj ponudbe pošiljajo na naslov Temeljno sodišče v Novem mestu, enota v Novem mestu, Jerebova 2, zapечатene v ovojnicah z oznako "Prodaja z zbiranjem ponudb SPE Krško d.o.o. - v stečaju - NE ODPIRAJ!"

Rok za zbiranje ponudb je 15 dni po objavi v časopisu Dolenjski list.

Sredstva se bodo prodajala po načelu videno - kupljeno.

II.

javno dražbo, ki bo dne 25.4.1994 ob 10.00 uri na sedežu dolžnika v Krškem.

Na dražbi se bodo prodajala:

osnovna sredstva	izklicna cena/DEM
1. mini preša TREMO KAHIA WILIAM DESIGN LTD	
- preša za stiskanje izolacijskega stekla	16.179,00
2. transportna miza za kitanje stekla	400,00
3. miza za razrez stekla - mobilna	240,00
4. miza za razrez stekla - fiksna	400,00
5. stroj za nanos botil kita Stefany & C	10.800,00
6. stroj za pranje stekla Imsa	23.114,00
7. stroj za kitanje stekla Dopag 2KM Sister	19.200,00
8. kompresor Brenčič, kapac. 80 l/min	216,00
9. krožna žaga Strojtek SP 250 AL	300,00
10. stroj za izsekovanje utorov Quadra	996,00
11. stojalo za butil trak	45,00
12. posoda za odpadno steklo	300,00
13. pult za razrez AL profilov	284,00
14. voziček za prevoz stekla	100,00
15. voziček za prevoz stekla	100,00
16. voziček za prevoz stekla	100,00
17. voziček za prevoz stekla	100,00
18. stojala za steklo, 10 komadov	600,00
19. viličar INDOS VAD 38/30 BSX	9.000,00
20. hladilna skrinja Gorenje, 210 l	140,00
21. stojalo za kitanje izolacijskega stekla	80,00
22. stabilni kompresor Trudbenik 780 l/min, 7,5 KW, okvarjen	1.280,00
23. stroj za rezanje stekla INSA	150,00
24. kolutni brusilni stroj	179,00
25. tračni brusilni stroj za steklo	431,00
26. vrtni stroj za steklo	86,00
27. poltovorni avto Zastava 626 N, letnik 1981	3.000,00
28. osebni avto Renault 18 TLJ, letnik 1986	6.171,00
29. osebni avto Lada 1300 C, letnik 1989, Caravan	3.143,00
30. osebni avto Lada 1300 C, letnik 1988, Caravan	2.000,00
31. osebni avto Lada 1300 C, letnik 1988, Caravan	3.571,00
32. priklopno vozilo, avtoprikolica tip ILR	943,00
33. poltovorni avto Zastava, tip 35/8 NPK, letnik 1987	4.714,00
34. material za steklenjake 20 kompletov	8.021,00
35. repromaterial - barve in laki v skupni vrednosti	3.258,00
36. izolacijski material - stiropor	164,00
37. ključavničarski material v skupni vrednosti	3.970,00

vse plačljivo v tolarški protivrednosti na dan plačila po srednjem tečaju Banke Slovenije.

Ogled sredstev in podrobnejše informacije glede izklicnih cen in načina prodaje je mogoče dobiti na sedežu dolžnika na dan javne

dražbe od 8.00 ure dalje, pa tudi pri stečajnem upravitelju Kamilu Krošlju po telefonu (0608) 41-616.

Na javni dražbi lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju RS, in fizične osebe, ki se izkažejo s potrdilom, da so državljani R Slovenije.

Pooblaščenici pravnih oseb morajo na javni dražbi predložiti pisno pooblastilo za licitiranje.

Pred javno dražbo mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10 % izklicne cene na žiro račun dolžnika št. 51600-690-86405 pri SDK Krško ali sredstva deponirati najpozneje uro pred dražbo pri blagajni stečajnega dolžnika.

Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim ponudnikom, ki na dražbi ne bodo uspeli, pa bo varščina vrnjena v treh dneh brez obresti, varščina, vplačana v gotovini, pa takoj po javni dražbi.

Uspešni ponudnik oz. kupec mora skleniti pogodbo o nakupu v 5 dneh po končani dražbi in v celoti plačati kupnino prav tako v petih dneh po podpisu pogodbe. Če uspešni ponudnik ne bo plačal kupnine v določenem roku, se bo prodaja razveljavila, varščina pa obdržala. Prometni davek in vse morebitne druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec.

Sredstva se bodo prodajala po načelu videno - kupljeno.

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*
V 90. letu starosti je odšla v večnost naša draga mama, stara mama, prababica in teta

**ANA
KLEMENČIČ**
roj. Strupih
iz Ždinje vasi 43

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in znancem za darovano cvetje, sveče in izrečeno sožalje ter sosedom Zoretovim in Klemenčičevim. Posebno zahvalo izrekamo gospodu župniku za dolgoletne obiske in lepo opravljen obred ter patronažni sestri Novakovi za dolgoletne obiske. Vsem iskrena hvala!

Vsi njeni

LASTNIKI KOSTANJEVIH GOZDOV!

TANIN SEVNICA za potrebe svoje proizvodnje odkupuje les pravega kostanja. Les je lahko tudi suh, grčav ali kriv, le gnil ne sme biti. Po potrebi vam les tudi posekamo.
Rok plačila je 15 dni po dobavi.
Pokličite nas na telefonsko številko 0608/41-349 ali 41-044 in o vsem se bomo dogovorili.

ZAHVALA

V 55. letu nas je nenadoma zapustil naš dragi

MILAN PELKO

iz Krmelja

Iskrena hvala vsem, ki ste sočustvovali z nami, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se g. župniku za opravljen obred, LD Šentjanž in vsem lovcem, govnikom in pevcem. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

KRI

REŠUJE ŽIVLJENJE!

TRANSFUZIJSKI ODDELEK NOVO MESTO

ODVZEM VSAK TOREK IN ČETRTEK

od 6. ure do 9.30

ZAHVALA

Dne 2. marca 1994 smo se na pokopališču Tri fare v Rosalnicah poslovili od naše drage žene, sestre in tete

**KAROLINE ZGONC -
URBAS**

iz Ljubljane, Celovška 181

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje, osebju Onkološkega inštituta y Ljubljani in Domu počitka Metlika. Hvala g. župniku Albinu Žnidaršiču za opravljen obred in pevcem iz Črnomlja ter vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni
Ljubljana, Metlika, Nemčija

V SPOMIN

Boleča je resnica, ki nas spominja na žalostni 16. marec 1993, ko smo te izgubili dragi

VLADO PRESKAR

Vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate svečke, iskrena hvala!

Vsi njegovi

V SPOMIN

Vse življenje je usojeno tako, da snidemo se in se ločimo...

17. marca je minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi sin, brat in stric

**LJUBO
PUZINA**

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate sveče.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 29. letu starosti nas je zapustil naš dragi sin, oči, brat in stric

**FRANCI
LJUBI**

iz Dol. Kamenc 57

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, darovali cvetje in sveče ter našega Francija pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala intenzivni negi Splošne bolnice Novo mesto, 2 PŠTO Novo mesto, vojaški policiji, gospodu Miru Gutmanu, Šmihelskim pevcem, DSO Šmihel, govornikom ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je po dolgotrajni boleznici zapustila draga mama, stara mama, prababica, tašča in teta

**AMALIJA
PETRETIČ**

iz Frluge pri Podbočju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče ter drugo pomoč. Posebna hvala gospodu župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 49. letu nas je zapustil naš dragi sin in brat

**STANE
MAZNIK -
HUGO**

iz Kostanjevice

Zahvaljujemo se dr. Kapšu in njegovemu osebju. Posebna zahvala njegovemu prijatelju Pavlu Cvitku, govorniku Pustoslesmšku, LD Kostanjevica, Podbočje, družini Lakner, Jutranjki Brežice ter g. župniku za obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustila naša draga mama in stara mama

**ALOJZIJA
LUŠTEK**

roj. Žitnik
iz Ledeče vasi 7

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem, znancem, vaščanom kakor tudi vsem ostalim za podarjeno cvetje, sveče, darovane sv. maše ter izrečeno sožalje.

Žalujoci: hčerka Ivanka, sinova Peter in Franci z družinami

ZAHVALA

V 67. letu nas je zapustil naš dragi

**ILIJA
KULJAJ**

iz Gabrja

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so sočustvovali z nami in pokojnega pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo zdravnikom in medicinskemu osebju, ki so ga skušali ohraniti pri življenju. Globoko smo ganjeni nad izjemnim pogrebnim obredom, ki so ga izvedli lovci LD Gorjanci skupaj z njihovimi tovariši iz Brusnic, ZLD Orehovica, Šentjerneje, Otočec, Padež, Suhor in Radatoviči. Iskrena hvala g. župniku iz Brusnic, pevskemu zboru iz Gabrja, Krajevni skupnosti Gabrje ter govornikom Žaretu Kresetu in Anici Korasa za ganljive in iskrene besede.

Žena Julijana, sinova Ivo in Miro z družinama

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je zaradi boleznici zapustil naš dragi mož, brat in stric

**FRANC
KOVAČIČ**

iz Gradca v Beli krajini

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vsem, ki ste sočustvovali z nami, izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnega pospremili na zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo Mariji Luzar in Milavčevim za nesebično pomoč. Hvala KS, ZB, GD in Društvu upokojencev Gradac ter g. Dimu in g. Bajcu za ganljivi govor.

Žalujoci: žena Marija in vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, brat, stari oče, praded in stric

IVAN VOVK

s Potov Vrha

Z bolečino v srcu in ob praznini v našem domu se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v trenutkih slovesa stali ob strani in se tako številno poslovili na zadnji poti. Iskreno zahvalo smo dolžni zdravstvenemu osebju Splošne bolnice Novo mesto, patronažni sestri in p. Luki za obiske na domu, vsem darovalcem cvetja, sveč, darov za sv. maše in pomoč, GD Potov Vrh- Slatnik za organizacijo pogrebne svečanosti ter ostalim gasilskim društvom za spremstvo, g. župniku za opravljen obred ter govorniku in pevcem.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

V 28. letu starosti nas je po dolgotrajni boleznici zapustil naš dragi sin, brat, stric, bratranec in zaročenec

FRANCI PRPAR

z Luže 7

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom, prijateljem in znancem za darovano cvetje ter izrečeno sožalje ter vsem, ki ste našega Francija spremili na prerani zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo Tesnilom Velika Loka, delavkam Prehrane Kisovec, GD Občine, dekletom in fantom iz vasi ter obema govornikom za poslovilne besede. Prav lepa hvala g. župniku za lepo opravljen obred in cerkvenemu pevskemu zboru iz Dobriča. Še enkrat hvala vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od pokojnika, nam na kakršenkoli način pomagali in nas v težkih dneh tolažili.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi upanja, trpljenja
bolezen je bila to pot močnejša od življenja.
Mamica, ali boš zdaj lahko v grobu mirno
spala?*

V 38. letu starosti nas je za vedno zapustila naša dobra žena, mamica, hčerka, sestra, snaha in svakinja

JOŽICA SEVER

roj. Saje

iz Postaje 67, Mirna Peč

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem, ki ste nam v trenutkih žalosti stali ob strani, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče, sv. maše in denarno pomoč, ter pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ki je tako prehitro prišla. Posebna zahvala kolektivu Konfekcije Novoteks, Sekciji za promet Ljubljana, vozlišče Novo mesto, Osnovni šoli Mirna Peč, 1.a in 2. b, razredu, Tob Novo mesto, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in besede slovesa in obema govornicama. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Rajko, sin Tomi, hčerka Katja in ostalo sorodstvo

portret tega tedna

Rudi Celestina

kmeta ni naredila dosti koristnega. Strah me je za prihodnost. Vem, da bom moral narediti korak naprej, v katero smer, pa še ne vem!"

Rudi pravi, da so se z vinogradništvom preživljali že njegovi predniki, stari oče in tudi oče. Ko je bila vinska klet na Malkovcu, je bilo to za vinogradnike krasno, saj so imeli tako rekoč pred nosom svojo klet. Krški kleti vsako leto oddajo od 15 do 25 ton grozdja. Pri njihovi hiši ni jabolčnika. Od sosedja je Rudi ravno te dni kupil lep vinograd. Skupaj imajo Celestinovi 1 ha 35 arov vinograda. Zidanica na Malkovcu je malo od rok, zato razmišlja, da bi kar pri domačiji nad novim vinogradom zgradili novo vinsko klet. Iz izletniškega turizma se bo morda uveljavil kmečki turizem. Rudi namerava začeti s sortnimi vini, zato bodo pri obnovi vinogradov vse pogosteje našli mesto trsi chardonnaya. 60 arov vinogradov Celestinovi že strojno obdelujejo, od mulčenja do škropljenja.

S sorodniki, sestro Vido in bratom Petrom se Rudi lepo razume in tudi s sosedi dobro sodelujejo. Tradicija njihove hiše je gostoljubnost, zato radi zaidejo sem kaj tudi gostje iz bolj oddaljenih krajev. Z bikici ni toliko dela kot s kravamiz, zato se lahko Rudi z družino bolj posveča gostom, z njimi kakšno zapoje in se malo povese. Tako je bilo tudi ob nedavnem odmevnem obisku strankarskih prvakov Lojzeta Peterleta in Marjana Podobnika. Rudi ni v nobeni stranki, čeprav so ga že večkrat snubili. "Za vsakega človeka in za stranko lahko naredim kaj dobrega, tudi če nisem v stranki," se diplomatsko izgovori Rudi Celestina, ki v pogovoru sprva deluje nekoliko skrivnostno, izkaže pa se, da gre za preudarnega človeka, ki po nepotrebnem ne razmetuje besed.

P. PERC

Strelov napad na svetovni plavalni rekord

Kučan - častni predsednik plavalnega maratona od Ravenne do Portoroža

TREBNJE - Štiridesetletni plavalni maratonec Martin Strel, ki je pred dvema letoma preplaval ledeno mrzlo Krko od izvira od izliva, lani premagal muhasto Kolpo, v jeseni pa zmagal med maratonce na kitajski reki Jangcehiung, nadaljuje s svojimi podvigi. Ta čas se mrzlično pripravlja na največjega.

V morje bo skočil 28. junija v italijanski Ravenni in skušal preplavati razdaljo 161 kilometrov do Portoroža. Zaradi morskih tokov in česa nepredvidnega že sedaj računa, da bo plaval še kak kilometer dalj, kar bo zadostovalo, da bo postal svetovni rekorder. Ta rekord je danes v rokah Angležinje Stelle Taylor, ki je bila s 150 kilometri do sedaj nedosegljiva.

"Plaval bom v zaščitni kletki, ob tem pa se bom moral držati strogih plavalnih pravil, ne bom se namreč smel dotakniti ne kletke ne spremljalnih plovil. Neprijetnosti bo kar nekaj. Najbolj me bo izmučila morska sol, ki med plavanjem našira uestnice in grlo, potem morski tokovi, valovi, pekoče sonce in morda tudi morski psi, ki jih je zadnje čase kar veliko. Priplaval pa za velikimi čezoceanskimi ladjami, zaščitnicami balkanskega miru," pripoveduje učitelj kitarre Martin Strel.

J. PAVLIN

Mikajo jih brezna v Pirenejih

Z letne skupščine jamarjev - Lani so poleg doljenjskega krasa raziskovali dihalnike na Kaninu - Spustili so se 150 m globoko v brezno 4. julij

NOVO MESTO - Člani Jamsarskega kluba Novo mesto, ki v svojem naslovu ne nosijo več imena narodnega heroja Vinka Paderšiča-Batreje, so pretekli teden v gasilskem domu v Ločni pripravili redno letno skupščino društva. Najprej so se spomnili leta 1992, ko so zaznamovali 30-letnico delovanja s shodom doljenjskih jamarjev na Kočevskem Rogu in z izdajo obsežne številke Doljenjskega krasa 3.

Kljub praznovanju jamsarsko raziskovalno delo v tem času ni zamrlo. Na območju Radohe in Travnega Dola so odkrili veliko novih podzemnih zanimivosti, temeljito so pregledali Mihovško jamo, obiskali Gabrsko jamo, se družili s kranjskimi jamarji in sodelovali v skupni akciji pri raziskovanju Brezna na Leski planini.

● V letošnjem letu bi radi obiskali Španijo in raziskovali v Pirenejih. V Škocjanske jame bi radi odšli po neturistični poti, se še enkrat vrnilo na pogorje Kanina in še naprej raziskovali z jamami bogati doljenjski kras. Tradicionalni jamsarski tabor bodo letos pripravili v Kostanjevici. Reševalna skupina si želi pridobiti terensko reševalno vozilo. Želijo si tudi, da bi sedanja 31-članska posadko povečali, zato vabijo vse, ki jih zanima skrivnostni podzemni svet, naj se ob petkih popoldne zberejo pred klubskimi prostori pri gasilskem domu v Ločni.

Tudi lani jamarji skorajda noben vikend niso stali križemrok. Še posebej so se izkazali jamarji iz Gabrja in Rateža. Merili in risali so jame na območju Travnega Dola in se kasneje preselili na območje Travnje gore, kjer so našli in raziskali doslej najpomembnejše brezno, imenovano 4. julij, s skoraj 150 metri globine. Poletne počitnice so izkoristili za obisk Kaninskih podov in prvič raziskovali jame na višini 2000 metrov. Odkrili in raziskali so nekaj brezen in se navdušili ob odkritju 150 metrov globokega brezna Podgorka. V lanskem letu so se lotili tudi ponornih jam pri Dolenjih Ponikvah in pri izviro Temenice. Skupaj s potapljači iz Ljubljane so našli nadaljevanje Temenice v Zjalu. Ob koncu sezone so pričeli raziskovati bivališča netopirjev v doljenjskih jamah.

V klubu pričakujejo, da se bodo doljenjski jamarji uvrstili v sam vrh med slovenskimi klubi. Zbrali so namreč 104 točke. Med najbolj aktivnimi jamarji je bil spet vodja katarstra Borivoj Ladišič, za njim pa Andrej Hudoklin, Zdravko Bučar, Anton Trampe, Silvo Kristan in Marko Pavlin.

J. PAVLIN

NIET V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - V Mladinskem kulturnem klubu Bele krajine bo v soboto, 19. marca, ob 22. uri koncert skupne Niet iz Ljubljane. Skupina Niet pripada postpunkovskemu obdobju, nominirani so bili za Zlato ptico, že dvakrat so nastopili na Novem rocku, pred kratkim pa so izdali CD z naslovom Niet.

AVTOMOBILI V LUKNI

PREČNA - Jutri bo v tukajšnji diskoteki nastopila priznana skupina Avtomobili. Ljubitelji njihove glasbe vabljeno!

Z obeh strani Gorjancev

ANEKdOTE IN PRIKlODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Bo moral še enkrat naokoli

Mizarski mojster Tone napeto premišljuje, kako bi čim bolj opravil neko sitno naročilo. Nič pametnega se mu ne posveti. "Bom moral malo po Metliki," reče sosedu. "Mogoče bom spotoma našel kako dobro rešitev." Zavije do Šopčiča na dva decimeter, nato k Rajmerju, potem k Bartusu in nazadnje na Drage (metliške gostilne v njegovem rajonu). Ko se vrne, skoraj obupan potoži: "Nič pametnega se nisem spomnil. Bom moral še enkrat naokoli."

Daj, naslikaj ga brž!

Med zadnjo vojno je slikar Riko Debenjak slikal skromen svinjski zrezek, ki ga je žena Berta s težavo dobila na živilsko kartó. Stala je ob možu in ga priganjala, naj slika čimprej konča: "Da, daj, Riko, naslikaj ga brž, če hočeš, da ti ga spečem za večerjo!"

Dali bi me nadrapali?

Hrvatice z onstran Kolpe je prišla k metliškem fotografu in ga zaprosila: "Gospón fótograf, dali bi vi mene nadrapali na papir?"

Vzpodbudne besede

Dobrohotni urednik Mentorja, dijaškega lista, profesor dr. Joža Lovrenčič je takole vzpodbudno dejal mlademu pesniku Ivanu Campi: "Zdalje ta vaša pesem res ni preveč dobra. Mogoče bo boljša, ko bo natisnjena."

Živali v izrekih

Zbral: Bojan Ajdič

- Kadar mačke ni pri hiši, ples imajo miši.
- Za tele se pravdajo, pa kravo pripravljajo.
- Slabotnega leva tudi zajci napadajo.
- Poredni otroci pa slaba mačka naredijo pridno gospodinjo.
- Pečeni golobje ne lete nobenemu v usta.
- Osel pravi: naj potlej raste travo ali ne, ko mene ne bo.
- Ko se začne konj starati, ga izprezi pravočasno, če si pameten.
- Kdor goni dva zajca, ne ulovi nobenega.
- Če imaš koga rad, ti je ljuba še mačka iz njegove vasi.
- Slaba gospodinja je kakor kokoš, več ko ima, več razkopa.
- Hitro se ujame riba, ki obgrizuje vsako vabo.
- Če konja ne ujameš za grivo, gredu ti za rep ne boš.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Zakaj prihaja na poštne informacije do napačnih podatkov - Nezaposlenim je na črnomaljskem zavodu pretesno - "Resnica o Grozdetu je znana, čemu pisanje?"

Četrtekov dežurni telefon je skorajda sameval. Lepo in toplo vreme je ljudi zabilo v naravo. Bliža se pomlad, ki zahteva svoja opravila na vrtu, njivi in v vinogradu. Star pregovor pravi, da "o sv. Gregorji ta dolgo njegovo orji".

Prva je klicala Katarina Vidmar iz Prečne in povedala, da jo ljudje kar naprej kličejo po telefonu in hočejo pri njej naročiti torto, čeprav jih pri njih ne pečejo, jih pa pri sosedovih, ki se prav tako pišejo Vidmar. Kadar se bližajo znani godovi in večji prazniki, je ključev še več. Gospa Katarina je že klicala službo poštne informacije in jih opozorila, naj bodo pri dajanju telefonskih števil pozorni tudi na ime, ne le priimek, vendar zaenkrat še vedno prihaja do pomot.

Tudi naslednja naša bralka Tončka iz Kandije je imela pripombo na delovanje poštne službe informacij. Dejala je, da je sicer vse lepo in prav, ko jih pokličete in se oglasi glas Sandija Pirša, ki pove, katero delovno mesto je to in da bo potrebno še malo počakati, vendar potem se zavrtijo ena, dve ali celo tri melodije. Plačati pa je potrebno vse sekunde, je pridala.

"Na informacijah se zelo trudimo, da bi bile stranke zadovoljne, vendar klicatelji pogosto poleg priimka stranke, ki jo iščejo, ne vedo za ime, še

manj pa za naslov, zato se potem na slepo odločijo za nekoga. Zaradi nečitnih zahtev, so temu primerni tudi podatki," je povedala Marija Klobučar, vodja službe za trženje na novo-meški pošti. Glede glasbe, ki se zvrti takrat, ko uporabniki čakajo na prsto linijo za informacije, pravi, da so to na pošti uvedli pred kratkim z željo, da bi naredili javljanje informacij bolj prijazno. Poudarila je, da čas, ko se vrti glasba in klicatelj čaka na zvezo, je določena na tarifo. Tarifa je fiksno določena ne glede na dolžino čakanja in pogovor s telefonistko.

Nezaposlena iz Črnomlja je potožila nad gnečo na črnomaljskem zavodu za zaposlovanje. Predlagala je, naj zavod oz. občina poišče večji prostor, za delo z vseštevilnejšimi brezposelnimi pa bi morali zaposliti še koga.

Marija iz Kočevja se je jezila nad

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Telefonsko številko 23-304 lahko pokličejo vsi, ki imajo kakršnokoli osebne probleme. Ta četrtek bo na vaš klic čakala socialna delavka Mojca Papič.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih bodo strokovnjaki odgovarjali vsak ponedeljek med 7. in 8. uro ter 15. in 17. uro. Telefon je 44-293.

nerednim pobiranjem denarja za vodo, inkasantka jih obišče le vsakih 4 do 5 mesecev, pa še takrat jih izsiljuje za sosedo, če teh slučajno ni doma. Bralka predlaga, da bi tudi za porabo vode vsak mesec dobivali položnice, kajti pri nizki pokojnini je plačilo za štiri in več mesecev naenkrat velik zalogaj.

Zadnji klicatelj je imel največ povedati čez podlistek, ki ga objavljamo o ubitem studentu Grozdetu. Dejal je, da je resnica znana in zakaj še o tem pišemo. Ker pa je imel na zapis tudi nekaj pripomb, smo mu svetovali, naj jih zapiše in jih pošlje v objavo.

J. D.

ANSAMBEL ŠOK ZA JOŽEFOVO

OTOČEC - V soboto, 19. marca, bo za vse Jožice in Jožete pa seveda za vse, ki imajo radi dobro plesno glasbo, od 20. ure dalje v Motelski restavraciji na Otočcu igral ansambel Šok iz Ljubljane.

MODNA REVUJA V GHETTU

METLIKA - Maturantke Tekstilne šole Metlika pripravljajo za petek, 18. marca, zvečer v metliški diskoteki Ghetto zabavo z modno revijo, na kateri bodo predstavile lastne izdelke in spodnje perilo iz Kometa. Obljublajo tudi bogat srečelov.

KAKO NASTANE PISANICA - Lani so v Belokranjskem muzeju v Metliki prvič pripravili tečaj izdelovanja belokranjskih pisanic. Odziv je bil zelo velik, zadovoljstvo udeležencev pa tako neizmerno, da so tečaj pod vodstvom Mihaele Črnič pred letošnjimi velikonočnimi prazniki ponovili. Tokrat so prišli tečajniki iz vse Bele krajine ter velikega dela Doljenjske. Kot je povedala kustodinja v muzeju Andreja Brancelj-Bednaršek, so veseli, da med ljudmi narašča zanimanje za to lepo ljudsko ustvarjalnost, ki že stoletja dolgo ob veliki noči navdihuje Belokranjce. (Foto: M.B.-J.)

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bračci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristuhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.